

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► B **EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2018/1972**
af 11. december 2018
om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation
(omarbejdning)
(EØS-relevant tekst)
(EUT L 321 af 17.12.2018, s. 36)

Berigtiget ved:

- C1 Berigtigelse, EUT L 334 af 27.12.2019, s. 164 (2018/1972)
- C2 Berigtigelse, EUT L 419 af 11.12.2020, s. 36 (2018/1972)

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU)
2018/1972**

af 11. december 2018

**om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk
kommunikation**

(omarbejdning)

(EØS-relevant tekst)

DEL I

**RAMMEBESTEMMELSER (GENERELLE REGLER FOR
FORVALTNING AF SEKTOREN)**

AFSNIT I

ANVENDELSESOMRÅDE, MÅL, FORMÅL OG DEFINITIONER

KAPITEL I

Genstand, mål og definitioner

Artikel 1

Genstand, anvendelsesområde og mål

1. Dette direktiv fastlægger harmoniserede rammer for regulering af elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester, tilhørende faciliteter og tilknyttede tjenester samt visse aspekter af terminaludstyr. Det fastsætter de nationale tilsynsmyndigheders og, hvor det er relevant, andre kompetente myndigheders opgaver og opstiller en række procedurer, der skal sikre, at rammebestemmelserne anvendes ensartet i hele Unionen.

2. Målene med dette direktiv er at:

- a) skabe et indre marked for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester med henblik på at sikre udrulning og ibrugtagning af net med meget høj kapacitet og skabe holdbar konkurrence, interoperabilitet mellem elektroniske kommunikationstjenester, tilgængelighed, sikkerhed i net og tjenester og fordele for slutbrugerne, og
- b) sikre gennem effektiv konkurrence og valgmuligheder, at der udbydes offentligt tilgængelige tjenester af høj kvalitet og til en overkommelig pris i hele Unionen, at tage højde for de tilfælde, hvor behovene hos slutbrugerne, herunder brugere med handicap for at få adgang til tjenesterne på lige fod med andre, ikke opfyldes tilfredsstillende af markedet, og at fastsætte de nødvendige rettigheder for slutbrugerne.

3. Dette direktiv berører ikke:

- a) forpligtelser, der er pålagt ved national ret i henhold til EU-retten eller ved EU-retten for så vidt angår ydelser, der leveres via elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

▼B

- b) foranstaltninger, der er truffet på EU-plan eller på nationalt plan i henhold til EU-retten for at forfølge mål af almen interesse, navnlig for så vidt angår beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, regulering af indhold og politikken på det audiovisuelle område
 - c) tiltag, der gennemføres af medlemsstaterne ud fra hensynet til den offentlige orden og den offentlige sikkerhed og til forsvaret
 - d) forordning (EU) nr. 531/2012 og (EU) 2015/2120 og direktiv 2014/53/EU.
4. Kommissionen, Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (»BEREC«) og de berørte myndigheder sikrer, at deres behandling af personoplysninger er i overensstemmelse med Unionens databeskyttelsesregler.

*Artikel 2***Definitioner**

I dette direktiv forstås ved:

- 1) »elektronisk kommunikationsnet«: transmissionssystemer, uanset om de bygger på en permanent infrastruktur eller centraliseret administrationskapacitet, og, hvor det er relevant, koblings- og dirigeringsudstyr og andre ressourcer, herunder netelementer, der ikke er aktive, som gør det muligt at overføre signaler ved hjælp af trådforbindelse, radiobølger, lyslederteknik eller andre elektromagnetiske midler, herunder satellitnet, jordbaserede fastnet (kredsløbs- og pakkekoblede, herunder i internettet) og mobilnet, elkabelsystemer, i det omfang de anvendes til transmission af signaler, net, som anvendes til radio- og tv-spredning, samt kabel-tv-net, uanset hvilken type information der overføres
- 2) »net med meget høj kapacitet«: enten et elektronisk kommunikationsnet, der udelukkende består af optiske fiberelementer, som minimum frem til fordelingspunktet på leveringsstedet, eller et elektronisk kommunikationsnet, som under normale spidsbelastningsvilkår kan give en tilsvarende netpræstation for så vidt angår disponibel båndbredde til downlink og uplink, robusthed, fejlrelaterede parametre samt latenstid og variation heri; netpræstationen kan anses for tilsvarende, uanset om slutbrugerens oplevelse heraf varierer på grund af iboende forskellige egenskaber ved de medier, hvormed nettet i sidste ende etablerer forbindelse med nettermineeringspunktet
- 3) »transnationale markeder«: de i overensstemmelse med artikel 65 udpegede markeder, som dækker Unionen eller en væsentlig del heraf, og som er lokaliseret i mere end en medlemsstat

▼B

- 4) »elektronisk kommunikationstjeneste«: en tjeneste, som normalt ydes mod betaling via elektroniske kommunikationsnet, og som med undtagelse af tjenester, der består i tilrådgivelsesstillelse af eller udøvelse af redaktionel kontrol over indhold fremført via elektroniske kommunikationsnet og -tjenester omfatter følgende typer tjenester:
 - a) »internetadgangstjenester« som defineret i artikel 2, andet afsnit, nr. 2), i forordning (EU) 2015/2120
 - b) »interpersonelle kommunikationstjenester«, og
 - c) tjenester, der udelukkende eller overvejende består i overføring af signaler, som f.eks. transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester og til radio- og tv-spredning
- 5) »interpersonel kommunikationstjeneste«: en tjeneste, som normalt ydes mod betaling, og som muliggør direkte interpersonel og interaktiv informationsudveksling via elektroniske kommunikationsnet mellem et afgrænset antal personer, hvor de personer, der indleder eller deltager i kommunikationen, bestemmer hvem modtageren eller modtagerne skal være, og omfatter ikke tjenester, der blot muliggør interpersonel og interaktiv kommunikation som en mindre støttefunktion, der er tæt knyttet til en anden tjeneste
- 6) »nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste«: en interpersonel kommunikationstjeneste, der etablerer forbindelse til offentligt tildelte nummerressourcer, dvs. et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner, eller som muliggør kommunikation med et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner
- 7) »nummeruafhængig interpersonel kommunikationstjeneste«: en interpersonel kommunikationstjeneste, der ikke etablerer forbindelse til offentligt tildelte nummerressourcer, dvs. et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner, eller der ikke muliggør kommunikation med et eller flere numre i nationale eller internationale nummerplaner
- 8) »offentligt elektronisk kommunikationsnet«: et elektronisk kommunikationsnet, som udelukkende eller overvejende bruges til udbud af elektroniske kommunikationstjenester, der er tilgængelige for offentligheden, og som danner grundlag for overførsel af information mellem nettermineringspunkter
- 9) »nettermineringspunkt«: et fysisk punkt, hvor en slutbruger får adgang til et offentligt elektronisk kommunikationsnet; og som, for net, hvor der anvendes kobling eller routing, identificeres ved hjælp af en specifik netadresse, som kan være knyttet til slutbrugers nummer eller navn

▼B

- 10) »tilhørende faciliteter«: tilknyttede tjenester, fysiske infrastrukturer og andre faciliteter eller elementer i tilknytning til et elektronisk kommunikationsnet eller en elektronisk kommunikationstjeneste, som muliggør udbud af tjenester via dette net eller denne tjeneste eller støtter denne eller har mulighed for at gøre dette og omfatter bygninger eller adgangsveje til bygninger, ledningsnet i bygninger, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, kabelkanaler, ledningskanaler, master, mandehuller og skabe
- 11) »tilknyttede tjenester«: tjenester i tilknytning til et elektronisk kommunikationsnet eller en elektronisk kommunikationstjeneste, som muliggør eller støtter udbud, selvforsyning eller automatisk levering af tjenester via dette net eller denne tjeneste eller har mulighed for at gøre dette og omfatter nummerkonvertering eller systemer, der tilbyder tilsvarende funktioner, adgangsstyrings-systemer og elektroniske programoversigter (EPG'er) samt andre tjenester såsom identitet, geografisk placering og tilstedeværelse
- 12) »adgangsstyringssystem«: teknisk foranstaltning, autentifikations-system og/eller ordning, der gør adgang til en krypteret radio- eller tv-tjeneste i klar form betinget af abonnement eller en anden form for forudgående tilladelse
- 13) »bruger«: en fysisk eller juridisk person, der anvender eller anmoder om en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikations-tjeneste
- 14) »slutbruger«: bruger, der ikke udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester
- 15) »forbruger«: enhver fysisk person, der anvender eller anmoder om en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste til formål, der ikke har forbindelse med vedkommendes erhverv, forretning, håndværk eller profession
- 16) »udbud af et elektronisk kommunikationsnet«: etablering, drift, styring eller tilrådsstillelse af et sådant net
- 17) »enhanced digitalt tv-udstyr«: set-top-bokse beregnet til tilslutning til tv-apparater eller integrerede digitale tv-apparater, der kan modtage digitale interaktive tv-tjenester
- 18) »programmeringsgrænseflade for applikationer« eller »API«: den softwaregrænseflade mellem applikationer, som radio- og tv-selskaber eller tjenesteudbydere stiller til rådighed, og faciliteterne i enhanced digitalt tv-udstyr til digitale radio- og tv-tjenester
- 19) »allokering af radiofrekvenser«: udpegning af et givet radiofrekvensbånd til brug for en eller flere typer radiokommunikations-tjenester, om nødvendigt på bestemte vilkår

▼B

- 20) »skadelig interferens«: interferens, der udgør en fare for radionavigationstjenesters eller andre sikkerhedstjenesters funktion, eller som på anden måde i alvorlig grad forringer, hindrer eller gentagne gange afbryder radiokommunikationstjenester, der fungerer i overensstemmelse med gældende internationale regler eller Unionens eller medlemsstaternes gældende regler
- 21) »sikkerhed i net og tjenester«: elektroniske kommunikationsnets og -tjenesters evne til på et givet fortrolighedsniveau at modstå handlinger, der er til skade for tilgængeligheden, autenticiteten, integriteten eller fortroligheden af disse net og tjenester, lagrede eller overførte eller behandlede data eller de dermed forbundne tjenester, der tilbydes af eller er tilgængelige via disse elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester
- 22) »generel tilladelse«: retlige rammer, der i overensstemmelse med dette direktiv er fastsat af en medlemsstat, og som sikrer ret til at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samt opstiller sektorspecifikke forpligtelser, der kan gælde alle eller specifikke typer elektroniske kommunikationsnet og -tjenester
- 23) »trådløst adgangspunkt med lille rækkevidde«: lille trådløs netadgangsinstallation med lav effekt og lille rækkevidde, der enten benytter radiofrekvenser på grundlag af en tilladelse eller på et tilladelsesfrit grundlag eller begge dele, og som kan anvendes som del af et offentligt elektronisk kommunikationsnet, som kan være udstyret med en eller flere ikke iøjnefaldende antenner, og som giver brugerne trådløs adgang til elektroniske kommunikationsnet, uanset om den underliggende nettopologi er mobil- eller fastnetbaseret
- 24) »radiobaseret lokalnet« eller »RLAN«: et trådløst adgangssystem med lav effekt og lille rækkevidde, der har en lav risiko for at skabe interferens med andre sådanne systemer etableret i nærheden af andre brugere, og som på et ikkeeksklusivt grundlag anvender harmoniserede radiofrekvenser
- 25) »harmoniserede radiofrekvenser«: radiofrekvenser, for hvilke harmoniserede betingelser vedrørende adgang til og effektiv udnyttelse af dem er blevet fastsat ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF
- 26) »delt brug af radiofrekvenser«: to eller flere brugeres adgang til samme radiofrekvensbånd i henhold til en fastlagt deleordning, der er godkendt på grundlag af en generel tilladelse, individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser eller en kombination heraf, herunder reguleringsmetoder som tilladelsesbetinget delt adgang, som har til formål at fremme delt brug af et radiofrekvensbånd, forudsat at der indgås en bindende aftale mellem alle involverede parter i overensstemmelse med de bestemmelser om deling, der indgår i deres brugsrettigheder til radiofrekvenser, for at sikre alle brugere en forudsigelig og pålidelig deleordning, uden at anvendelsen af konkurrenceretten begrænses

▼B

- 27) »adgang«: tilrådighedsstillelse af faciliteter eller tjenester for en anden virksomhed på nærmere fastsatte vilkår og på eksklusivt eller ikkeeksklusivt grundlag med henblik på udbud af elektroniske kommunikationstjenester, herunder når de anvendes til levering af informationssamfundstjenester eller radio- eller tv-indholdstjenester; adgang omfatter bl.a. adgang til netelementer og tilhørende faciliteter, der kan indebære tilslutning af udstyr, såvel kabel- som radio-baseret tilslutning (dette omfatter navnlig adgang til abonnentledninger og de nødvendige faciliteter og tjenester med henblik på levering af tjenester via abonnentledninger), adgang til fysisk infrastruktur, herunder bygninger, kabelkanaler og master, adgang til relevante softwaresystemer, herunder driftsstøttesystemer, adgang til informationssystemer eller databaser til forhåndsbestilling, levering, bestilling, vedligeholdelses- og reparationsbestilling samt fakturering, adgang til nummerkonvertering eller systemer, der tilbyder tilsvarende funktioner, adgang til fastnet og mobilnet, navnlig med henblik på roaming, adgang til adgangsstyrings-systemer til digitale tv-tjenester og adgang til virtuelle netjenester
- 28) »samtrafik«: en særlig form for adgang, der etableres mellem offentlige netoperatører ved hjælp af fysisk og logisk sammenkobling af offentlige elektroniske kommunikationsnet, som bruges af den samme eller af en anden virksomhed med henblik på at give en virksomheds brugere mulighed for at kommunikere indbyrdes eller med en anden virksomheds brugere eller få adgang til andre virksomheders tjenester, hvor sådanne tjenester udbydes af de berørte parter eller af andre parter, som har adgang til nettet
- 29) »operatør«: en virksomhed, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde et offentligt elektronisk kommunikationsnet eller en tilhørende facilitet
- 30) »abonnentledning«: den fysiske vej, som elektroniske kommunikationssignaler følger, og som forbinder nettermineringspunktet til en hovedfordeler eller et tilsvarende punkt i faste offentlige elektroniske kommunikationsnet
- 31) »opkald«: en forbindelse, som etableres ved hjælp af en offentligt tilgængelig interpersonel kommunikationstjeneste og giver mulighed for tovejstalekommunikation
- 32) »talekommunikationstjeneste«: en elektronisk kommunikationstjeneste, der er tilgængelig for offentligheden med henblik på at etablere og modtage indenlandske eller indenlandske og internationale opkald direkte eller indirekte ved hjælp af et eller flere numre i en national eller international nummerplan
- 33) »geografisk nummer«: et nummer fra den nationale nummerplan, hvor en del af talstrukturen indeholder en geografisk information, der anvendes til at dirigere opkald til nettermineringspunktets fysiske placering
- 34) »ikkegeografisk nummer«: et nummer fra den nationale nummerplan, som ikke er et geografisk nummer, f.eks. mobil-, frikalds- og overtakseringsnumre

▼B

- 35) »totale konversationstjenester«: multimediekonversationstjeneste i realtid, som leverer symmetrisk tovejsoverførsel i realtid af video, tekst i realtid og tale mellem brugere på to eller flere steder
- 36) »alarmcentral«: en fysisk lokalitet, hvor en alarmkommunikation modtages under ansvar af en offentlig myndighed eller en privat organisation, der er godkendt af medlemsstaten
- 37) »den mest passende alarmcentral«: den alarmcentral, som de ansvarlige myndigheder har fastsat skal dække alarmkommunikationer fra et bestemt område eller af en bestemt type
- 38) »alarmkommunikation«: kommunikation, der etableres via en interpersonel kommunikationstjeneste mellem en slutbruger og alarmcentralen med det formål at anmode om og modtage hjælp fra beredskabstjenester
- 39) »beredskabstjeneste«: en tjeneste, der er godkendt som en sådan af medlemsstaten, og som i overensstemmelse med national ret yder omgående og hurtig bistand i situationer, hvor der i særlig grad er direkte risiko for liv eller lemmer, for individuel eller kollektiv sundhed eller sikkerhed, for privat eller offentlig ejendom eller for miljøet
- 40) »lokaliseringsoplysninger om den kaldende part«: i et offentligt mobilnet de behandlede data, der stammer fra netinfrastruktur eller mobiltelefoner, og som angiver den geografiske position for en slutbrugers mobilterminaludstyr, og i et offentligt fastnet data om nettermineringspunktets fysiske adresse
- 41) »terminaludstyr«: terminaludstyr som defineret i artikel 1, nr. 1), i Kommissionens direktiv 2008/63/EF ⁽¹⁾
- 42) »sikkerhedshændelse«: en begivenhed, der har en faktisk negativ indvirkning på sikkerheden i elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

*KAPITEL II***Mål***Artikel 3***Overordnede mål**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder under udførelsen af de i dette direktiv omhandlede tilsynsopgaver, træffer alle rimelige foranstaltninger, der er nødvendige og forholdsmæssige med henblik på opfyldelse af målene i stk. 2. Medlemsstaterne, Kommissionen, Frekvenspolitikgruppen og BEREK bidrager også til opfyldelsen af disse mål.

⁽¹⁾ Kommissionens direktiv 2008/63/EF af 20. juni 2008 om konkurrence på markederne for teleterminaludstyr (EUT L 162 af 21.6.2008, s. 20).

▼B

De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder bidrager inden for deres beføjelser til at sikre, at der på forskellige områder gennemføres en politik, der tilsigter at fremme ytringsfrihed og informationsfrihed, kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme.

2. I forbindelse med dette direktiv forfølger de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder samt BEREC, Kommissionen og medlemsstaterne hvert af følgende overordnede mål, der ikke er opstillet i prioriteret rækkefølge:

- a) fremme konnektivitet og adgang til og ibrugtagning af net med meget høj kapacitet, herunder fastnet, mobilnet og trådløse net, blandt alle borgere og virksomheder i Unionen
- b) fremme konkurrencen inden for udbud af elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, herunder reel infrastrukturbaseret konkurrence, og inden for udbud af elektroniske kommunikations-tjenester og tilknyttede tjenester
- c) bidrage til udviklingen af det indre marked ved at fjerne de resterende hindringer og fremme ensartede vilkår for investering i og udbud af elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester, tilhørende faciliteter og tilknyttede tjenester i hele Unionen ved at fastlægge fælles regler og en forudsigelig reguleringspraksis ved at fremme en reel, effektiv og koordineret anvendelse af radiofrekvenser, åben innovation, etablering og udvikling af transeuropæiske net, udbud af, tilgængelighed af og interoperabilitet mellem paneuropæiske tjenester samt end-to-end-konnektivitet
- d) fremme Unionens borgeres interesser ved at sikre konnektivitet og udbredt tilgængelighed og ibrugtagning af net med meget høj kapacitet, herunder fastnet, mobilnet og trådløse net, samt elektroniske kommunikationstjenester, ved på grundlag af effektiv konkurrence at skabe størst mulige fordele for så vidt angår valgmuligheder, pris og kvalitet, ved at opretholde sikkerheden i net og tjenester, ved at sikre slutbrugerne et højt og ensartet beskyttelsesniveau ved hjælp af de nødvendige sektorspecifikke regler og ved at tilgodese behovene, f.eks. behovet for overkommelige priser, hos særlige sociale grupper, især slutbrugere med handicap, ældre slutbrugere og slutbrugere med særlige sociale behov, samt valgmuligheder og lige adgang for slutbrugere med handicap.

3. Når Kommissionen udarbejder benchmarks og rapporter om effektiviteten af medlemsstaternes foranstaltninger til opfyldelse af de mål, der er nævnt i stk. 2, skal Kommissionen, hvor det er nødvendigt, bistå af medlemsstaterne, de nationale tilsynsmyndigheder, BEREC og Frekvenspolitikgruppen.

4. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder skal med henblik på opfyldelse af de politiske mål, der henvises til i stk. 2 og uddybes i nærværende stykke, bl.a.:

▼B

- a) fremme forudsigelighed i reguleringen ved at sikre en ensartet tilsynspraksis i passende analyseperioder og ved at samarbejde med hinanden, med BEREC, med Frekvenspolitikgruppen og med Kommissionen
- b) sikre, at udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, under ensartede omstændigheder behandles lige
- c) anvende EU-retten på en teknologineutral måde, for så vidt som dette er foreneligt med opfyldelsen af målene i stk. 2
- d) fremme effektive investeringer og innovation i ny og forbedret infrastruktur, herunder ved at sikre, at adgangsbetingelserne tager behørigt højde for de risici, som de investerende virksomheder tager, og ved at tillade forskellige samarbejdsordninger mellem investorer og adgangssøgende aktører for at sprede investeringsrisikoen og samtidig sikre, at konkurrencen på markedet og princippet om ikke-diskrimination opretholdes
- e) tage behørigt hensyn til de mange forskellige betingelser vedrørende infrastruktur, konkurrence og slutbrugerforhold og navnlig forbrugerforhold i de forskellige geografiske områder i medlemsstaterne, herunder lokal infrastruktur, der forvaltes af fysiske personer på et nonprofitgrundlag
- f) kun indføre forhåndsregulerende forpligtelser, i det omfang det er nødvendigt for at sikre effektiv og holdbar konkurrence i slutbrugernes interesse, og lempe eller ophæve sådanne forpligtelser, så snart denne betingelse er opfyldt.

Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder handler upartisk, objektivt, transparent og på en ikkediskriminerende og forholdsmæssig måde.

*Artikel 4***Strategisk planlægning og koordinering af radiofrekvenspolitikken**

1. Medlemsstaterne samarbejder med hinanden og med Kommissionen om den strategiske planlægning, koordinering og harmonisering af brugen af radiofrekvenser i Unionen i overensstemmelse med Unionens politikker for oprettelse og funktion af det indre marked for elektronisk kommunikation. De tager med henblik herpå bl.a. hensyn til de økonomiske, sikkerhedsmæssige, sundhedsmæssige, kulturelle, videnskabelige, sociale og tekniske aspekter af Unionens politikker og til aspekter som offentlighedens interesser, samt ytringsfrihed og til de forskellige interesser hos grupper af brugere af radiofrekvenserne med henblik på at optimere anvendelsen af radiofrekvenser og undgå skadelig interferens.

▼B

2. Medlemsstaterne bidrager gennem samarbejde med hinanden og med Kommissionen til koordineringen af politiske tiltag vedrørende radiofrekvenser i Unionen og, om nødvendigt, harmoniserede betingelser med hensyn til tilgængeligheden og den effektive udnyttelse af radiofrekvenserne, der er nødvendig for oprettelsen og funktionen af det indre marked for elektronisk kommunikation.

3. Medlemsstaterne samarbejder gennem Frekvenspolitikgruppen med hinanden og med Kommissionen i overensstemmelse med stk. 1 samt efter deres anmodning med Europa-Parlamentet og Rådet for at støtte den strategiske planlægning og koordinering af politiske tiltag vedrørende radiofrekvenser i Unionen ved at:

- a) udvikle bedste praksis i spørgsmål vedrørende radiofrekvenser med henblik på gennemførelsen af dette direktiv
- b) fremme koordineringen mellem medlemsstaterne med henblik på at gennemføre dette direktiv og anden EU-ret og bidrage til udviklingen af det indre marked
- c) koordinere deres tilgange til tildeling af og tilladelse til brug af radiofrekvenser og offentliggøre rapporter eller udtalelser om spørgsmål vedrørende radiofrekvenser.

BEREC skal deltage i spørgsmål vedrørende dens beføjelser i forhold til markedsregulering og konkurrence i forbindelse med radiofrekvenser.

4. Kommissionen kan under videst mulig hensyntagen til udtalelsen fra Frekvenspolitikgruppen forelægge lovgivningsforslag for Europa-Parlamentet og Rådet med henblik på oprettelse af flerårige radiofrekvenspolitikprogrammer, der opstiller politiske retningslinjer og målsætninger for den strategiske planlægning og harmonisering af anvendelsen af radiofrekvenser i overensstemmelse med dette direktiv og med henblik på frigivelse af harmoniserede radiofrekvenser til delt brug og brug, der ikke er underlagt individuelle brugsrettigheder.

AFSNIT II

INSTITUTIONEL RAMME OG FORVALTNING

KAPITEL I

*Nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder**Artikel 5***Nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder**

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle opgaver, der er fastlagt i dette direktiv, varetages af en kompetent myndighed.

Inden for rammerne af dette direktivs anvendelsesområde er de nationale tilsynsmyndigheder som minimum ansvarlig for følgende opgaver:

▼B

- a) at gennemføre forhåndsregulering af markedet, herunder indføre forpligtelser vedrørende adgang og samtrafik
- b) at sikre, at tvister mellem virksomheder løses
- c) at varetage radiofrekvensforvaltning og træffe afgørelser herom eller, hvis disse opgaver er tildelt andre kompetente myndigheder, rådgive om markedsformnings- og konkurrenceelementer i nationale procedurer vedrørende brugsrettigheder til radiofrekvenser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester
- d) at bidrage til beskyttelsen af slutbrugernes rettigheder i den elektroniske kommunikationssektor, hvor det er relevant i koordination med andre kompetente myndigheder
- e) at vurdere og nøje overvåge markedsformnings- og konkurrence-spørgsmål vedrørende adgang til det åbne internet
- f) at vurdere omfanget af den urimelige byrde og beregne nettoomkostningerne ved opfyldelse af forsyningspligten
- g) at sikre nummerportabilitet mellem udbydere
- h) at udføre andre opgaver, som i henhold til dette direktiv er forbeholdt de nationale tilsynsmyndigheder.

Medlemsstaterne kan pålægge de nationale tilsynsmyndigheder andre opgaver, der er fastsat i dette direktiv og anden EU-ret, navnlig opgaver vedrørende markeds konkurrence eller markedsadgang som f.eks. generel tilladelse og opgaver vedrørende roller, der er tillagt BEREC. Når de opgaver, der vedrører markeds konkurrencen eller markedsadgangen, pålægges andre kompetente myndigheder, tilstræber disse at høre de nationale tilsynsmyndigheder, før der træffes afgørelse. Med henblik på at bidrage til BEREC's opgaver har de nationale tilsynsmyndigheder ret til at indsamle de nødvendige data og andre oplysninger fra markedsdeltagerne.

Medlemsstaterne kan også pålægge de nationale tilsynsmyndigheder andre opgaver på grundlag af national ret, herunder national ret, der gennemfører EU-retten.

Medlemsstaterne skal ved gennemførelsen af dette direktiv navnlig fremme stabiliteten af de nationale tilsynsmyndigheders kompetencer med hensyn til fordelingen af de opgaver, der fulgte af Unionens rammebestemmelser for elektronisk kommunikation som ændret i 2009.

2. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder i samme medlemsstat eller i forskellige medlemsstater indgår, hvor det er nødvendigt, samarbejdsaftaler med hinanden for at fremme et reguleringsmæssigt samarbejde.

▼B

3. Medlemsstaterne offentliggør, hvilke opgaver der udføres af de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder, i en let tilgængelig form, navnlig hvor disse opgaver er fordelt på flere organer. Medlemsstaterne sikrer, at der, hvor det er relevant, foregår høringer og samarbejdes om spørgsmål af fælles interesse mellem disse myndigheder indbyrdes samt mellem disse myndigheder og nationale myndigheder med ansvar for gennemførelse af konkurrenceretten eller forbrugerlovgivningen. Hvis mere end én myndighed har beføjelser til at tage sig af sådanne spørgsmål, sikrer medlemsstaterne, at disse myndigheder offentliggør deres respektive opgaver i en let tilgængelig form.

4. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen, hvilke nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder der har fået tildelt opgaver i henhold til dette direktiv, samt disses respektive ansvarsområder såvel som ændringer heraf.

*Artikel 6***Nationale tilsynsmyndigheders og andre kompetente myndigheders uafhængighed**

1. Medlemsstaterne garanterer de nationale tilsynsmyndigheders og andre kompetente myndigheders uafhængighed, idet de sikrer, at de er retligt adskilt fra og funktionelt uafhængige af enhver fysisk eller juridisk person, der udbyder elektroniske kommunikationsnet, elektronisk kommunikationsudstyr eller elektroniske kommunikationstjenester. Medlemsstater, som bevarer ejerskab til eller kontrol over virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, sikrer, at der er reel strukturel adskillelse mellem tilsynsfunktion og aktiviteter, der er knyttet til ejerskab eller kontrol.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder udøver deres beføjelser upartisk, transparent og rettidigt. Medlemsstaterne sikrer, at de har tilstrækkelige tekniske og økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til at udføre de opgaver, som de pålægges.

*Artikel 7***Udnævnelse og afskedigelse af medlemmer af nationale tilsynsmyndigheder**

1. Lederen af en national tilsynsmyndighed eller i givet fald medlemmerne af det kollegiale ledelsesorgan i en national tilsynsmyndighed eller deres stedfortrædere udnævnes for en periode på mindst tre år blandt personer, som er værdige i almindeligt omdømme, og som har professionel erfaring, på grundlag af fortjeneste, kvalifikationer, viden og erfaring og efter en åben og transparent udvælgelsesprocedure. Medlemsstaterne sikrer kontinuitet i beslutningsprocessen.

2. Medlemsstaterne sikrer, at lederen af en national tilsynsmyndighed eller i givet fald medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan i en national tilsynsmyndighed eller disses stedfortrædere kun kan afskediges i løbet af deres mandatperiode, hvis de ikke længere opfylder de betingelser for at udøve deres hverv, der er fastlagt i national ret før deres udnævnelse.

▼B

3. Afgørelsen om at afskedige lederen af den pågældende nationale tilsynsmyndighed eller i givet fald medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan skal offentliggøres på tidspunktet for afskedigelsen. Den afskedigede leder af den nationale tilsynsmyndighed eller i givet fald de afskedigede medlemmer af det kollegiale ledelsesorgan modtager en begrundelse. I det tilfælde at begrundelsen ikke er offentliggjort, skal den offentliggøres på denne persons anmodning. Medlemsstaterne sikrer, at denne afgørelse kan underkastes domstolsprøvelse med hensyn til såvel faktiske som retlige forhold.

*Artikel 8***De nationale tilsynsmyndigheders politiske uafhængighed og ansvarlighed**

1. Med forbehold af artikel 10 skal de nationale tilsynsmyndigheder handle uafhængigt og objektivt, herunder i forbindelse med udformning af interne procedurer og organisering af personale, fungere på en transparent og ansvarlig måde i overensstemmelse med EU-retten og må hverken søge eller modtage instrukser fra andre organer i forbindelse med udførelsen af de opgaver, som de er pålagt i henhold til den nationale ret, der gennemfører EU-retten. Dette er ikke til hinder for, at der kan føres tilsyn i overensstemmelse med nationale forfatningsretlige bestemmelser. Kun klageinstanser, der er oprettet i overensstemmelse med artikel 31, har beføjelse til at suspendere eller omstøde afgørelser truffet af de nationale tilsynsmyndigheder.

2. De nationale tilsynsmyndigheder aflægger hvert år rapport bl.a. om situationen på markedet for elektronisk kommunikation, hvilke beslutninger de har truffet, deres personalemæssige og økonomiske ressourcer og hvordan disse ressourcer fordeles, samt om deres fremtidige planer. Rapporterne offentliggøres.

*Artikel 9***De nationale tilsynsmyndigheders handleeвне**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder har særskilte årsbudgetter og kan gennemføre det tildelte budget i fuld uafhængighed. Disse budgetter offentliggøres.

2. Uden at det indskrænker forpligtelsen til at sikre, at de nationale tilsynsmyndigheder har tilstrækkelige økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til at udføre de opgaver, de pålægges, må økonomisk uafhængighed ikke forhindre tilsyn eller kontrol i overensstemmelse med nationale forfatningsretlige bestemmelser. Udøves der kontrol over de nationale tilsynsmyndigheders budget, skal det ske på en transparent måde og offentliggøres.

3. Medlemsstaterne sikrer desuden, at de nationale tilsynsmyndigheder råder over tilstrækkelige økonomiske ressourcer og tilstrækkeligt personale til aktivt at deltage i og bidrage til BEREC.

Artikel 10

De nationale tilsynsmyndigheders deltagelse i BEREC

1. Medlemsstaterne sikrer, at BEREC's mål med hensyn til at fremme en bedre koordinering og sammenhæng på tilsynsområdet støttes aktivt af de nationale tilsynsmyndigheder.
2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder tager nøje hensyn til retningslinjer, udtalelser, henstillinger, fælles holdninger, bedste praksis og metoder vedtaget af BEREC, når de træffer deres egne afgørelser for deres nationale markeder.

Artikel 11

Samarbejde mellem nationale myndigheder

Nationale tilsynsmyndigheder, andre kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv og nationale konkurrencemyndigheder giver hinanden de oplysninger, der er nødvendige for at anvende dette direktiv. Hvad angår de udvekslede oplysninger, finder Unionens databeskyttelsesregler anvendelse, og den modtagende myndighed skal sikre den samme grad af fortrolighed som den afgivende myndighed.

KAPITEL II

Generel tilladelse

Afdeling 1

Generel del

Artikel 12

Generel tilladelse til udbud af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester

1. Medlemsstaterne sikrer fri adgang til at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester på de i dette direktiv omhandlede vilkår. I denne forbindelse må medlemsstaterne ikke hindre en virksomhed i at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, medmindre dette er nødvendigt under hensyn til artikel 52, stk. 1, i TEUF. Enhver sådan begrænsning af friheden til at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester skal være behørigt begrundet og skal meddeles Kommissionen.
2. Udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, kan med forbehold af de særlige forpligtelser, der er omhandlet i artikel 13, stk. 2, eller brugsrettigheder omhandlet i artikel 46 og 94, kun gøres betinget af en generel tilladelse.
3. Hvis en medlemsstat vurderer, at et anmeldelseskrav er berettiget for virksomheder, der er omfattet af en generel tilladelse, kan den pågældende medlemsstat kræve, at sådanne virksomheder kun anmelder aktiviteten til den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed. Medlemsstaten kan ikke kræve, at sådanne virksomheder indhenter en udtrykkelig afgørelse eller anden administrativ handling fra denne myndigheds eller en anden myndigheds side, inden de udfører de rettigheder, som kan afledes af den generelle tilladelse.

▼B

Efter anmeldelse, når en sådan kræves, kan en virksomhed påbegynde sin aktivitet, om nødvendigt med forbehold af bestemmelserne om brugsrettigheder i medfør af dette direktiv.

4. Den i stk. 3 omhandlede anmeldelse må højst kræve, at en fysisk eller juridisk person afgiver erklæring til den nationale tilsynsmyndigheder eller anden kompetent myndighed om, at førstnævnte har til hensigt at begynde at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, og indgiver de minimumsoplysninger, som BEREC og denne myndighed skal bruge for at kunne føre register eller fortegnelse over udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Disse oplysninger begrænses til:

- a) udbyderens navn
- b) udbyderens retlige status, retlige form og registreringsnummer, hvis udbyderen er optaget i et handelsregister eller et andet lignende offentligt register i Unionen
- c) den fysiske adresse på udbyderens hovedsæde i Unionen, hvis et sådant findes, og, hvor det er relevant, på filialer i medlemsstaterne
- d) udbyders webadresse, hvor det er relevant, vedrørende udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester
- e) en kontaktperson og kontaktoplysninger
- f) en kort beskrivelse af de net eller tjenester, som det er hensigten at udbyde
- g) de berørte medlemsstater og
- h) en skønnet begyndelsesdato for aktiviteten.

Medlemsstaterne må ikke pålægge yderligere eller særskilte anmeldelseskrav.

For at tilnærme anmeldelseskravene skal BEREC offentliggøre retningslinjer vedrørende anmeldelseskabelonen og føre en EU-database over anmeldelser, der sendes til de kompetente myndigheder. Med henblik herpå videregiver de kompetente myndigheder i elektronisk form uden unødigt forsinkelse hver modtaget anmeldelse til BEREC. Anmeldelser til de kompetente myndigheder, der er foretaget inden den 21. december 2020, videregives til BEREC den 21. december 2021.

Artikel 13

Vilkår fastsat i den generelle tilladelse og brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer samt særlige forpligtelser

1. Den generelle tilladelse til udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester samt brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer kan kun underlægges de i bilag I anførte vilkår. Sådanne vilkår skal være ikkediskriminerende, forholdsmæssigt afpassede og transparente. I tilfælde af brugsrettigheder til radiofrekvenser skal sådanne vilkår sikre en faktisk og effektiv udnyttelse deraf og være i overensstemmelse med artikel 45 og 51, og i tilfælde af brugsrettigheder til nummerressourcer skal de være i overensstemmelse med artikel 94.

▼B

2. Særlige forpligtelser, der i henhold til artikel 61, stk. 1 og 5, og artikel 62, 68 og 83 kan pålægges virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller udbydere, som i henhold til dette direktiv er blevet udpeget til at varetage forsyningspligt, skal være retligt adskilt fra de rettigheder og forpligtelser, som gælder i henhold til den generelle tilladelse. For at sikre gennemsigtighed skal der i den generelle tilladelse henvises til de kriterier og procedurer, der ligger til grund for at pålægge den enkelte virksomhed sådanne særlige forpligtelser.

3. Den generelle tilladelse må kun indeholde vilkår, der er specifikke for den pågældende sektor og er anført i bilag I, del A, B og C, og må ikke indeholde vilkår, som allerede gælder for virksomhederne i medfør af anden national ret.

4. Medlemsstaterne må ikke gentage den generelle tilladelses vilkår, når de giver virksomheder brugsrettigheder til radiofrekvenser eller til nummerressourcer.

*Artikel 14***Erklæringer med henblik på at fremme udøvelsen af rettigheder til installation af faciliteter og samtrafikrettigheder**

Efter anmodning fra en virksomhed udsteder de kompetente myndigheder inden for en uge standardiserede erklæringer, hvori det i givet fald bekræftes, at virksomheden har indgivet en anmeldelse i henhold til artikel 12, stk. 3. Disse erklæringer beskriver nøje under hvilke omstændigheder enhver virksomhed, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i medfør af den generelle tilladelse, har ret til at ansøge om tilladelse til at installere faciliteter, forhandle samtrafik og få adgang eller samtrafik, for dermed at fremme udøvelsen af disse rettigheder f.eks. over for andre instanser eller andre virksomheder. Hvor det er hensigtsmæssigt, kan sådanne erklæringer også udstedes som et automatisk svar på en anmeldelse som omhandlet i artikel 12, stk. 3.

*Afdeling 2***Rettigheder og forpligtelser i henhold til generel tilladelse***Artikel 15***Minimumsliste over rettigheder, som kan afledes af den generelle tilladelse**

1. Virksomheder, der er omfattet af den generelle tilladelse i henhold til artikel 12, har ret til:

- a) at udbyde elektroniske kommunikationsnet og -tjenester
- b) at få deres ansøgning om de nødvendige tilladelser til installation af faciliteter behandlet i henhold til artikel 43
- c) at anvende radiofrekvenser i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester med forbehold af artikel 13, 46 og 55
- d) at få deres ansøgning om de nødvendige brugsrettigheder til nummerressourcer behandlet i overensstemmelse med artikel 94.

▼B

2. Når sådanne virksomheder udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester til offentligheden, giver den generelle tilladelse dem ret til:

- a) at forhandle samtrafik med og, hvor det er relevant, få adgang til eller samtrafik med andre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, som er omfattet af en generel tilladelse inden for Unionen i overensstemmelse med dette direktiv
- b) at få mulighed for at blive udpeget til at opfylde forskellige dele af forsyningspligten eller til at dække forskellige dele af en medlemsstats område, jf. artikel 86 eller 87.

*Artikel 16***Administrationsgebyrer**

1. Administrationsgebyrer, som afkræves virksomheder, der udbyder et elektronisk kommunikationsnet eller en -tjeneste i henhold til den generelle tilladelse, eller som har fået tildelt brugsrettigheder,

- a) må i alt kun dække de administrationsomkostninger, der påløber som led i administration, kontrol og gennemførelse af det generelle tilladelsessystem, brugsrettigheder og særlige forpligtelser, jf. artikel 13, stk. 2, som kan omfatte udgifter til internationalt samarbejde, harmonisering og standardisering, markedsanalyse, tilsyn og anden markedsovervågning, samt lovgivningsarbejde vedrørende udarbejdelse og gennemførelse af sekundær ret og administrative afgørelser, såsom afgørelser om adgang og samtrafik, og
- b) skal pålægges de enkelte virksomheder på en objektiv, transparent og forholdsmæssigt afpasset måde, der minimerer ekstra administrationsomkostninger og tilhørende gebyrer.

En medlemsstat kan vælge ikke at opkræve administrationsgebyrer af virksomheder, hvis omsætning ligger under en bestemt tærskel, eller hvis aktiviteter ikke opnår en minimumsandel af markedet eller har en meget begrænset geografisk rækkevidde.

2. Når de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder pålægger administrationsgebyrer, offentliggør de en årlig oversigt over deres administrationsomkostninger og det samlede gebyrbeløb, der er opkrævet. Hvis der er forskel på det samlede gebyrbeløb og administrationsomkostningerne, foretages der passende justeringer.

*Artikel 17***Regnskabsmæssig adskillelse og regnskaber**

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, og som nyder særlige eller eksklusive rettigheder til at udbyde tjenester i andre sektorer i samme eller en anden medlemsstat:

▼B

- a) fører særskilte regnskaber for aktiviteter, der vedrører udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, i samme grad som det ville være påkrævet, hvis disse aktiviteter blev forestået af retligt uafhængige enheder, således at det er muligt at identificere alle omkostnings- og indtægts-elementer, inklusive anvendt beregningsgrundlag og anvendte detaljerede henførimetoder, i forbindelse med sådanne aktiviteter, herunder en specificeret opgørelse over anlægsaktiver og strukturomkostninger, eller
- b) er organiseret, så aktiviteterne vedrørende udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester er strukturelt udskilt.

En medlemsstat kan vælge ikke at stille de i litra a) omhandlede krav over for virksomheder, hvis årlige omsætning på aktiviteter i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i Unionen er mindre end 50 mio. EUR.

2. Virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, som ikke er omfattet af selskabsrettens krav, og som ikke opfylder kriterierne for små og mellemstore virksomheder i EU-retten om regnskabsaflægelse, skal udarbejde regnskaber, lade dem revidere af en uafhængig revisor og offentliggøre dem. Revisionen skal ske i henhold til gældende EU-regler og nationale regler.

Første afsnit i dette stykke gælder også særskilte regnskaber, jf. stk. 1, første afsnit, litra a).

Afdeling 3

Ændring og tilbagekaldelse

Artikel 18

Ændring af rettigheder og forpligtelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at rettigheder, vilkår og procedurer vedrørende generelle tilladelser og brugsrettigheder til radiofrekvenser eller nummerressourcer eller tilladelser til at installere faciliteter kun kan ændres i objektivt begrundede tilfælde og på en forholdsmæssigt afpasset måde, idet der, hvor det er rimeligt, tages hensyn til de særlige vilkår, der gælder for brugsrettigheder til radiofrekvenser eller nummerressourcer, som kan overdrages.

2. Medmindre de foreslåede ændringer er beskedne og er aftalt med rettighedshaveren eller indehaveren af den generelle tilladelse, skal der på passende vis orienteres om, at sådanne ændringer er planlagt. De berørte parter, herunder brugere og forbrugere, skal have en rimelig frist til at fremføre deres synspunkter om de foreslåede ændringer. Denne frist må kun i særlige tilfælde være mindre end fire uger.

Ændringer offentliggøres med angivelse af årsagerne hertil.

▼B*Artikel 19***Begrænsning eller tilbagekaldelse af rettigheder**

1. Med forbehold af artikel 30, stk. 5 og 6, må medlemsstaterne ikke begrænse eller tilbagekalde tilladelser til at installere faciliteter eller brugsrettigheder til radiofrekvenser eller til nummerressourcer inden udløbet af den periode, for hvilken de er tildelt, undtagen i begrundede tilfælde i medfør af stk. 2 og, hvor det er relevant, i overensstemmelse med bilag I og relevante nationale bestemmelser om kompensation for tilbagekaldelse af rettigheder.

2. I overensstemmelse med behovet for at sikre en faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenserne eller gennemførelsen af tekniske gennemførelsesforanstaltninger, der er vedtaget i henhold til artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF, kan medlemsstaterne tillade, at brugsrettigheder til radiofrekvenser begrænses eller tilbagekaldes, herunder rettigheder som omhandlet i artikel 49 i dette direktiv, på grundlag af på forhånd fastsatte og klart definerede procedurer i overensstemmelse med principperne om proportionalitet og ikkediskrimination. I sådanne tilfælde kan indehavere af sådanne rettigheder, hvor det er relevant og i overensstemmelse med EU-retten og relevante nationale bestemmelser, kompenseres på passende vis.

3. En ændring i brugen af radiofrekvenserne som følge af anvendelsen af artikel 45, stk. 4 eller 5, er ikke i sig selv en begrundelse for at tilbagekalde en brugsrettighed til radiofrekvenser.

4. Enhver plan om at begrænse eller tilbagekalde rettigheder i henhold til den generelle tilladelse eller individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser eller nummerressourcer uden samtykke fra rettighedshaveren skal underkastes en høring af de berørte parter i overensstemmelse med artikel 23.

*KAPITEL III***Oplysningspligt, undersøgelser og høringsordning***Artikel 20***Oplysningskrav til virksomheder**

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, tilhørende faciliteter eller tilknyttede tjenester, giver de nationale tilsynsmyndigheder, andre kompetente myndigheder og BEREC alle de oplysninger, herunder økonomiske, som disse myndigheder har behov for for at kunne påse, at bestemmelserne i dette direktiv samt afgørelser truffet eller udtalelser afgivet i henhold til dette direktiv og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1971 ⁽¹⁾ overholdes. Det understreges, at de nationale tilsynsmyndigheder og, hvis det er nødvendigt for udførelsen af deres

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1971 af 11. december 2018 om oprettelse af Sæmmenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) og Agenturet for Støtte til BEREC (BEREC-kontoret), om ændring af forordning (EU) 2015/2120 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1211/2009 (se side 1 i denne EUT).

▼B

opgaver, andre kompetente myndigheder har beføjelse til at afkræve disse virksomheder oplysninger om fremtidige ændringer i net eller tjenester, der kan få indflydelse på de engrostitjenester, som de stiller til rådighed for konkurrenter, og oplysninger om elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, der er opdelt efter lokalområder og tilstrækkeligt detaljerede til at muliggøre den geografiske undersøgelse og udpegelsen af områder, jf. artikel 22.

Hvis de oplysninger, der er indsamlet i overensstemmelse med første afsnit, er utilstrækkelige til, at de nationale tilsynsmyndigheder, andre kompetente myndigheder og BEREC kan udføre deres regulatoriske opgaver i henhold til EU-retten, kan sådanne oplysninger indhentes fra andre relevante virksomheder, der er aktive i den elektroniske kommunikationssektor eller tæt tilknyttede sektorer.

Det kan også kræves, at virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition på engrosmarkeder, forelægger regnskabsoplysninger om de detailmarkeder, der er forbundet med disse engrosmarkeder.

De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder kan udbede sig oplysninger fra de centrale dokumentationstjenester, der er oprettet i medfør af direktiv 2014/61/EU.

Enhver anmodning om oplysninger skal stå i et rimeligt forhold til, hvad opgaven kræver og skal være begrundet.

Virksomhederne afgiver de anmodede oplysningerne straks, under overholdelse af de fastsatte frister og i den krævede detaljeringsgrad.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder, efter begrundet anmodning fra Kommissionen, forelægger denne de oplysninger, der er nødvendige for, at den kan udføre sine opgaver i henhold til TEUF. De oplysninger, som Kommissionen udbeder sig, skal stå i et rimeligt forhold til, hvad opgaverne kræver. Hvis de forelagte oplysninger henviser til oplysninger, som på et tidligere tidspunkt er indgivet af virksomheder på myndighedens anmodning, underrettes virksomhederne herom. Kommissionen stiller i nødvendigt omfang oplysninger til rådighed for en anden myndighed af samme art i en anden medlemsstat, medmindre den myndighed, der har indgivet oplysningerne, har fremsat en udtrykkelig og begrundet anmodning om ikke at gøre det.

Med forbehold af kravene i stk. 3 sikrer medlemsstaterne, at de oplysninger, som er blevet indgivet til en myndighed, efter en begrundet anmodning kan stilles til rådighed for en anden myndighed i samme eller en anden medlemsstat og for BEREC, hvis det er nødvendigt for, at den ene eller den anden af disse myndigheder eller BEREC kan opfylde sine forpligtelser i henhold til EU-retten.

▼B

3. Oplysninger, der er indsamlet i henhold til stk. 1, herunder oplysninger, der er indsamlet i forbindelse med en geografisk undersøgelse, der af en national tilsynsmyndighed eller en anden kompetent myndighed betragtes som fortrolige i henhold til EU-regler og nationale regler om kommerciel fortrolighed, behandles som fortrolige af Kommissionen, BEREC og alle andre berørte kompetente myndigheder. Sådan fortrolighed hindrer ikke rettidig udveksling af oplysninger mellem den kompetente myndighed, Kommissionen, BEREC og alle andre berørte kompetente myndigheder med henblik på at undersøge, overvåge og føre tilsyn med anvendelsen af dette direktiv.

4. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder under iagttagelse af nationale regler om aktindsigt og med forbehold af EU-regler og nationale regler om kommerciel fortrolighed og beskyttelse af personoplysninger offentliggør oplysninger, som bidrager til skabelsen af et åbent og konkurrencepræget marked.

5. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder offentliggør vilkårene for offentlighedens adgang til de i stk. 4 omhandlede oplysninger, herunder procedurer for opnåelse af en sådan adgang.

*Artikel 21***Oplysninger, som kræves i forbindelse med generelle tilladelser, brugsrettigheder og de særlige forpligtelser**

1. Med forbehold af alle oplysninger, der kræves i henhold til artikel 20, og oplysninger og indberetningskrav i henhold til anden national ret end den generelle tilladelse kan de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder stille krav om, at virksomheder fremlægger oplysninger i forbindelse med den generelle tilladelse, brugsrettigheder eller de særlige forpligtelser i artikel 13, stk. 2, som er forholdsmæssigt afpasset, og som der er et objektivi grundlag for, navnlig med henblik på:

- a) systematisk eller i det konkrete tilfælde at kunne kontrollere overholdelsen af vilkår nr. 1 i del A, vilkår nr. 2 og 6 i del D og vilkår nr. 2 og 7 i del E, alle i bilag I, samt af de i artikel 13, stk. 2, omhandlede forpligtelser
- b) i det konkrete tilfælde at kunne kontrollere, om de i bilag I angivne vilkår overholdes, når der er modtaget en klage, eller når den kompetente myndighed har andre grunde til at antage, at et vilkår overtrædes, eller når den kompetente myndighed foretager en undersøgelse på eget initiativ
- c) gennemføre procedurer for og vurdering af anmodninger om tildeling af brugsret
- d) offentliggørelse af sammenlignende oversigter over tjenesters kvalitet og pris til gavn for forbrugerne
- e) indsamle klart definerede statistikker, rapporter eller undersøgelser

▼B

- f) udføre markedsanalyser jf. dette direktiv, herunder data om downstream- eller detailmarkeder, der er knyttet til eller forbundet med de markeder, der er genstand for markedsanalysen
- g) at sikre en effektiv udnyttelse og en effektiv forvaltning af radiofrekvenser og nummerressourcer
- h) at evaluere fremtidige ændringer i net eller tjenester, der kan få indflydelse på de engrostitjenester, som stilles til rådighed for konkurrenter, på territorial dækning, på slutbrugernes muligheder for konnektivitet eller på udpegningen af områder i henhold til artikel 22
- i) at gennemføre geografiske undersøgelser
- j) at svare på begrundede anmodninger om oplysninger fra BEREC.

Der må ikke stilles krav om fremlæggelse af de i første afsnit, litra a), og b), og litra d)- j), omhandlede oplysninger forud for eller som betingelse for markedsadgang.

BEREC kan udarbejde modeller for anmodning om oplysninger, hvis det er nødvendig for at fremme en konsolideret fremlæggelse og analyse af de indsamlede oplysninger.

2. For så vidt angår brugsrettighederne til radiofrekvenser skal oplysninger som omhandlet i stk. 1 navnlig vedrøre faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenser og opfyldelse af enhver forpligtelse vedrørende dækning og tjenestekvalitet, der er knyttet til brugsrettighederne til radiofrekvenser, samt kontrol af, om forpligtelserne opfyldes.

3. Hvis de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kræver, at virksomheder fremlægger oplysninger, jf. stk. 1, skal de informere virksomhederne om, til hvilket specifikt formål disse oplysninger skal bruges.

4. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder må ikke anmode om oplysninger, som BEREC allerede har anmodet om i henhold til artikel 40 i forordning (EU) 2018/1971, hvis BEREC har stillet de modtagne oplysninger til rådighed for de pågældende myndigheder.

*Artikel 22***Geografiske undersøgelser af netudrulning**

1. Senest den 21. december 2023 gennemfører de nationale tilsynsmyndigheder og/eller andre kompetente myndigheder en geografisk undersøgelse af rækkevidden af elektroniske kommunikationsnet med bredbåndkapacitet (»bredbåndsnets«); en ny undersøgelse gennemføres mindst hvert tredje år derefter.

Den geografiske undersøgelse skal omfatte en undersøgelse af den aktuelle geografiske rækkevidde af bredbåndsnets på deres område som krævet med henblik på tilsynsmyndighedernes og andre kompetente myndigheders opgaver i henhold til dette direktiv og de undersøgelser, der kræves i forbindelse med anvendelsen af statsstøttere reglerne.

▼B

Den geografiske undersøgelse kan også omfatte en prognose for en periode, der fastsættes af den relevante myndighed, for rækkevidden af bredbåndsnettene, herunder net med meget høj kapacitet på deres område.

Sådan prognose skal indeholde alle relevante oplysninger, herunder oplysninger om alle virksomheders og offentlige myndigheders planer om udrulning af net med meget høj kapacitet samt væsentlige opgraderinger eller udvidelser af net til downloadhastigheder på mindst 100 Mbit/s. Til dette formål anmoder de nationale tilsynsmyndigheder og/eller andre kompetente myndigheder virksomheder og offentlige myndigheder om sådanne oplysninger, i det omfang oplysningerne er til rådighed og kan fremlægges ved en rimelig indsats.

Den nationale tilsynsmyndighed træffer afgørelse for så vidt angår de opgaver, der specifikt er tildelt den i henhold til dette direktiv om, i hvilket omfang det er hensigtsmæssigt at henholde sig til alle eller en del af de oplysninger, der indsamles som led i en sådan prognose.

Hvis en geografisk undersøgelse ikke foretages af den nationale tilsynsmyndighed, skal den foretages i samarbejde med denne myndighed, i det omfang den kan være relevant for myndighedens opgaver.

De oplysninger, der indsamles som led i den geografiske undersøgelse, skal have en passende detaljeringsgrad på lokalt plan og omfatte tilstrækkelige oplysninger om tjenestekvalitet og de forskellige aspekter heraf og skal behandles i overensstemmelse med artikel 20, stk. 3.

2. De nationale tilsynsmyndigheder og/eller andre kompetente myndigheder kan udpege et klart afgrænset område, hvorom det ud fra de oplysninger, der er indsamlet, og den eventuelle prognose, der er udarbejdet i henhold til stk. 1, fastslås, at der i den pågældende prognoseperiode ikke er nogen virksomhed eller offentlig myndighed, der har udrullet eller har planer om at udrulle et net med meget høj kapacitet eller opgradere eller udvide sit net væsentligt, så det kan yde en downloadhastighed på mindst 100 Mbit/s. De nationale tilsynsmyndigheder og/eller andre kompetente myndigheder offentliggør oplysninger om de udpegede områder.

3. Inden for et udpeget område kan de relevante myndigheder anmode virksomheder og offentlige myndigheder om at erklære, om de har til hensigt at udrulle net med meget høj kapacitet i løbet af den relevante prognoseperiode. Når denne anmodning resulterer i en erklæring fra en virksomhed eller offentlig myndighed om, at den har til hensigt at gøre dette, kan den relevante myndighed kræve, at andre virksomheder og offentlige myndigheder erklærer, om de har til hensigt at udrulle net med meget høj kapacitet, eller væsentligt at opgradere eller udvide deres net, så det kan yde en downloadhastighed på mindst 100 Mbit/s på dette område. Den relevante myndighed præciserer, hvilke oplysninger sådanne erklæringer skal indeholde, så der sikres mindst samme detaljeringsgrad som den, der er taget i betragtning i den eventuelle prognose, jf. stk. 1. Den meddeler også enhver virksomhed eller offentlig myndighed, der tilkendegiver sin interesse, om det pågældende område ifølge de oplysninger, der er indsamlet i henhold til stk. 1, er dækket eller sandsynligvis vil blive dækket af et næstgenerationsnet med downloadhastigheder på under 100 Mbit/s.

▼B

4. Foranstaltninger i henhold til stk. 3 skal træffes efter en effektiv, objektiv, transparent og ikkediskriminerende procedure, hvorved ingen virksomheder på forhånd udelukkes.

5. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder samt lokale, regionale og nationale myndigheder med ansvar for tildeling af offentlige midler til etablering af elektroniske kommunikationsnet, til udformning af nationale bredbåndsplaner, til fastsættelse af dækningsforpligtelser, der er knyttet til brugsrettigheder til radiofrekvenser, og til kontrol af udbuddet af tjenester, der er omfattet af forsyningspligt på deres område, tager hensyn til resultaterne af den geografiske undersøgelse og eventuelle udpegede områder, jf. stk. 1, 2 og 3.

Medlemsstaterne sikrer, at de myndigheder, der foretager den geografiske undersøgelse, videregiver disse resultater, på betingelse af at den modtagende myndighed sikrer samme grad af kommerciel fortrolighed som den afgivende myndighed, og underretter de parter, der gav oplysningerne. Disse resultater stilles også til rådighed for BEREC og Kommissionen efter anmodning og på samme betingelser.

6. Hvis de relevante oplysninger ikke er til rådighed på markedet, skal de kompetente myndigheder gøre de data fra de geografiske undersøgelser, der ikke er underlagt krav om kommerciel fortrolighed, direkte tilgængelige i overensstemmelse med direktiv 2003/98/EF, således at de kan genanvendes. De skal også, hvis sådanne værktøjer ikke er tilgængelige på markedet, stille it-værktøjer til rådighed, således at slutbrugerne sættes i stand til at fastslå, hvilken konnektivitet der er til rådighed i forskellige områder, med en detaljeringsgrad, som kan støtte dem i deres valg af operatør eller tjenesteudbyder.

7. For at bidrage til en ensartet anvendelse af geografiske undersøgelser og prognoser udsteder BEREC efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen og de relevante nationale myndigheder senest den 31. juni 2020 retningslinjer for at bistå de nationale tilsynsmyndigheder og/eller andre kompetente myndigheder med en ensartet gennemførelse af deres forpligtelser i henhold til denne artikel.

*Artikel 23***Høring og gennemsigtighed**

1. Medlemsstaterne sikrer, med undtagelse af spørgsmål, der er omfattet af artikel 26 eller 27 eller artikel 32, stk. 10, at de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder, når de i medfør af dette direktiv agter at træffe foranstaltninger, eller når de agter at indføre begrænsninger i overensstemmelse med artikel 45, stk. 4 og 5, med væsentlige påvirkning af det relevante marked, giver de interesserede parter lejlighed til inden for en rimelig frist at fremsætte bemærkninger til udkastet til foranstaltninger; denne frist fastsættes under hensyn til sagens kompleksitet og må ikke være kortere end 30 dage, medmindre der foreligger ekstraordinære omstændigheder.

▼B

2. Med henblik på artikel 35 underretter de kompetente myndigheder på tidspunktet for offentliggørelsen Frekvenspolitikgruppen om alle udkast til foranstaltninger, der falder ind under anvendelsesområdet for den sammenlignende eller konkurrenceprægede udvælgelsesprocedure i henhold til artikel 55, stk. 2, og vedrører anvendelsen af radiofrekvenser, for hvilke de harmoniserede betingelser er blevet fastsat ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med beslutning nr. 676/2002/EF med henblik på at muliggøre deres anvendelse til trådløse elektroniske bredbåndskommunikationsnet og -tjenester (»trådløse bredbåndsnets og -tjenester«).

3. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder offentliggør deres nationale høringsprocedurer.

Medlemsstaterne sikrer, at der etableres ét informationssted, hvorfra der er adgang til alle igangværende høringer.

4. Resultaterne af høringsproceduren skal gøres offentligt tilgængelige, medmindre de er fortrolige i henhold til EU-regler og nationale regler om kommerciel fortrolighed.

*Artikel 24***Høring af interesserede parter**

1. Medlemsstaterne sikrer i fornødent omfang, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder for så vidt angår alle spørgsmål vedrørende slutbruger- og forbrugerrettigheder, herunder lige adgangs- og valgmuligheder for slutbrugere med handicap, i forbindelse med offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, tager hensyn til synspunkter fra slutbrugere, navnlig forbrugere og slutbrugere med handicap, producenter og virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, navnlig når disse har stor indvirkning på markedet.

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder opretter en høringsmekanisme, der er tilgængelig for slutbrugere med handicap, og som sikrer, at forbrugernes interesser i elektronisk kommunikation får tilstrækkelig vægt i tilsynsmyndighedernes beslutninger for så vidt angår spørgsmål vedrørende slutbruger- og forbrugerrettigheder i forbindelse med offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester.

2. De berørte parter kan under vejledning af de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder udvikle mekanismer, som inddrager forbrugere, brugergrupper og tjenesteudbydere, med det formål at fremme tjenesternes generelle kvalitet ved bl.a. at udvikle og overvåge adfærdskodekser og driftsstandarder.

▼B

3. Uden at dette berører anvendelsen af nationale regler, som er i overensstemmelse med EU-retten, til fremme af målene for kultur- og mediepolitikken, f.eks. kulturel og sproglig mangfoldighed og medieppluralisme, kan de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder fremme samarbejdet mellem virksomheder, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, og sektorer, der interesserer sig for fremme af lovligt indhold i de elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. Dette samarbejde kan også omfatte koordinering af de almenyttige oplysninger, som skal stilles til rådighed i henhold til artikel 103, stk. 4.

*Artikel 25***Udenretslig bilæggelse af tvister**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder eller anden kompetent myndighed med ansvar for, eller mindst ét uafhængigt organ med dokumenteret ekspertise inden for, anvendelsen af artikel 102 til 107 og artikel 115 er opført som alternativ tvistbilæggesinstans i overensstemmelse med artikel 20, stk. 2, i direktiv 2013/11/EU med henblik på at bilægge tvister mellem udbydere og forbrugere, der følger af dette direktiv, og som vedrører gennemførelsen af aftaler. Medlemsstaterne kan udvide adgangen til alternative tvistbilægelsesprocedurer, som denne myndighed eller dette organ fastlægger for andre slutbrugere end forbrugere, især mikrovirksomheder og små virksomheder.

2. Vedrører en tvist parter i forskellige medlemsstater, koordinerer disse deres indsats med henblik på at bilægge tvisten, uden at dette i øvrigt tilsidesætter direktiv 2013/11/EU.

*Artikel 26***Tvistbilæggelse mellem virksomheder**

1. Opstår der en tvist i forbindelse med eksisterende forpligtelser, der følger af dette direktiv, mellem udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i en medlemsstat eller mellem sådanne virksomheder og andre virksomheder i medlemsstaten, som gør brug af adgangs- eller samtrafikforpligtelser, eller mellem udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i en medlemsstat og udbydere af tilhørende faciliteter træffer den pågældende nationale tilsynsmyndighed efter anmodning fra den ene eller den anden af parterne med forbehold af stk. 2 en bindende afgørelse for at bilægge tvisten hurtigst muligt på grundlag af klare og effektive procedurer og under alle omstændigheder inden fire måneder, bortset fra helt ekstraordinære tilfælde. Den berørte medlemsstat kræver, at alle parter samarbejder fuldt og helt med den nationale tilsynsmyndighed.

2. Medlemsstaterne kan i bestemmelserne åbne mulighed for, at nationale tilsynsmyndigheder kan afslå at bilægge en tvist, hvis der findes andre mulige mekanismer, f.eks. mægling, som bedre kunne bidrage til en hurtig bilæggelse af tvisten i overensstemmelse med målene i artikel 3. Den nationale tilsynsmyndighed underretter hurtigst muligt parterne herom. Er tvisten endnu ikke bilagt efter fire måneder, og er den ikke indbragt for en domstol af den klagende part, træffer den nationale tilsynsmyndighed på anmodning fra en af parterne hurtigst muligt, og under alle omstændigheder inden fire måneder, en bindende afgørelse til bilæggelse af tvisten.

▼B

3. Ved bilæggelse af en tvist træffer den nationale tilsynsmyndighed afgørelser, der tilsigter at opfylde målene i artikel 3. Forpligtelser, som den nationale tilsynsmyndighed pålægger en virksomhed som led i bilæggelsen af en tvist, skal efterkomme dette direktiv.

4. Den nationale tilsynsmyndigheds afgørelse offentliggøres, idet der dog tages hensyn til krav om kommerciel fortrolighed. Den nationale tilsynsmyndighed skal give de berørte parter en fuldstændig redegørelse for de grunde, som afgørelsen bygger på.

5. Proceduren i stk. 1, 3 og 4 hindrer ikke nogen af parterne i at indbringe sagen for en domstol.

*Artikel 27***Tvistbilæggelse mellem parter i forskellige medlemsstater**

1. Opstår der uenighed mellem virksomheder i forskellige medlemsstater på et område, der er omfattet af dette direktiv, finder stk. 2, 3 og 4 anvendelse. Disse bestemmelser finder dog ikke anvendelse på tvister vedrørende radiofrekvenskoordinering, der er omfattet af artikel 28.

2. Alle parter kan forelægge tvisten for den eller de berørte nationale tilsynsmyndigheder. Hvis tvisten påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne, underretter den eller de kompetente nationale tilsynsmyndigheder BEREC om tvisten for at finde en konsekvent løsning på tvisten i overensstemmelse med målene i artikel 3.

3. Hvis der er foretaget en sådan underretning, afgiver BEREC hurtigst muligt og under alle omstændigheder inden for fire måneder, bortset fra under ekstraordinære omstændigheder, en udtalelse, hvori den eller de berørte nationale tilsynsmyndigheder opfordres til at træffe konkrete foranstaltninger for at bilægge tvisten eller undlade handling.

4. Den eller de berørte nationale tilsynsmyndigheder afventer BEREC's udtalelse, før den/de tager skridt til at bilægge tvisten. Under ekstraordinære omstændigheder, hvor der er et påtrængende behov for en hurtig indsats for at sikre konkurrence og beskytte slutbrugernes interesser, kan enhver af de kompetente nationale tilsynsmyndigheder, enten på parternes anmodning eller på eget initiativ, vedtage midlertidige foranstaltninger.

5. Enhver forpligtelse, som den nationale tilsynsmyndighed pålægger en virksomhed som led i bilæggelse af en tvist, skal være i overensstemmelse med dette direktiv, tage nøje hensyn til den udtalelse, som BEREC har vedtaget, og skal vedtages senest en måned efter udtalelsen.

6. Den i stk. 2 omhandlede procedure hindrer ikke nogen af parterne i at indbringe sagen for en domstol.

Artikel 28

Koordinering af anvendelsen af radiofrekvenser mellem medlemsstaterne

1. Medlemsstaterne og deres kompetente myndigheder sikrer, at brugen af radiofrekvenser på deres område tilrettelægges på en sådan måde, at ingen anden medlemsstat forhindres i at tillade brug af harmoniserede radiofrekvenser i henhold til EU-retten på dens område, navnlig som følge af grænseoverskridende skadelig interferens mellem medlemsstater.

Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger med henblik herpå, uden at dette berører deres forpligtelser i henhold til folkeretten og relevante internationale aftaler, herunder ITU's radioreglement og ITU's regionale radioaftaler.

2. Medlemsstaterne samarbejder med hinanden og, hvis det er relevant, via Frekvenspolitikgruppen om grænseoverskridende koordinering af anvendelsen af radiofrekvenser med henblik på at:

a) sikre overholdelse af stk. 1

b) løse eventuelle problemer eller tvister i forbindelse med grænseoverskridende koordinering eller grænseoverskridende skadelig interferens mellem medlemsstater og med tredjelande, som forhindrer medlemsstater i at anvende harmoniserede radiofrekvenser på deres område.

3. For at sikre overholdelse af stk. 1 kan enhver berørt medlemsstat anmode Frekvenspolitikgruppen om at optræde som mellemlid for at løse eventuelle problemer eller tvister i forbindelse med grænseoverskridende koordinering eller grænseoverskridende skadelig interferens. Om nødvendigt kan Frekvenspolitikgruppen afgive en udtalelse, der foreslår en koordineret løsning på sådan et problem eller sådan en tvist.

4. Kommissionen kan, hvis foranstaltningerne som omhandlet i stk. 2 eller 3 ikke har løst problemet eller tvisten, på anmodning af enhver berørt medlemsstat under videst mulig hensyntagen til en eventuel udtalelse fra Frekvenspolitikgruppen, der anbefaler en koordineret løsning i henhold til stk. 3, vedtage afgørelser, der er rettet til de medlemsstater, der er berørt af det uløste skadelige interferensproblem, ved hjælp af gennemførelsesretsakter, for at løse problemer med grænseoverskridende skadelig interferens mellem to eller flere medlemsstater, der forhindrer dem i at gøre brug af harmoniserede radiofrekvenser på deres område.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

5. Unionen yder efter anmodning fra en berørt medlemsstat juridisk, politisk og teknisk bistand med henblik på at løse problemer vedrørende radiofrekvenskoordinering med Unionens nabolande, herunder kandidatlande og tiltrædelseslande, således at de pågældende medlemsstater kan opfylde deres forpligtelser i henhold til EU-retten. I forbindelse med en sådan bistand fremmer Unionen gennemførelsen af sine politikker.

AFSNIT III
GENNEMFØRELSE

Artikel 29

Sanktioner

1. Medlemsstaterne fastsætter, hvor det er nødvendigt, bestemmelser om sanktioner, herunder bøder og forhåndsfastsatte eller periodiske sanktioner af ikkestrafferetlig karakter, for overtrædelse af nationale bestemmelser eller bindende afgørelser truffet af Kommissionen, de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder i henhold til dette direktiv og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre gennemførelsen heraf. Inden for rammerne af national ret har de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder beføjelse til at pålægge sådanne sanktioner. De sanktioner, der pålægges, skal være passende, effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

2. Medlemsstaterne fastlægger sanktioner inden for rammerne af den procedure, der er omhandlet i artikel 22, stk. 3, alene når en virksomhed eller offentlig myndighed forsætligt eller groft uagtsomt afgiver vildledende, fejlagtige eller ufuldstændige oplysninger.

Som led i fastsættelsen af bøder eller periodiske sanktioner, der pålægges en virksomhed eller offentlig myndighed for bevidst eller groft uagtsomt at have afgivet vildledende, fejlagtige eller ufuldstændige oplysninger, inden for rammerne af den procedure, der er omhandlet i artikel 22, stk. 3, skal der bl.a. tages hensyn til, om adfærden hos virksomheden eller den offentlige myndighed har haft en negativ indvirkning på konkurrencen, og navnlig om virksomheden eller den offentlige myndighed i modsætning til de oplysninger, der oprindeligt blev afgivet eller enhver ajourføring heraf, enten har udrullet, udvidet eller opgraderet et net, eller ikke har udrullet et net, og har undladt at give en objektiv begrundelse for denne ændring af planen.

Artikel 30

Overholdelse af vilkårene for den generelle tilladelse eller for brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer og overholdelse af særlige forpligtelser

1. Medlemsstaterne sikrer, at deres relevante kompetente myndigheder overvåger og kontrollerer overholdelsen af vilkårene for den generelle tilladelse, vilkårene for brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer, de særlige forpligtelser, jf. artikel 13, stk. 2, og forpligtelsen til at udnytte radiofrekvenser faktisk og effektivt i overensstemmelse med artikel 4, artikel 45, stk. 1, og artikel 47.

De kompetente myndigheder skal have beføjelse til i overensstemmelse med artikel 21 at pålægge virksomheder, der er omfattet af den generelle tilladelse, eller som har brugsrettigheder til radiofrekvenser eller til nummerressourcer, at fremlægge alle de oplysninger, der måtte være nødvendige for at kontrollere, om vilkårene for den generelle tilladelse, vilkårene for brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer eller de særlige forpligtelser i artikel 13, stk. 2, eller artikel 47, overholdes.

▼B

2. Hvis en kompetent myndighed konstaterer, at en virksomhed ikke overholder et eller flere af vilkårene for den generelle tilladelse eller brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer, eller de særlige forpligtelser, der nævnes i artikel 13, stk. 2, underretter den virksomheden herom og giver den mulighed for at fremføre sine synspunkter inden for en rimelig frist.

3. Den kompetente myndighed har beføjelse til at kræve, at overtrædelsen, jf. stk. 2, ophører øjeblikkeligt eller inden for en rimelig frist, og tager passende og forholdsmæssigt afpassede skridt for at sikre, at vilkårene overholdes.

Medlemsstaterne bemyndiger i denne forbindelse de kompetente myndigheder til at:

- a) iværksætte afskrækkende økonomiske sanktioner, hvor det skønnes hensigtsmæssigt, herunder periodiske sanktioner med tilbagevirkende kraft, og
- b) give påbud om at indstille eller udsætte leveringen af en tjeneste eller bundtede tjenester, som, hvis den fortsatte, i alvorlig grad ville kunne skade konkurrencen, indtil adgangsforpligtelser pålagt efter udarbejdelsen af en markedsanalyse i henhold til artikel 67 er opfyldt.

De kompetente myndigheder skal straks meddele foranstaltningerne og begrundelsen herfor den pågældende virksomhed, og denne skal have en rimelig frist til at efterkomme foranstaltningerne.

4. Uanset stk. 2 og 3 bemyndiger medlemsstaterne den kompetente myndighed til, hvor det er relevant, at iværksætte økonomiske sanktioner over for virksomhederne, hvis de ikke fremlægger oplysninger i overensstemmelse med de forpligtelser, der er fastsat efter artikel 21, stk. 1, første afsnit, litra a) eller b), og artikel 69, inden for en rimelig frist, der fastlægges af den kompetente myndighed.

5. Ved alvorlige eller gentagne overtrædelser af vilkårene for den generelle tilladelse eller for brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer eller af særlige forpligtelser i artikel 13, stk. 2, eller artikel 47, stk. 1 eller 2, giver medlemsstaterne de kompetente myndigheder, hvis de i denne artikels stk. 3 omhandlede foranstaltninger til sikring af vilkårenes overholdelse har været virkningsløse, beføjelse til at hindre en virksomhed i fortsat at udbyde elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, eller suspendere eller tilbagekalde disse brugsrettigheder. Medlemsstaterne giver den kompetente myndighed beføjelse til at pålægge sanktioner, der er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning. Sådanne sanktioner kan anvendes for en periode svarende til overtrædelsens varighed, selv om overtrædelsen efterfølgende er bragt til ophør.

▼B

6. Uanset stk. 2, 3 og 5 kan den kompetente myndighed, træffe foreløbige hasteforanstaltninger for at afhjælpe situationen, inden der træffes en endelig afgørelse, når den har bevis for en overtrædelse af vilkårene for den generelle tilladelse eller for brugsrettigheder til radiofrekvenser og nummerressourcer eller af de særlige forpligtelser i artikel 13, stk. 2, eller artikel 47, stk. 1 eller 2, som udgør en umiddelbar og alvorlig trussel for den offentlige sikkerhed eller den offentlige sundhed, eller risiko for at skabe alvorlige økonomiske eller driftsmæssige problemer for andre udbydere eller brugere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester eller andre brugere af radiofrekvenser. Den kompetente myndighed skal give den pågældende virksomhed en rimelig mulighed for at fremføre sine synspunkter og foreslå eventuel afhjælpning. Når det er hensigtsmæssigt, kan den kompetente myndighed bekræfte de foreløbige foranstaltninger, der højst kan gælde i tre måneder, men som i tilfælde, hvor håndhævelsesprocedurerne ikke er afsluttet, kan forlænges med indtil tre måneder.

7. Virksomheder har ret til at indklage foranstaltninger, som træffes i henhold til denne artikel, efter proceduren i artikel 31.

*Artikel 31***Klageadgang**

1. Medlemsstaterne sikrer, at der på nationalt plan findes effektive mekanismer, ved hjælp af hvilke enhver bruger eller enhver virksomhed, der udbyder elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester eller tilhørende faciliteter, og som berøres af en kompetent myndigheds afgørelse, kan påklage denne til en klageinstans, som er uafhængig af de involverede parter og af indblanding udefra eller politisk pres, der kan forhindre en uafhængig vurdering af sager, som den skal behandle. Denne instans, som kan være en domstol, skal have den nødvendige ekspertise til at udføre sine funktioner effektivt. Medlemsstaterne sikrer, at der tages behørigt hensyn til sagens omstændigheder.

Klagesagen har ikke opsættende virkning for den afgørelse, som den kompetente myndighed har truffet, medmindre der træffes foreløbige foranstaltninger i overensstemmelse med national ret.

2. Når den i stk. 1 omhandlede klageinstans ikke har domstolskarakter, begrundes dens afgørelser altid skriftligt. I sådanne tilfælde kan dens afgørelser desuden indbringes for en ret i en medlemsstat, jf. artikel 267 i TEUF.

Medlemsstaterne sikrer, at klagemekanismen er effektiv.

3. Medlemsstaterne indsamler oplysninger om klagers generelle genstand, antallet af klager, klagesagernes varighed og antallet af afgørelser om foreløbige forholdsregler. Medlemsstaterne meddeler disse oplysninger samt afgørelser eller domme til Kommissionen og til BEREC efter deres begrundede anmodning.

▼B

AFSNIT IV

PROCEDURER VEDRØRENDE DET INDRE MARKED*KAPITEL I**Artikel 32***Konsolidering af det indre marked for elektronisk kommunikation**

1. De nationale tilsynsmyndigheder tager under udførelsen af deres opgaver i medfør af dette direktiv størst muligt hensyn til målene i artikel 3.

2. De nationale tilsynsmyndigheder bidrager til udviklingen af det indre marked ved at samarbejde indbyrdes og med Kommissionen og BEREC på en transparent måde for at sikre en ensartet anvendelse af dette direktiv i alle medlemsstaterne. De samarbejder navnlig i denne forbindelse med Kommissionen og BEREC om at identificere, hvilke typer af instrumenter og afhjælpende foranstaltninger der er de bedst egnede til at håndtere bestemte typer af situationer på markedet.

3. Medmindre andet gælder ifølge henstillinger eller retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 34, og når en offentlig høring, hvis en sådan er påkrævet i medfør af artikel 23, er afsluttet, skal en national tilsynsmyndighed, der agter at træffe en foranstaltning, som

a) er omfattet af artikel 61, 64, 67, 68 eller 83 og

b) vil få indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne,

under iagttagelse af artikel 20, stk. 3, samtidig offentliggøre udkastet til foranstaltning og meddele det samt begrundelsen for foranstaltningen til Kommissionen, BEREC og de nationale tilsynsmyndigheder i andre medlemsstater. De nationale tilsynsmyndigheder, BEREC og Kommissionen kan kun fremsætte bemærkninger til dette udkast til foranstaltning inden for en måned. Fristen på én måned kan ikke forlænges.

4. Det i stk. 3 omhandlede udkast til foranstaltning kan først vedtages efter en yderligere frist på to måneder, hvis denne foranstaltning sigter på:

a) at afgrænse et relevant marked, som afviger fra dem, der er nævnt i den i artikel 64, stk. 1, omhandlede henstilling, eller

▼C1

b) beslutte, hvorvidt en virksomhed skal udpeges som havende en stærk markedsposition enten alene eller i fællesskab med andre, jf. artikel 67, stk. 3, eller 4,

▼B

og det vil få indvirkning på samhandelen mellem medlemsstaterne, samt hvis Kommissionen har meddelt den nationale tilsynsmyndighed, at den betragter udkastet til foranstaltning som en hindring for det indre marked eller nærer alvorlig tvivl om dets forenelighed med EU-retten og mere specifikt med målene i artikel 3. Denne frist på to måneder kan ikke forlænges. Kommissionen underretter i så fald BEREC og de nationale tilsynsmyndigheder om sine forbehold og offentliggør dem samtidigt.

▼B

5. BEREC offentliggør en udtalelse om Kommissionens i stk. 4 omhandlede forbehold, hvori det oplyser, om det mener, at udkastet til foranstaltning bør fastholdes, ændres eller trækkes tilbage, og fremsætter, hvor det er hensigtsmæssigt, specifikke forslag med henblik herpå.

6. Inden for den tomåneders frist, der er nævnt i stk. 4, kan Kommissionen:

a) træffe en afgørelse med krav om, at den nationale tilsynsmyndighed trækker udkastet tilbage, eller

b) træffe afgørelse om at hæve sine forbehold, der er omhandlet i stk. 4.

Før Kommissionen træffer en afgørelse, tager den nøje hensyn til udtalelsen fra BEREC.

Afgørelser, der er omhandlet i første afsnit, litra a), skal ledsages af en detaljeret og objektiv begrundelse fra Kommissionen om, hvorfor udkastet til foranstaltning ikke skal vedtages, sammen med konkrete forslag til ændringer.

7. Har Kommissionen i henhold til stk. 6, første afsnit, litra a), truffet en afgørelse med krav om, at den nationale tilsynsmyndighed trækker et udkast til foranstaltning tilbage, skal den nationale tilsynsmyndighed ændre udkastet eller trække det tilbage inden for seks måneder fra datoen for Kommissionens afgørelse. Hvis den nationale tilsynsmyndighed ændrer udkastet, skal den gennemføre en offentlig høring i overensstemmelse med artikel 23 og igen give Kommissionen meddelelse om det ændrede udkast i overensstemmelse med stk. 3.

8. Den pågældende nationale tilsynsmyndighed tager i videst mulig udstrækning hensyn til bemærkningerne fra andre nationale tilsynsmyndigheder, BEREC og Kommissionen, og kan, når bortses fra de i stk. 4 og stk. 6, litra a), omhandlede tilfælde, vedtage det således ændrede udkast til foranstaltning og skal i så fald fremsende det til Kommissionen.

9. Den nationale tilsynsmyndighed fremsender alle vedtagne endelige foranstaltninger, der falder ind under stk. 3, litra a) og b), til Kommissionen og BEREC.

10. Hvor en national tilsynsmyndighed under ekstraordinære omstændigheder mener, at der er et påtrængende behov for en hurtig indsats for at sikre konkurrencen og beskytte brugernes interesser, kan den som en fravigelse af proceduren i stk. 3 og 4 med det samme vedtage forholdsmæssige foranstaltninger af midlertidig karakter. Den fremsender straks de vedtagne foranstaltninger til Kommissionen, de andre nationale tilsynsmyndigheder og BEREC med en udførlig begrundelse. En afgørelse truffet af den nationale tilsynsmyndighed om at gøre sådanne foranstaltninger permanente eller forlænge deres gyldighedsperiode er omfattet af stk. 3 og 4.

11. En national tilsynsmyndighed kan trække et udkast til foranstaltning tilbage på et hvilket som helst tidspunkt.

▼B

*Artikel 33***Procedure for ensartet anvendelse af afhjælpende foranstaltninger**

1. Hvis en planlagt foranstaltning, der er omfattet af artikel 32, stk. 3, sigter mod at pålægge, ændre eller ophæve en forpligtelse for en virksomhed i medfør af artikel 61 eller 67 sammenholdt med artikel 69-76 og 83, kan Kommissionen inden for den periode på en måned, der er fastsat i artikel 32, stk. 3, underrette den pågældende nationale tilsynsmyndighed og BEREC om årsagerne til, at den mener, at udkastet til foranstaltning vil skabe hindringer for det indre marked, eller om, at den er stærkt i tvivl om foranstaltningens forenelighed med EU-retten. I et sådant tilfælde vedtages udkastet til foranstaltning ikke før yderligere tre måneder efter, at Kommissionen har underrettet den pågældende tilsynsmyndighed.

Udebliver en sådan underretning, kan den pågældende nationale tilsynsmyndighed vedtage den foreslåede foranstaltning under størst mulig hensyntagen til eventuelle bemærkninger fremsat af Kommissionen, BEREC eller andre nationale tilsynsmyndigheder.

2. Inden for den i stk. 1 omhandlede tremåneders periode arbejder Kommissionen, BEREC og den pågældende nationale tilsynsmyndighed tæt sammen for at finde frem til den mest hensigtsmæssige og effektive foranstaltning i lyset af målene i artikel 3 og under behørig hensyntagen til markedsdeltagernes synspunkter og behovet for at sikre udviklingen af en ensartet tilsynspraksis.

3. Inden for seks uger fra begyndelsen af den i stk. 1 omhandlede periode på tre måneder afgiver BEREC en udtalelse om Kommissionens i stk. 1 omhandlede meddelelse, hvori den oplyser, om det mener, at udkastet til foranstaltning bør ændres eller trækkes tilbage, og fremsætter om nødvendigt specifikke forslag herom. Udtalelsen begrundes og offentliggøres.

4. Hvis BEREC i sin udtalelse deler Kommissionens alvorlige tvivl, arbejder den tæt sammen med den pågældende nationale tilsynsmyndighed for at finde frem til den mest hensigtsmæssige og effektive foranstaltning. Inden udløbet af den i stk. 1 omhandlede tremånedersperiode kan den nationale tilsynsmyndighed enten:

a) ændre sit udkast til foranstaltning eller trække det tilbage under størst mulig hensyntagen til Kommissionens i stk. 1 omhandlede underretning og BEREC's udtalelse eller

b) fastholde sit udkast til foranstaltning.

5. Kommissionen kan senest en måned fra udløbet af den i stk. 1 omhandlede tremåneders periode og under størst mulig hensyntagen til BEREC's udtalelse, hvis en sådan foreligger

a) udarbejde en henstilling til den pågældende nationale tilsynsmyndighed om at ændre udkastet til foranstaltning eller trække det tilbage, herunder specifikke forslag herom samt begrundelse for dens henstilling, navnlig hvis BEREC ikke deler Kommissionens alvorlige tvivl,

▼B

- b) træffe afgørelse om at hæve sine forbehold, jf. stk. 1, eller
- c) for udkast til foranstaltninger, der falder ind under artikel 61, stk. 3, andet afsnit, eller artikel 76, stk. 2, træffe afgørelse om at pålægge den pågældende nationale tilsynsmyndighed at trække udkastet til foranstaltning tilbage, hvis BEREC deler Kommissionens alvorlige tvivl, der er ledsaget af en detaljeret og objektiv begrundelse fra Kommissionen om, hvorfor udkastet til foranstaltning ikke bør vedtages, sammen med konkrete forslag til ændring af udkastet til foranstaltning i henhold til proceduren i artikel 32, stk. 7, som finder tilsvarende anvendelse.

6. Senest en måned efter, at Kommissionen har udarbejdet sin henstilling i henhold til stk. 5, litra a), eller hævet sine forbehold i henhold til stk. 5, litra b), underretter den pågældende nationale tilsynsmyndighed Kommissionen og BEREC om den vedtagne endelige foranstaltning.

Denne frist kan forlænges for at give den nationale tilsynsmyndighed mulighed for at foretage en offentlig høring i henhold til artikel 23.

7. Hvis den nationale tilsynsmyndighed på grundlag af henstillingen i henhold til stk. 5, litra a), træffer afgørelse om ikke at ændre udkastet til foranstaltning eller trække det tilbage, forelægger den en begrundelse for denne afgørelse.

8. Den nationale tilsynsmyndighed kan trække den foreslåede foranstaltning tilbage på et hvilket som helst trin i proceduren.

*Artikel 34***Gennemførelsesbestemmelser**

Efter en offentlig høring og efter høring af de nationale tilsynsmyndigheder og under størst mulig hensyntagen til udtalelsen fra BEREC kan Kommissionen vedtage henstillinger eller retningslinjer vedrørende artikel 32 om, hvilken form og hvilket indhold de anmeldelser af foranstaltninger, der kræves i henhold til artikel 32, stk. 3, skal have, hvor detaljerede de skal være, under hvilke omstændigheder anmeldelse ikke er påkrævet, samt om hvordan tidsfristerne fastsættes.

*KAPITEL II****Ensartet radiofrekvenstildeling****Artikel 35***Peer review-proces**

1. Hvis den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed har til hensigt at gennemføre en udvælgelsesprocedure i overensstemmelse med artikel 55, stk. 2, i forhold til radiofrekvenser for hvilke der er fastsat harmoniserede betingelser ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med beslutning nr. 676/2002/EF, for at muliggøre deres anvendelse til trådløse bredbåndsnet og -tjenester, underretter den i henhold til artikel 23 Frekvenspolitikgruppen om alle udkast til foranstaltninger, der er omfattet af anvendelsesområdet for den sammenlignende eller konkurrenceprægede udvælgelsesprocedure i henhold til artikel 55, stk. 2, og angiver, om og hvornår den skal anmode Frekvenspolitikgruppen om at indkalde til et peer review-forum.

▼B

Når Frekvenspolitikgruppen anmodes herom, tilrettelægger den et peer review-forum for at drøfte og udveksle synspunkter om de fremsendte udkast til foranstaltninger og fremmer udvekslingen af erfaringer og bedste praksis om disse udkast til foranstaltninger.

Peer review-forummet består af medlemmerne af Frekvenspolitikgruppen og tilrettelægges og ledes af en repræsentant for Frekvenspolitikgruppen.

2. Senest under den offentlige høring i henhold til artikel 23 kan Frekvenspolitikgruppen undtagelsesvist tage initiativ til at indkalde til et peer review-forum i overensstemmelse med forretningsordenen for tilrettelæggelse heraf med henblik på at udveksle erfaringer og bedste praksis om et udkast til foranstaltning vedrørende en udvælgelsesprocedure, hvor den finder, at udkastet til foranstaltning i væsentlig grad vil berøre den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndigheds mulighed for at realisere de mål, der er fastsat i artikel 3, 45, 46 og 47.

3. Frekvenspolitikgruppen fastlægger på forhånd de objektive kriterier for den særlige indkaldelse af peer review-forummet og offentliggør dem.

4. Under peer review-forummet skal den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed forklare, hvordan udkastet til foranstaltning:

a) fremmer udviklingen af det indre marked, udbuddet af tjenester på tværs af grænser såvel som konkurrence og skaber størst mulige fordele for forbrugerne og overordnet betragtet opfylder de mål, der er fastsat i artikel 3, 45, 46 og 47, samt i beslutning nr. 676/2002/EF og afgørelse nr. 243/2012/EU

b) sikrer en faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenser og

c) sikrer stabile og forudsigelige investeringsvilkår for eksisterende og potentielle brugere af radiofrekvenser, når der udrulles net til udbud af elektroniske kommunikationstjenester, som er afhængige af radiofrekvenser.

5. Peer review-forummet skal være åbent for frivillig deltagelse af eksperter fra andre kompetente myndigheder og fra BEREC.

6. Peer review-forummet indkaldes kun én gang i løbet af den overordnede nationale forberedelses- og høringsproces i en enkelt udvælgelsesprocedure vedrørende et eller flere radiofrekvensbånd, medmindre den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed anmoder om, at det genindkaldes.

7. Efter anmodning fra den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed, der anmodede om mødet, kan Frekvenspolitikgruppen vedtage en rapport om, hvordan udkastet til foranstaltning opfylder de målsætninger, der er omhandlet i stk. 4, idet de synspunkter, der blev udvekslet i peer review-forummet, afspejles.

▼B

8. Frekvenspolitikgruppen offentliggør hver år i februar en rapport om udkastene til foranstaltninger i henhold til stk. 1 og 2. Rapporten skal omfatte erfaringer og bedste praksis, der er opsamlet.

9. Efter peer review-forummet kan Frekvenspolitikgruppen efter anmodning fra den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed, der har anmodet om mødet, vedtage en udtalelse om udkastet til foranstaltning.

*Artikel 36***Harmoniseret tildeling af radiofrekvenser**

Hvis brugen af radiofrekvenser er harmoniseret, hvis der er indgået aftaler om adgangsvilkår og -procedurer, og hvis de virksomheder, som får tildelt radiofrekvenser, er blevet udvalgt i henhold til internationale aftaler og EU-regler, skal medlemsstaterne tildele brugsrettigheder til sådanne radiofrekvenser i overensstemmelse hermed. Under forudsætning af at alle de nationale vilkår fastsat i brugsrettighederne til de berørte radiofrekvenser er blevet opfyldt i tilfælde af anvendelse af en fælles tildelingsproces, må medlemsstaterne ikke opstille yderligere betingelser, supplerende kriterier eller procedurer, som kan begrænse, ændre eller forsinke en korrekt gennemførelse af den fælles tildeling af sådanne radiofrekvenser.

*Artikel 37***Fælles tildelingsproces med henblik på tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser**

To eller flere medlemsstater kan samarbejde med hinanden og med Frekvenspolitikgruppen under hensyntagen til eventuelle interessetilkendegivelser fra markedsdeltagere ved sammen at fastlægge de fælles aspekter af en tildelingsproces og, hvis det er hensigtsmæssigt, ligeledes sammen gennemføre udvælgelsesprocessen med henblik på tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser.

Ved udformningen af den fælles tildelingsproces kan medlemsstaterne tage hensyn til følgende kriterier:

- a) den enkelte nationale tildelingsproces skal indledes og gennemføres af de kompetente myndigheder i overensstemmelse en plan, der aftales i fællesskab
- b) den skal, hvor det er hensigtsmæssigt, omfatte fælles betingelser og procedurer for udvælgelse og tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser i de pågældende medlemsstater
- c) den skal, hvor det er hensigtsmæssigt, omfatte fælles eller sammenlignelige vilkår, som skal fastsættes til de individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser i de pågældende medlemsstater, og som bl.a. gør det muligt for brugerne at få tildelt tilsvarende frekvensblokke
- d) andre medlemsstater skal til enhver tid kunne tilslutte sig den fælles tildelingsproces, indtil processen er afsluttet.

▼B

Hvis medlemsstaterne på trods af den interesse, som markedsdeltagere har givet udtryk for, ikke handler i fællesskab, skal de underrette disse markedsdeltagere om grundene til deres beslutning.

*KAPITEL III****Harmonisering****Artikel 38***Harmonisering**

1. Hvis Kommissionen finder, at afvigelser i de nationale tilsynsmyndigheders eller andre kompetente myndigheders udførelse af de tilsynsopgaver, de er pålagt i henhold til dette direktiv, kan skabe hindringer i det indre marked, kan den under nøje iagttagelse af BEREC's udtalelse eller, hvor det er relevant, Frekvenspolitikgruppen vedtage henstillinger eller med forbehold af stk. 3 vedtage en afgørelse ved hjælp af gennemførelsesretsakter for at sikre den harmoniserede anvendelse af dette direktiv for at fremme opfyldelsen af målene i artikel 3.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder under udførelsen af deres opgaver tager nøje hensyn til henstillinger som omhandlet i stk. 1. Vælger en national tilsynsmyndighed eller en anden kompetent myndighed at undlade at følge en henstilling, underretter den Kommissionen herom og begrundet sin holdning.

3. Afgørelser, der vedtages i henhold til stk. 1, omfatter kun fastlæggelse af en harmoniseret eller koordineret fremgangsmåde med henblik på at behandle følgende spørgsmål:

a) inkonsekvent gennemførelse af generel regulatorisk praksis fra de nationale tilsynsmyndigheders side i forbindelse med regulering af markederne for elektronisk kommunikation i henhold til artikel 64 og 67, hvor det skaber hindringer for det indre marked. I sådanne afgørelser henvises der ikke til specifikke underretninger fra de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel 32. I sådanne tilfælde udarbejder Kommissionen ikke et udkast til afgørelse

i) før der er gået mindst to år fra vedtagelsen af en henstilling fra Kommissionen om samme spørgsmål, og

ii) uden at tage nøje hensyn til en udtalelse fra BEREC om det hensigtsmæssige i at vedtage en sådan afgørelse, som udarbejdes af BEREC senest tre måneder efter Kommissionens anmodning

b) nummerering, herunder nummerserier, portabilitet for numre og identifikationsmidler, nummer- og adresseomsætningssystemer og adgang til beredskabstjenesterne via det fælleseuropæiske alarmnummer »112«.

▼B

4. De i stk. 1 nævnte gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 118, stk. 4.

5. BEREC kan på eget initiativ rådgive Kommissionen om, hvorvidt der bør vedtages en foranstaltning i henhold til stk. 1.

6. Hvis Kommissionen ikke har vedtaget en henstilling eller en afgørelse inden for et år fra datoen for vedtagelsen af en udtalelse fra BEREC, som påviser forskelle i de nationale tilsynsmyndigheders eller andre kompetente myndigheders gennemførelse af de tilsynsopgaver, der er anført i dette direktiv, som kunne skabe hindringer i det indre marked, underretter den Europa-Parlamentet og Rådet om sine begrundelser for ikke at gøre dette og offentliggør disse begrundelser.

Hvis Kommissionen har vedtaget en henstilling i overensstemmelse med stk. 1, men den inkonsekvente gennemførelse, der skaber hindringer i det indre marked, fortsætter i to år derefter, skal Kommissionen, med forbehold af stk. 3, vedtage en afgørelse ved hjælp af gennemførelsesretsakter i henhold til stk. 4.

Hvis Kommissionen ikke har vedtaget en afgørelse inden for yderligere et år fra enhver henstilling, der er vedtaget i henhold til andet afsnit, underretter den Europa-Parlamentet og Rådet om sine begrundelser for ikke at gøre dette og offentliggør disse begrundelser.

*Artikel 39***Standardisering**

1. Kommissionen udarbejder og offentliggør i *Den Europæiske Unions Tidende* en liste over ikkeobligatoriske standarder eller specifikationer, som skal danne grundlag for at fremme et harmoniseret udbud af elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester og tilhørende faciliteter og tilknyttede tjenester. Kommissionen kan om nødvendigt og efter høring af det udvalg, som er nedsat i henhold til direktiv (EU) 2015/1535, anmode de europæiske standardiseringsorganisationer (Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN), Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (Cenelec) og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation (ETSI)) om at udarbejde standarder.

2. Medlemsstaterne fremmer anvendelse af de i stk. 1 omhandlede standarder eller specifikationer i forbindelse med udbud af tjenester, tekniske grænseflader eller netfunktioner, i det omfang det er strengt nødvendigt for at sikre interoperabilitet mellem tjenester, end-to-end-konnektivitet, lettelse af udbyderskift og portabilitet for numre og identifikationsmidler og øge brugernes valgmuligheder.

Så længe der ikke er offentliggjort standarder eller specifikationer som anført i stk. 1, tilskynder medlemsstaterne til anvendelse af standarder eller specifikationer, der er vedtaget af de europæiske standardiseringsorganisationer.

Hvis sådanne standarder eller specifikationer ikke foreligger, tilskynder medlemsstaterne til anvendelse af internationale standarder eller henstillinger, som er vedtaget af Den Internationale Telekommunikationsunion (ITU), Den Europæiske Konference af Post- og Teleadministrationer (CEPT), Den Internationale Standardiseringsorganisation (ISO) eller Den Internationale Elektrotekniske Kommission (IEC).

▼B

Hvor der foreligger internationale standarder, tilskynder medlemsstaterne de europæiske standardiseringsorganer til at benytte dem eller relevante dele af dem som grundlag for de standarder, som de udarbejder, undtagen i tilfælde, hvor sådanne internationale standarder eller relevante dele af standarder ville være virkningsløse.

De standarder og specifikationer, der er omhandlet i stk. 1 eller i dette stykke, må ikke forhindre adgang, der måtte kræves i henhold til dette direktiv, hvor dette er muligt.

3. Hvis de i stk. 1 omhandlede standarder eller specifikationer ikke er blevet korrekt implementeret, således at interoperabiliteten mellem tjenester i en eller flere medlemsstater ikke kan sikres, kan implementeringen af sådanne standarder eller specifikationer efter den i stk. 4 omhandlede procedure gøres obligatorisk i det omfang, det er strengt nødvendigt for at sikre interoperabiliteten og øge brugernes valgmuligheder.

4. Når Kommissionen påtænker at gøre implementering af bestemte standarder eller specifikationer obligatorisk, offentliggør den i *Den Europæiske Unions Tidende* en opfordring til alle berørte parter om at fremsætte deres bemærkninger offentligt. Kommissionen gør ved hjælp af gennemførelsesretsakter implementering af de relevante standarder obligatorisk ved at betegne dem som obligatoriske standarder i den liste over standarder eller specifikationer, der offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

5. Mener Kommissionen, at de i stk. 1 omhandlede standarder eller specifikationer ikke længere bidrager til udbud af harmoniserede elektroniske kommunikationstjenester, ikke længere opfylder forbrugernes behov eller hæmmer den teknologiske udvikling, skal den fjerne dem fra den i stk. 1 omhandlede liste over standarder eller specifikationer.

6. Mener Kommissionen, at de i stk. 4 omhandlede standarder eller specifikationer ikke længere bidrager til udbud af harmoniserede elektroniske kommunikationstjenester, ikke længere opfylder forbrugernes behov eller hæmmer den teknologiske udvikling, skal den træffe passende gennemførelsesforanstaltninger og ved hjælp af gennemførelsesretsakter fjerne disse standarder eller specifikationer fra den i stk. 1 omhandlede liste over standarder eller specifikationer.

7. De gennemførelsesretsakter, der henvises til i stk. 4 og 6, vedtages efter undersøgelsesproceduren, jf. artikel 118, stk. 4.

8. Denne artikel gælder ikke for nogen af de væsentlige krav, grænsefladespecifikationer eller harmoniserede standarder, som direktiv 2014/53/EU finder anvendelse på.

AFSNIT V
SIKKERHED

Artikel 40

Sikkerhed i net og tjenester

1. Medlemsstaterne sikrer, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester træffer passende og forholdsmæssige tekniske og organisatoriske foranstaltninger for på passende vis at styre risiciene for sikkerheden i net og tjenester. Under hensyn til teknologiens aktuelle stade skal disse foranstaltninger garantere et sikkerhedsniveau, der står i forhold til risikoen. Der skal navnlig træffes foranstaltninger, herunder kryptering, hvis det er relevant, for at forhindre og minimere virkningen af sikkerhedshændelser for brugerne og for andre net og tjenester.

Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (»ENISA«) fremmer i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 526/2013 ⁽¹⁾ medlemsstaternes samordning for at undgå forskellige nationale krav, som kan skabe sikkerhedsrisici og hindringer for det indre marked.

2. Medlemsstaterne sikrer, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester uden unødigt ophold underretter den kompetente myndighed om sikkerhedshændelser, der har haft væsentlig indvirkning på driften af net eller tjenester.

Med henblik på at fastlægge omfanget af en sikkerhedshændelses indvirkning tages navnlig følgende kriterier i betragtning, hvis de er til rådighed:

- a) antallet af brugere, der berøres af sikkerhedshændelsen
- b) varigheden af sikkerhedshændelsen
- c) den geografiske udbredelse med hensyn til det område, der er berørt af sikkerhedshændelsen
- d) i hvilket omfang nettets eller tjenestens funktionsdygtighed påvirkes
- e) omfanget af indvirkningen på økonomiske og samfundsmæssige aktiviteter.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 526/2013 af 21. maj 2013 om Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA) og om ophævelse af forordning (EF) nr. 460/2004 (EUT L 165 af 18.6.2013, s. 41).

▼B

Den pågældende kompetente myndighed underretter, hvor det er relevant, de kompetente myndigheder i andre medlemsstater og ENISA. Den kompetente myndighed kan underrette offentligheden eller kræve, at udbydere gør det, hvis den godtgør, at det er i offentlighedens interesse, at sikkerhedshændelsen offentliggøres.

Én gang om året forelægger den pågældende kompetente myndighed en sammenfattende rapport for Kommissionen og ENISA om de underretninger, som den har modtaget, og de foranstaltninger, der er truffet i henhold til dette stykke.

3. Medlemsstaterne sikrer, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester i tilfælde af en særlig og betydelig trussel om en sikkerhedshændelse i sådanne net eller tjenester informerer de af deres brugere, der potentielt er berørt af en sådan trussel, om eventuelle mulige beskyttelsesforanstaltninger eller afhjælpende foranstaltninger, som brugerne kan træffe. Hvis det er hensigtsmæssigt, underretter udbydere ligeledes deres brugere om selve truslen.

4. Denne artikel indskrænker ikke anvendelsen af forordning (EU) 2016/679 og direktiv 2002/58/EF.

5. Kommissionen kan under nøje hensyn til udtalelsen fra ENISA vedtage gennemførelsesretsakter med nærmere bestemmelser om de tekniske og organisatoriske foranstaltninger, der er omhandlet i stk. 1, samt om, under hvilke forhold og efter hvilke procedurer der skal foretages underretninger, og om, hvordan underretningerne skal udformes i medfør af stk. 2. De skal i videst muligt omfang baseres på europæiske og internationale standarder og er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager supplerende krav med henblik på at forfølge målene i stk. 1.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

Artikel 41

Gennemførelse og håndhævelse

1. Medlemsstaterne sikrer med henblik på gennemførelsen af artikel 40, at de kompetente myndigheder har beføjelse til at pålægge udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester bindende instrukser, bl.a. om, hvilke foranstaltninger der er nødvendige for at afhjælpe en sikkerhedshændelse eller hindre en sådan i at forekomme, når en betydelig trussel er blevet identificeret, og om gennemførelsesfrister.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har beføjelse til at pålægge udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester at:

- a) forelægge de oplysninger, der nødvendige for at vurdere sikkerheden i deres tjenester og net, herunder en dokumenteret sikkerhedspolitik, og

▼B

b) forelægge en sikkerhedsrevision udført af et kvalificeret uafhængigt organ eller en kompetent myndighed og stille resultaterne heraf til rådighed for den kompetente myndighed. Udgifterne til revisionen afholdes af udbyderen.

3. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder har de nødvendige beføjelser til at undersøge tilfælde af manglende opfyldelse af kravene samt virkningerne for nettenes og tjenesternes sikkerhed.

4. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder med henblik på gennemførelsen af artikel 40 har beføjelse til at indhente bistand fra en enhed, der håndterer IT-sikkerhedshændelser (»CSIRT«), som udpeget i henhold til artikel 9 i direktiv (EU) 2016/1148 vedrørende spørgsmål, der falder ind under CSIRT'ers opgaver i henhold til punkt 2 i bilag I til nævnte direktiv.

5. De kompetente myndigheder skal, hvor det er hensigtsmæssigt og i overensstemmelse med national ret, rådføre sig og samarbejde med de relevante nationale retshåndhævende myndigheder, de kompetente myndigheder som omhandlet i artikel 8, stk. 1, i direktiv (EU) 2016/1148 og de nationale databeskyttelsesmyndigheder.

DEL II**NET****AFSNIT I****MARKEDSADGANG OG UDRULNING***KAPITEL I**Afgifter**Artikel 42***Afgifter for brugsrettigheder til radiofrekvenser og tilladelser til installation af faciliteter**

1. Medlemsstaterne kan give den kompetente myndighed tilladelse til at opkræve afgifter for brugsrettigheder til radiofrekvenser eller for tilladelser til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom, der anvendes til udbud af elektroniske kommunikations-tjenester eller -net og tilhørende faciliteter, som sikrer, at disse ressourcer udnyttes optimalt. Medlemsstaterne sikrer, at sådanne afgifter er objektivt begrundede, transparente, ikkediskriminerende og forholds-mæssigt afpassede efter det tilsigtede formål og tager hensyn til de overordnede mål i dette direktiv.

2. Med hensyn til brugsrettigheder til radiofrekvenser skal medlems-staterne bestræbe sig på at sikre, at gældende afgifter fastsættes på et niveau, som sikrer en effektiv tildeling og brug af radiofrekvenser, herunder ved:

- a) at fastsætte mindstepriser som minimumsafgifter for brugsrettigheder til radiofrekvenser ved at tage hensyn til værdien af disse rettigheder i forbindelse med deres eventuelle alternative former for brug
- b) at tage hensyn til de omkostninger, der følger af de vilkår, der er fastsat i disse rettigheder, og

▼B

- c) i muligt omfang at anvende betalingsordninger, der er knyttet til den faktiske mulighed for brug af radiofrekvenserne.

*KAPITEL II**Adgang til landarealer**Artikel 43***Tilladelse til at installere faciliteter**

1. Medlemsstaterne sikrer, at en kompetent myndighed ved behandlingen af en ansøgning om tilladelse til

- at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom til en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde offentlige elektroniske kommunikationsnet, eller
- at installere faciliteter på, over eller under offentlig ejendom til en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde ikke offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationsnet,

skal:

- a) handle på grundlag af enkle, effektive, transparente og offentligt tilgængelige procedurer, som anvendes uden diskrimination og uden forsinkelse, og under alle omstændigheder træffe afgørelse inden seks måneder, efter at ansøgningen er modtaget, undtagen i tilfælde af ekspropriation, og
- b) følge principperne om gennemsigtighed og ikkediskrimination, når der knyttes vilkår til sådanne rettigheder.

Procedurerne i litra a) og b) kan variere alt efter, om ansøgeren udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller ej.

2. Medlemsstaterne sikrer, at der i sådanne tilfælde, hvor offentlige eller lokale myndigheder stadig ejer eller kontrollerer virksomheder, der udbyder offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, sker en reel organisatorisk adskillelse mellem den i stk. 1 omhandlede rettighedstildelingsfunktion og aktiviteterne i forbindelse med ejerskab og kontrol.

*Artikel 44***Samhusning og delt brug af netelementer og tilhørende faciliteter for udbydere af elektroniske kommunikationsnet**

1. Hvis en operatør i henhold til national ret har udøvet retten til at installere faciliteter på, over eller under offentlig eller privat ejendom, eller har påberåbt sig en procedure for ekspropriation af eller brugsrettigheder til ejendom, kan de kompetente nationale myndigheder stille krav om samhusning og delt brug af netelementer og tilhørende faciliteter, der er installeret på dette grundlag, for at beskytte miljøet, folkesundheden og den offentlige sikkerhed eller for at opfylde målene for by- og landsplanlægningen.

▼B

Krav om samhusning eller delt brug af installerede netelementer og faciliteter og delt brug af ejendom kan kun pålægges efter en offentlig høring af passende varighed, i løbet af hvilken alle interesserede parter skal have mulighed for at udtrykke deres holdninger, og kun inden for de specifikke områder, hvor en sådan delt brug skønnes nødvendig af hensyn til målene i første afsnit. De kompetente myndigheder kan stille krav om delt brug af sådanne faciliteter eller sådan ejendom, herunder jord, bygninger, adgangsveje til bygninger, kabler i bygninger, master, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller, skabe eller foranstaltninger, som fremmer koordineringen af offentlige anlægsarbejder. En medlemsstat kan om nødvendigt udpege en national tilsynsmyndighed eller en anden kompetent myndighed til en eller flere af følgende opgaver:

- a) koordinere den procedure, der er fastsat i denne artikel
- b) fungere som et centralt informationssted
- c) fastsætte regler for fordeling af omkostninger ved delt brug af faciliteter eller ejendom og ved koordinering af anlægsarbejder.

2. Foranstaltninger, som en kompetent myndighed træffer i overensstemmelse med denne artikel, skal være objektive, transparente, ikke-diskriminerende og forholdsmæssigt afpassede. Sådanne foranstaltninger gennemføres, hvor det er relevant, i samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder.

*KAPITEL III**Adgang til radiofrekvenser*

Afdeling 1

Tilladelser*Artikel 45***Forvaltning af radiofrekvenser**

1. Under behørig hensyntagen til det forhold, at radiofrekvenser er et offentligt gode, som har en vigtig social, kulturel og økonomisk værdi, sikrer medlemsstaterne, at radiofrekvenser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester forvaltes effektivt på deres område i overensstemmelse med artikel 3 og 4. De sikrer, at de kompetente myndigheders allokering af, udstedelse af generelle tilladelser til og tildeling af individuelle brugsrettigheder til brug for radiofrekvenser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester bygger på objektive, transparente, konkurrencefremmende, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.

Når medlemsstaterne anvender denne artikel, overholder de relevante internationale aftaler, herunder ITU's radioreglement, og andre aftaler, der er vedtaget inden for rammerne af ITU, som finder anvendelse på radiofrekvenser, såsom den aftale, der blev indgået på den regionale radiokommunikationskonference i 2006, og kan tage hensyn til almene interesser.

▼B

2. Medlemsstaterne fremmer harmoniseringen af radiofrekvensanvendelsen til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i Unionen på en måde, der tilgodeser behovet for en faktisk og effektiv udnyttelse, og som søger at sikre forbrugerne fordele, f.eks. konkurrence, stordriftsfordele og tjenesternes og nettenes interoperabilitet. I denne forbindelse handler de i overensstemmelse med artikel 4 i dette direktiv og med beslutning nr. 676/2002/EF, bl.a. ved at:

- a) tilstræbe trådløs bredbåndsdækning for deres nationale område og befolkning af høj kvalitet og hastighed samt dækning af vigtige nationale transportveje og EU-transportveje, herunder det transeuropæiske transportnet som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 ⁽¹⁾
- b) fremme en hurtig udvikling i Unionen af nye trådløse kommunikationsteknologier og -applikationer, herunder, hvis det er hensigtsmæssigt, på tværs af sektorer
- c) sikre forudsigelighed og sammenhæng i forbindelse med tildeling, fornyelse, ændring, begrænsning og tilbagekaldelse af brugsrettigheder til radiofrekvenser med henblik på at fremme langsigtede investeringer
- d) sikre forebyggelse af grænseoverskridende eller national skadelig interferens i henhold til henholdsvis artikel 28 og 46 og træffe passende foregribende og afhjælpende foranstaltninger med henblik herpå
- e) fremme delt brug af radiofrekvenser mellem ens eller forskellig brug af radiofrekvenser i overensstemmelse med konkurrenceretten
- f) anvende det mest hensigtsmæssige og mindst byrdefulde tilladelsessystem, der er muligt, i overensstemmelse med artikel 46 på en måde, der maksimerer fleksibilitet, delt brug og effektivitet i brugen af radiofrekvenser
- g) anvende regler for tildeling, overdragelse, fornyelse, ændring og tilbagekaldelse af brugsrettigheder til radiofrekvenser, som er klart og tydeligt fastlagt, for at sikre sikkerhed, sammenhæng og forudsigelighed i reguleringen
- h) tilstræbe sammenhæng og forudsigelighed i hele Unionen med hensyn til måden, hvorpå brugen af radiofrekvenser tillades, når det gælder beskyttelse af folkesundheden, under hensyntagen til henstilling 1999/519/EF.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1315/2013 af 11. december 2013 om Unionens retningslinjer for udvikling af det transeuropæiske transportnet og om ophævelse af afgørelse nr. 661/2010/EU (EUT L 348 af 20.12.2013, s. 1).

▼B

Med henblik på første afsnit og i forbindelse med udviklingen af tekniske gennemførelsesforanstaltninger for et radiofrekvensbånd i henhold til beslutning nr. 676/2002/EF kan Kommissionen anmode Frekvenspolitikgruppen om at afgive en udtalelse om anbefaling af den eller de mest hensigtsmæssige tilladelsesordninger for anvendelse af radiofrekvenser i dette frekvensbånd eller dele deraf. Hvis det er relevant, kan Kommissionen under størst mulig hensyntagen til en sådan udtalelse vedtage en henstilling med henblik på at fremme en konsekvent tilgang i Unionen til en tilladelsesordning eller tilladelsesordninger for anvendelse af frekvensbåndet.

Når Kommissionen overvejer at vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med artikel 39, stk. 1, 4, 5 og 6, kan den anmode Frekvenspolitikgruppen om en udtalelse, hvad angår følgerne af eventuelle standarder eller specifikationer for koordineringen og harmoniseringen af samt tilgængeligheden til radiofrekvenser. Kommissionen tager nøje hensyn til Frekvenspolitikgruppens udtalelse i forbindelse med eventuelle efterfølgende skridt.

3. I tilfælde af manglende national eller regional markedsefterspørgsel på brugen af et harmoniseret radiofrekvensbånd kan medlemsstaterne tillade en alternativ brug af hele eller dele af frekvensbåndet, herunder den gældende brug, i overensstemmelse med stk. 4 og 5 i denne artikel, forudsat at:

- a) konstateringen af den manglende markedsefterspørgsel på brugen af et sådant frekvensbånd bygger på en offentlig høring i overensstemmelse med artikel 23, herunder en fremadrettet vurdering af markedsefterspørgslen
- b) en sådan alternativ anvendelse ikke lægger hindringer i vejen for tilgængeligheden eller brugen af et sådant frekvensbånd i andre medlemsstater, og
- c) den pågældende medlemsstat tager behørigt hensyn til den langsigtede tilgængelighed eller brug af et sådant frekvensbånd i Unionen og til stordriftsfordele for udstyr, som følger af brugen af de harmoniserede radiofrekvenser i Unionen.

Enhver beslutning om undtagelsesvis at tillade alternativ brug skal være genstand for regelmæssig revision og skal i alle tilfælde straks revideres på en potentiel brugers behørigt begrundede anmodning til den kompetente myndighed om brug af frekvensbåndet i overensstemmelse med de tekniske gennemførelsesforanstaltninger. Medlemsstaten meddeler Kommissionen og de øvrige medlemsstater den afgørelse, der træffes, sammen med grundene hertil samt resultatet af en eventuel revision.

4. Med forbehold af andet afsnit, sikrer medlemsstaterne, at alle typer teknologi, der anvendes til udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, kan anvendes i de radiofrekvenser, der er erklæret til rådighed for elektroniske kommunikationstjenester i deres nationale frekvensplan i overensstemmelse med EU-retten.

▼B

Medlemsstaterne kan dog fastsætte forholdsmæssigt afpassede og ikke-diskriminerende begrænsninger for, hvilke typer af teknologi i forbindelse med radionet eller trådløs adgang der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester, hvor dette er nødvendigt for at:

- a) undgå skadelig interferens
- b) beskytte folkesundheden mod elektromagnetiske felter, idet der tages nøje hensyn til henstilling 1999/519/EF
- c) sikre tjenesters tekniske kvalitet
- d) sikre mest mulig delt brug af radiofrekvenser
- e) sikre effektiv udnyttelse af radiofrekvenser eller
- f) sikre opfyldelse af en almennyttig målsætning i overensstemmelse med stk. 5.

5. Med forbehold af andet afsnit, sikrer medlemsstaterne, at alle typer teknologi, der anvendes til elektroniske kommunikationstjenester, kan anvendes i de radiofrekvenser, der er erklæret til rådighed for elektroniske kommunikationstjenester i deres nationale frekvensplan og i overensstemmelse med EU-retten. Medlemsstaterne kan dog fastsætte forholdsmæssige og ikkediskriminerende begrænsninger for, hvilke typer elektroniske kommunikationstjenester der kan udbydes, herunder om nødvendigt for at opfylde en forpligtelse under ITU-radioreglementet.

Foranstaltninger, der kræver, at en elektronisk kommunikationstjeneste udbydes i et bestemt frekvensbånd afsat til elektroniske kommunikationstjenester, skal være begrundet i hensynet til at sikre opfyldelse af en almennyttig målsætning som fastlagt af medlemsstater i overensstemmelse med EU-retten, herunder, men ikke begrænset til:

- a) menneskers sikkerhed
- b) fremme af social, regional eller territorial samhørighed
- c) forebyggelse af ineffektiv udnyttelse af radiofrekvenser eller
- d) fremme af kulturel og sproglig mangfoldighed og mediepluralisme, f.eks. udbud af radio- og tv-tjenester.

En foranstaltning, der hindrer, at en hvilken som helst anden elektronisk kommunikationstjeneste udbydes i et bestemt frekvensbånd, skal være begrundet ud fra nødvendigheden af at beskytte livskritiske tjenester. Medlemsstaterne kan også undtagelsesvis udvide en sådan foranstaltning for at opfylde andre almennyttige målsætninger som fastlagt af medlemsstaterne i overensstemmelse med EU-retten.

▼B

6. Medlemsstaterne foretager jævnligt en vurdering af, om de begrænsninger, der er omhandlet i stk. 4 og 5, fortsat er nødvendige, og offentliggør resultaterne af disse vurderinger.

7. Begrænsninger, der blev indført inden den 25. maj 2011, skal være i overensstemmelse med stk. 4 og 5 senest den 20. december 2018.

*Artikel 46***Tilladelse til brug af radiofrekvenser**

1. Medlemsstaterne skal fremme brugen af radiofrekvenser, herunder delt brug, inden for rammerne af generelle tilladelser og begrænse tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser til situationer, hvor sådanne rettigheder er nødvendige for at udnytte dem så effektivt som muligt i lyset af efterspørgslen og under hensyntagen til kriterierne i andet afsnit. I alle andre tilfælde skal de fastsætte betingelserne for brug af radiofrekvenser i en generel tilladelse.

Med henblik herpå beslutter medlemsstaterne, hvad der er den bedst egnede ordning for tilladelse til brug af radiofrekvenser, idet de tager hensyn til:

- a) de pågældende radiofrekvensers særlige egenskaber
- b) behovet for at beskytte mod skadelig interferens
- c) udarbejdelsen af pålidelige betingelser for delt brug af radiofrekvenser, hvor det er relevant
- d) behovet for at sikre den tekniske kvalitet af en kommunikation eller en tjeneste
- e) almennyttige målsætninger som fastlagt af medlemsstater i overensstemmelse med EU-retten
- f) behovet for at sikre effektiv udnyttelse af radiofrekvenser.

Når medlemsstaterne overvejer, om de skal udstede en generel tilladelse eller tildele individuelle brugsrettigheder til harmoniserede radiofrekvenser under hensyntagen til tekniske gennemførelsesforanstaltninger, der er vedtaget i henhold til artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF, tilstræber de at minimere problemer med skadelig interferens, herunder i tilfælde af delt brug af radiofrekvenser, på grundlag af en kombination af en generel tilladelse og individuelle brugsrettigheder.

Hvor det er relevant, overvejer medlemsstaterne muligheden for at tillade brug af radiofrekvenser på grundlag af en kombination af en generel tilladelse og individuelle brugsrettigheder under hensyntagen til de sandsynlige virkninger på konkurrence, innovation og marked adgang, af forskellige kombinationer af generelle tilladelser og individuelle brugsrettigheder og af gradvise overførsler fra en kategori til en anden.

▼B

Medlemsstaterne tilstræber at minimere begrænsningerne for brug af radiofrekvenser ved at tage passende hensyn til teknologiske løsninger til at håndtere skadelig interferens med henblik på at indføre en tilladelsesordning, der er så lidt byrdefuld som muligt.

2. Når der træffes en afgørelse i henhold til stk. 1 med henblik på at fremme delt brug af radiofrekvenser, sikrer de kompetente myndigheder, at betingelserne for den delte brug af radiofrekvenser er klart beskrevet. Sådanne betingelser skal fremme effektiv udnyttelse af radiofrekvenser, konkurrence og innovation.

*Artikel 47***Vilkår, der er fastsat i individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser**

1. De kompetente myndigheder fastsætter vilkår i individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser i overensstemmelse med artikel 13, stk. 1, på en måde, der sikrer optimal og størst mulig faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenserne. De fastsætter klart sådanne vilkår inden tildeling eller fornyelse af sådanne rettigheder, herunder hvilken brug der kræves, og muligheden for at opfylde denne forpligtelse gennem salg eller udleje, for at sikre, at vilkårene opfyldes i overensstemmelse med artikel 30. Vilkår, der er knyttet til fornyelsen af en brugsrettighed til radiofrekvenser, må ikke give aktuelle indehavere af en sådan ret urimelige fordele.

Sådanne vilkår skal angive de gældende parametre, herunder enhver frist for at anvende brugsrettighederne, hvis manglende opfyldelse berettiger den kompetente myndighed til at tilbagekalde brugsrettigheder eller pålægge andre foranstaltninger.

De kompetente myndigheder hører og underretter på en rettidig og gennemsigtig måde interesserede parter om, hvilke vilkår der er fastsat til individuelle brugsrettigheder, før vilkårene fastsættes. De fastlægger på forhånd kriterierne for at vurdere, om vilkårene er opfyldt, og underretter de interesserede parter klart og tydeligt herom.

2. Når de kompetente myndigheder fastsætter vilkår i individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, kan de, navnlig med henblik på at sikre faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenser eller at fremme dækning give mulighed for følgende:

- a) delt brug af passiv eller aktiv infrastruktur, der er afhængig af radiofrekvenser, eller af radiofrekvenser
- b) kommercielle roamingaftaler
- c) eller for i fællesskab at udrulle infrastruktur til levering af net eller tjenester, som er afhængig af brugen af radiofrekvenser.

▼B

De kompetente myndigheder må ikke forhindre delt brug af radiofrekvenser i vilkår fastsat i brugsrettighederne til radiofrekvenser. Virksomhedernes opfyldelse af de vilkår, der er fastsat i medfør af dette stykke, forbliver omfattet af konkurrenceretten.

Afdeling 2

Brugsrettigheder*Artikel 48***Tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser**

1. Hvor det er nødvendigt at tildele individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, tildeler medlemsstaterne efter anmodning sådanne rettigheder til enhver virksomhed med henblik på udbud af elektroniske kommunikationsnet eller tjenester i henhold til den generelle tilladelse, der er omhandlet i artikel 12, med forbehold af artikel 13, artikel 21, stk. 1, litra c), og artikel 55 og andre regler til sikring af en effektiv anvendelse af disse ressourcer i overensstemmelse med dette direktiv.

2. Med forbehold af særlige kriterier og procedurer, som medlemsstaterne fastsætter for tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser til udbydere af radio- eller tv-indholdstjenester med henblik på at forfølge almennyttige målsætninger i overensstemmelse med EU-retten, tildeles individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser gennem åbne, objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede procedurer og i overensstemmelse med artikel 45.

3. Der kan gøres undtagelse fra kravet om åbne procedurer, hvor det er nødvendigt, at en udbyder af radio- eller tv-indholdstjenester tildeles individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, for at udbyderen kan opfylde en almennyttig målsætning, som medlemsstaterne har fastsat i overensstemmelse med EU-retten.

4. De kompetente myndigheder behandler ansøgninger om individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser i forbindelse med udvælgelsesprocedurer på grundlag af objektive, transparente, forholdsmæssigt afpassede og ikkediskriminerende udvælgelseskriterier, som fastlægges på forhånd og afspejler de vilkår, der er fastsat de givne rettigheder. De kompetente myndigheder skal kunne anmode ansøgere om alle oplysninger, der er nødvendige for på grundlag af disse kriterier at kunne vurdere ansøgernes evne til at opfylde disse vilkår. Hvis den kompetente myndighed konkluderer, at ansøgeren ikke har de fornødne forudsætninger, skal den træffe en behørigt begrundet afgørelse herom.

5. Når medlemsstaterne tildeler individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, angiver de, om rettighedshaveren kan overdrage eller udleje disse rettigheder, og på hvilke betingelser. Artikel 45 og 51 finder anvendelse.

▼B

6. Den kompetente myndighed skal træffe, meddele og offentliggøre afgørelser vedrørende tildeling af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser hurtigst muligt, efter modtagelse af den fuldstændige ansøgning, og inden seks uger for så vidt angår radiofrekvenser, der er erklæret til rådighed for elektroniske kommunikationstjenester i den nationale frekvensplan. Denne frist berører ikke artikel 55, stk. 7, og gældende internationale aftaler om brug af radiofrekvenser eller satellitbanepositioner.

*Artikel 49***Rettighedernes varighed**

1. Hvis medlemsstaterne tillader brugen af radiofrekvenser gennem individuelle brugsrettigheder med en begrænset varighed, sikrer de, at brugsrettigheden gives for en periode, der er rimelig i lyset af de forfulgte mål i overensstemmelse med artikel 55, stk. 2, under behørig hensyntagen til nødvendigheden af at sikre konkurrence og navnlig en faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenser og at fremme innovation og effektive investeringer, herunder ved at tillade en passende periode til amortisation af investeringen.

2. Hvis medlemsstaterne tildeler individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser, for hvilke harmoniserede betingelser er blevet fastsat ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med beslutning nr. 676/2002/EF for at muliggøre deres anvendelse til elektroniske kommunikationstjenester til trådløst bredbånd (»trådløs bredbåndstjeneste«), for en begrænset periode, sikrer de reguleringsmæssig forudsigelighed for rettighedshaverne i en periode på mindst 20 år vedrørende betingelserne for investeringer i infrastruktur, som er afhængig af brug af sådanne radiofrekvenser, under hensyntagen til kravene som omhandlet i denne artikels stk. 1. Denne artikel gælder, hvor det er relevant, med forbehold af enhver ændring af de vilkår, der er fastsat i disse brugsrettigheder i overensstemmelse med artikel 18.

Med henblik herpå sikrer medlemsstaterne, at sådanne rettigheder har en varighed på mindst 15 år og for at overholde første afsnit om nødvendigt omfatter en passende forlængelse heraf på de betingelser, der er fastsat i dette stykke.

Medlemsstaterne stiller de generelle kriterier for forlængelse af varigheden af brugsrettigheder til rådighed på en gennemsigtig måde for alle interesserede parter forud for tildeling af brugsrettigheder som en del af de betingelser, der er fastsat i henhold til artikel 55, stk. 3 og 6. Sådanne generelle kriterier vedrører:

- a) behovet for at sikre faktisk og effektiv udnyttelse af de pågældende radiofrekvenser, de mål, der forfølges i artikel 45, stk. 2, litra a) og b), eller behovet for at opnå mål af almen interesse med hensyn til sikring af menneskers sikkerhed, offentlig orden, offentlig sikkerhed eller forsvar og
- b) behovet for at sikre lige konkurrencevilkår.

▼B

Senest to år inden udløbet af en individuel brugsrettigheds første varighedsperiode foretager den kompetente myndighed en objektiv og fremadrettet vurdering af de generelle kriterier for forlængelse af varigheden af denne brugsrettighed i lyset af artikel 45, stk. 2, litra c). Forudsat at den kompetente myndighed ikke har iværksat håndhævelsesforanstaltninger for manglende opfyldelse af vilkårene i brugsrettigheden i medfør af artikel 30, tildeler den forlængelse af varigheden af brugsrettigheden, medmindre den konkluderer, at en sådan forlængelse ikke vil opfylde de generelle kriterier, der er fastlagt i henhold til litra a) og b) i dette stykkes tredje afsnit.

På grundlag af denne vurdering underretter den kompetente myndighed rettighedshaveren om, hvorvidt der skal tildeles forlængelse af brugsrettigheden.

Hvis der ikke skal tildeles en sådan forlængelse, anvender den kompetente myndighed artikel 48 til tildeling af brugsrettigheder til dette specifikke radiofrekvensbånd.

Enhver foranstaltning i henhold til dette stykke skal være forholdsmæssigt afpasset, ikkediskriminerende, transparent og begrundet.

Uanset artikel 23 skal interesserede parter have mulighed for at fremsætte bemærkninger om ethvert udkast til foranstaltning i medfør af dette stykkes tredje og fjerde afsnit i en periode på mindst tre måneder.

Dette stykke berører ikke anvendelsen af artikel 19 og 30.

Når medlemsstaterne fastsætter afgifter for brugsrettigheder, tager de hensyn til den mekanisme, der er omhandlet i dette stykke.

3. Når det er behørigt begrundet, kan medlemsstaterne fravige denne artikels stk. 2 i følgende tilfælde:

a) i begrænsede geografiske områder, hvor adgangen til højhastighedsnet er meget mangelfuld eller fraværende, og det er nødvendigt for at sikre opfyldelse af målene i artikel 45, stk. 2

b) i forbindelse med specifikke kortsigtede projekter

c) til forsøgsformål

d) til brug af radiofrekvenser, som i henhold til artikel 45, stk. 4 og 5, kan sameksistere med trådløse bredbåndstjenester, eller

e) til alternativ brug af radiofrekvenser i henhold til artikel 45, stk. 3.

4. Medlemsstaterne kan tilpasse brugsrettigheders varighed, som er fastsat i henhold til denne artikel, for at sikre, at varigheden af rettigheder i et eller flere frekvensbånd udløber samtidigt.

Artikel 50

Fornyelse af individuelle brugsrettigheder til harmoniserede radiofrekvenser

1. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder træffer i rimelig tid afgørelse om fornyelse af individuelle brugsrettigheder til harmoniserede radiofrekvenser, før varigheden af disse rettigheder udløber, bortset fra hvor mulighed for forlængelse på tidspunktet for tildelingen udtrykkelig er udelukket. Med henblik herpå vurderer disse myndigheder behovet for en sådan forlængelse på eget initiativ eller på anmodning af rettighedshaveren og i sidstnævnte tilfælde tidligst fem år før udløbet af varigheden af de pågældende rettigheder. Dette berører ikke forlængelsesklausuler, som gælder for eksisterende rettigheder.

2. Når de kompetente myndigheder træffer afgørelse i henhold til denne artikels stk. 1, tager de bl.a. følgende i betragtning:

- a) opfyldelse af målene fastsat i artikel 3, artikel 45, stk. 2, og artikel 48, stk. 2, samt mål for den offentlige politik i henhold til EU-retten eller national ret
- b) gennemførelse af en tekniske gennemførelsesforanstaltning, der er vedtaget i henhold til artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF
- c) kontrol af korrekt opfyldelse af de vilkår der er fastsat i de pågældende brugsrettigheder
- d) behovet for at fremme konkurrencen eller undgå forvridning heraf i overensstemmelse med artikel 52
- e) behovet for at effektivisere brugen af radiofrekvenser i lyset af den teknologiske udvikling eller markedsudviklingen
- f) behovet for at undgå alvorlige driftsforstyrrelser.

3. Når de kompetente myndigheder tager stilling til, om individuelle brugsrettigheder til harmoniserede radiofrekvenser, for hvilke der er et begrænset antal brugsrettigheder, i medfør af denne artikels stk. 2, skal forlænges, følger de en åben, transparent og ikkediskriminerende procedure, idet de bl.a.

- a) giver alle interesserede parter mulighed for at tilkendegive deres holdning ved hjælp af en offentlig høring i overensstemmelse med artikel 23 og
- b) tydeligt angiver grundene til en eventuel forlængelse.

Den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed tager hensyn til eventuel dokumentation som følge af høringen, jf. første afsnit, for, at der er markedsefterspørgsel fra andre virksomheder end dem, der er indehavere af brugsrettigheder til radiofrekvenser i det pågældende frekvensbånd, når den afgør, om den skal forlænge brugsrettighederne eller gennemføre en ny udvælgelsesprocedure for at tildele brugsrettigheder i overensstemmelse med artikel 55.

▼B

4. En afgørelse om at forlænge de individuelle brugsrettigheder til harmoniserede radiofrekvenser kan ledsages af en revision af de dertil knyttede afgifter samt øvrige vilkår og betingelser. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kan, hvis det er relevant, justere afgifterne for brugsrettighederne i henhold til artikel 42.

*Artikel 51***Overdragelse eller udlejning af individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser**

1. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder kan overdrage eller udleje individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser til andre virksomheder.

Medlemsstaterne kan beslutte, at dette stykke ikke finder anvendelse, hvis virksomheden oprindeligt fik tildelt sine individuelle brugsrettigheder til radiofrekvenser uden betaling eller fik dem tildelt til radio- og tv-spredning.

2. Medlemsstaterne sikrer, at en virksomheds planer om at overdrage eller udleje brugsrettigheder til radiofrekvenser samt den faktiske overdragelse heraf i overensstemmelse med nationale procedurer meddeles den kompetente myndighed og offentliggøres. I tilfælde af harmoniserede radiofrekvenser skal en sådan overdragelse være i overensstemmelse med den harmoniserede brug.

3. Medlemsstaterne tillader overdragelse eller udlejning af brugsrettigheder til radiofrekvenser, hvis de oprindelige vilkår fastsat i brugsrettighederne fastholdes. Med forbehold af behovet for at sikre, at der ikke forekommer konkurrenceforvridning, navnlig i henhold til artikel 52, påhviler det medlemsstaterne:

- a) at underkaste overdragelse og udlejning den mindst omkostningsfulde procedure
- b) ikke at nægte udlejning af brugsrettigheder til radiofrekvenser, hvis udlejer fortsat påtager sig ansvaret for at opfylde de oprindelige vilkår fastsat i brugsrettighederne
- c) ikke at nægte overdragelse af brugsrettigheder til radiofrekvenser, medmindre der er klar risiko for, at den nye indehaver ikke er i stand til at opfylde de oprindelige betingelser for brugsrettigheder.

Eventuelle administrationsgebyrer, som virksomheder pålægges i forbindelse med behandling af ansøgninger om overdragelse eller udlejning af brugsrettigheder til radiofrekvenser, skal overholde artikel 16.

Litra a), b) og c) i første afsnit berører ikke medlemsstaternes kompetence til at håndhæve overholdelsen af de vilkår fastsat i brugsrettighederne til enhver tid, både hvad angår udlejer og lejer, i henhold til deres nationale ret.

De kompetente myndigheder fremmer overdragelsen eller udlejningen af brugsrettigheder til radiofrekvenser ved rettidigt at behandle anmodninger om at tilpasse de vilkår, der er fastsat i brugsrettighederne, og ved at sikre, at disse rettigheder eller de relevante radiofrekvenser så vidt muligt kan deles eller opsplittes.

▼B

De kompetente myndigheder stiller med henblik på overdragelse eller udlejning af brugsrettigheder til radiofrekvenser relevante oplysninger vedrørende individuelle rettigheder, der kan sælges, offentligt til rådighed i et standardiseret elektronisk format, når rettighederne er tildelt, og opbevarer oplysningerne, så længe rettighederne eksisterer.

Kommission kan vedtage gennemførelsesretsakter med henblik på at udpege disse relevante oplysninger.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

*Artikel 52***Konkurrence**

1. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder fremmer effektiv konkurrence og undgår konkurrenceforvridning på det indre marked, når de træffer afgørelse om at tildele, ændre eller forny brugsrettigheder til radiofrekvenser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i henhold til dette direktiv.

2. Når medlemsstaterne tildeler, ændrer eller fornyer brugsrettigheder til radiofrekvenser, kan deres nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder efter rådgivning fra den nationale tilsynsmyndighed træffe passende foranstaltninger, som f.eks.:

- a) at begrænse mængden af radiofrekvensbånd, for hvilke der tildeles brugsrettigheder til en enkelt virksomhed, eller under berettigede omstændigheder ved at fastsætte vilkår i sådanne brugsrettigheder, såsom at der skal være engrosadgang eller national eller regional roaming i visse frekvensbånd eller visse grupper af frekvensbånd med ensartede egenskaber
- b) om nødvendigt, og hvis det er berettiget med hensyn til en særlig situation på det nationale marked, at reservere en bestemt del af et radiofrekvensbånd eller gruppe af frekvensbånd til tildeling til nye aktører på markedet
- c) at nægte at tildele nye brugsrettigheder til radiofrekvenser eller tillade ny brug af radiofrekvenser i bestemte frekvensbånd eller ved at knytte betingelser til tildelingen af sådanne brugsrettigheder til radiofrekvenser eller fastsætte vilkår i tilladelsen i forhold til ny brug af radiofrekvenser med henblik på at undgå, at en tildeling, overdragelse eller akkumulering af brugsrettigheder fører til konkurrenceforvridning
- d) at medtage vilkår om forbud mod eller ved at pålægge betingelser for overdragelse af brugsrettigheder til radiofrekvenser, som ikke er omfattet af fusionskontrol på EU-plan eller nationalt plan, i tilfælde, hvor en sådan overdragelse sandsynligvis vil skade konkurrencen væsentligt
- e) at ændre gældende rettigheder i overensstemmelse med dette direktiv, hvis det er nødvendigt for efterfølgende at rette op på en konkurrenceforvridning, der er opstået som følge af overdragelse eller akkumulering af brugsrettigheder til radiofrekvenser.

▼B

De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder bygger under hensyntagen til markedsvilkår og til rådighed værende benchmark deres afgørelse på en objektiv og fremadrettet vurdering af konkurrencevilkårene på markedet, af nødvendigheden af sådanne foranstaltninger for at bevare eller opnå en effektiv konkurrence og af de sandsynlige konsekvenser af sådanne foranstaltninger for markedsaktørers aktuelle og kommende investeringer, især for udrulning af net. I denne forbindelse tager de hensyn til den tilgang til markedsanalyse, der er anført i artikel 67, stk. 2.

3. Når de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder anvender stk. 2 i denne artikel, skal de handle efter procedurene i artikel 18, 19, 23 og 35.

Afdeling 3

Procedurer

Artikel 53

Koordineret tidsplan for tildelinger

1. Medlemsstaterne samarbejder med henblik på at koordinere brugen af harmoniserede radiofrekvenser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester i Unionen under behørig hensyntagen til de forskellige nationale markedssituationer. Dette kan omfatte at fastsætte en eller, hvor det er hensigtsmæssigt, flere fælles datoer for, hvornår brugen af bestemte harmoniserede radiofrekvensbånd skal være tilladt.

2. Når harmoniserede betingelser er blevet fastsat ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med beslutning nr. 676/2002/EF for at muliggøre brug af radiofrekvenser til trådløse bredbåndsnet og -tjenester, tillader medlemsstaterne brug af disse radiofrekvenser så hurtigt som muligt og senest 30 måneder efter vedtagelsen af foranstaltningen eller så hurtigt som muligt efter ophævelsen af en eventuel beslutning om undtagelsesvis at tillade alternativ brug i henhold til dette direktivs artikel 45, stk. 3. Dette berører ikke afgørelse (EU) 2017/899 eller Kommissionens initiativret til at foreslå lovgivningsmæssige retsakter.

3. En medlemsstat kan udsætte fristen i denne artikels stk. 2 for et bestemt frekvensbånd under følgende omstændigheder:

- a) i et omfang, som er begrundet i en begrænsning af anvendelsen af det pågældende frekvensbånd af hensyn til et mål af almen interesse, jf. artikel 45, stk. 5, litra a) eller d),
- b) i tilfælde af uløste grænseoverskridende koordineringsproblemer, der medfører skadelig interferens med tredjelande, forudsat at den berørte medlemsstat har anmodet om EU-bistand, hvis det er relevant, i henhold til artikel 28, stk. 5
- c) beskyttelse af den nationale sikkerhed og forsvaret eller
- d) force majeure.

Den pågældende medlemsstat revurderer mindst hvert andet år en sådan udsættelse.

▼B

4. En medlemsstat kan udsætte fristen i stk. 2 for et bestemt frekvensbånd i det nødvendige omfang og op til 30 måneder i tilfælde af:

- a) uløste grænseoverskridende koordineringsproblemer, der medfører skadelig interferens mellem medlemsstater, forudsat at den berørte medlemsstat rettidigt træffer alle nødvendige foranstaltninger i henhold til artikel 28, stk. 3 og 4
- b) behov for at sikre, og kompleksiteten i at sikre, teknisk migrering af eksisterende brugere af det pågældende frekvensbånd.

5. I tilfælde af en udsættelse i henhold til stk. 3 eller 4 underretter den berørte medlemsstat på rettidig vis de øvrige medlemsstater og Kommissionen med angivelse af årsagerne.

*Artikel 54***Koordineret tidsplan for tildelinger for bestemte 5G-frekvensbånd**

1. For så vidt angår jordbaserede systemer, som kan levere trådløse bredbåndstjenester, træffer medlemsstaterne senest den 31. december 2020, hvis det er nødvendigt for at fremme udrulning af 5G, alle passende foranstaltninger til:

- a) at omorganisere og tillade anvendelse af tilstrækkeligt store blokke af 3,4-3,8 GHz-båndet
- b) at tillade anvendelse af mindst 1 GHz af 24,25-27,5 GHz-båndet, forudsat at der er klart tegn på markedsefterspørgsel og fravær af betydelige begrænsninger for migrering af eksisterende brugere eller rydning af frekvensbåndet.

2. Medlemsstaterne kan dog forlænge fristen i stk. 1, hvis det er berettiget, i overensstemmelse med artikel 45, stk. 3, eller artikel 53, stk. 2, 3 eller 4.

3. Foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 1, skal opfylde de harmoniserede betingelser som fastsat i tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF.

*Artikel 55***Procedure for begrænsning af det antal brugsrettigheder til radiofrekvenser, der vil blive tildelt**

1. Hvis en medlemsstat konkluderer, at en brugsrettighed til en radiofrekvens ikke kan tildeles med forbehold af en generel tilladelse, og hvis den overvejer, om den skal begrænse det antal brugsrettigheder til radiofrekvenser, der skal tildeles, skal den med forbehold af artikel 53 bl.a.:

- a) tydeligt angive grundene til, at brugsrettighederne begrænses, navnlig ved at tage fornødent hensyn til, at brugerne sikres de størst mulige fordele, og at konkurrencen fremmes, og om nødvendigt tage begrænsningen op til revision med jævne mellemrum eller på begyndt anmodning af de berørte virksomheder

▼B

- b) give alle interesserede parter, bl.a. brugere og forbrugere, lejlighed til ved en offentlig høring at tilkendegive deres holdning til eventuelle begrænsninger i henhold til artikel 23.

2. Hvis en medlemsstat konkluderer, at antallet af brugsrettigheder skal begrænses, definerer og begrundet den klart de mål, som søges opfyldt med den konkurrenceprægede eller sammenlignende udvælgelsesprocedure i henhold til denne artikel, og kvantificerer dem om muligt, idet den tillægger nødvendigheden af at opfylde nationale og interne markeds mål behørig vægt. De mål, som medlemsstaterne kan fastsætte med henblik på at udforme den specifikke udvælgelsesprocedure, skal ud over at fremme konkurrence begrænses til et eller flere af følgende:

- a) fremme af dækning
- b) sikring af den nødvendige tjenestekvalitet
- c) fremme af effektiv udnyttelse af radiofrekvenser, bl.a. ved at tage hensyn til de vilkår, der er fastsat i brugsrettighederne, og størrelsen af afgifter
- d) fremme af innovation og virksomhedsudvikling.

Den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetent myndighed skal klart definere og begrunde valget af udvælgelsesproceduren, herunder eventuelt indledende faser med henblik på at få adgang til udvælgelsesproceduren. Den anfører også klart resultatet af eventuelle tilknyttede vurderinger af den konkurrencemæssige, tekniske og økonomiske situation på markedet og begrundet den eventuelle brug og det eventuelle valg af foranstaltninger i henhold til artikel 35.

3. Medlemsstaterne offentliggør beslutninger om den valgte udvælgelsesprocedure og de tilhørende regler med tydelig angivelse af begrundelsen herfor. De offentliggør også de vilkår, der skal fastsættes i brugsrettigheder.

4. Efter fastlæggelse af udvælgelsesproceduren skal medlemsstaten indkalde ansøgninger om brugsrettigheder.

5. Hvis en medlemsstat konkluderer, at der kan tildeles yderligere brugsrettigheder til radiofrekvenser eller til en kombination af generel tilladelse og individuelle brugsrettigheder, offentliggør den denne konklusion og indleder proceduren for tildeling af sådanne rettigheder.

6. Hvis det er nødvendigt at begrænse tildelingen af brugsrettigheder til radiofrekvenser, tildeler medlemsstaterne sådanne rettigheder på grundlag af udvælgelseskriterier og en udvælgelsesprocedure, som skal være objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede. Alle udvælgelseskriterier af denne art skal i fornødent omfang tilgodese opfyldelsen af målene og kravene i artikel 3, 4, 28 og 45.

▼B

7. Hvis der bruges konkurrenceprægede eller sammenlignende udvælgelsesprocedurer, kan medlemsstaterne forlænge den i artikel 48, stk. 6, omhandlede maksimumsperiode på seks uger så meget, som det måtte være nødvendigt for at sikre, at sådanne procedurer er fair, rimelige, åbne og transparente for alle interesserede parter, dog højst med otte måneder, med forbehold af specifikke frister i henhold til artikel 53.

Disse tidsfrister berører ikke gældende internationale aftaler om anvendelse af radiofrekvenser og satellitkoordinering.

8. Denne artikel berører ikke de i artikel 51 omhandlede overdragelser af brugsrettigheder til radiofrekvenser.

*KAPITEL IV**Udrulning og brug af trådløst netudstyr**Artikel 56***Adgang til radiobaserede lokalnet**

1. De kompetente myndigheder tillader udbud af adgang via RLAN til et offentligt elektronisk kommunikationsnet samt brug af harmoniserede radiofrekvenser til dette udbud med forbehold af gældende betingelser i den generelle tilladelse vedrørende brug af radiofrekvenser som omhandlet i artikel 46, stk. 1.

Hvis et sådant udbud ikke indgår i en økonomisk aktivitet eller blot er et supplement til en økonomisk aktivitet eller offentlig tjeneste, der ikke er afhængig af overførslen af signaler via disse net, er en virksomhed, offentlig myndighed eller slutbruger, som udbyder en sådan adgang, ikke omfattet af generelle tilladelser til udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester i henhold til artikel 12 af forpligtelser vedrørende slutbrugeres rettigheder i henhold til afsnit II i del III eller af forpligtelser til at sammenkoble deres net i henhold til artikel 61, stk. 1.

2. Artikel 12 i direktiv 2000/31/EF finder anvendelse.

3. De kompetente myndigheder må ikke forhindre udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester i at give offentligheden adgang til deres net gennem RLAN, der kan befinde sig på slutbrugerens ejendom, forudsat at det sker i overensstemmelse med betingelserne i den generelle tilladelse, og at slutbrugeren forudgående har givet sit informerede samtykke.

4. De kompetente myndigheder sikrer i overensstemmelse med navnlig artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2015/2120, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester ikke ensidigt begrænser eller hindrer slutbrugere i:

a) at tilgå RLAN, som udbydes af tredjepart, efter eget valg, eller

▼B

b) at tillade andre slutbrugere gensidig eller en mere generel adgang til disse udbyderes net gennem RLAN, herunder på grundlag af tredjeparts initiativer, som samler forskellige slutbrugeres RLAN og gør dem offentligt tilgængelige.

5. De kompetente myndigheder må ikke begrænse eller hindre slutbrugere i at tillade andre slutbrugere adgang, gensidig eller på anden måde, til deres RLAN, herunder på grundlag af tredjeparts initiativer, som samler forskellige slutbrugeres RLAN og gør dem offentligt tilgængelige.

6. De kompetente myndigheder må ikke uberettiget begrænse udbuddet af adgang til RLAN til offentligheden:

a) gennem offentlige organer eller i offentlige områder tæt på lokaliteter, der benyttes af sådanne offentlige organer, når udbuddet er et supplement til de offentlige tjenester, der udbydes på de pågældende lokaliteter

b) gennem ikkestatslige organisationers eller offentlige organers initiativer, der har til formål at samle forskellige slutbrugeres RLAN og stille dem til rådighed gensidigt eller mere generelt, herunder eventuelle RLAN, hvortil der gives offentlig adgang i overensstemmelse med litra a).

*Artikel 57***Udrulning og drift af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde**

1. De kompetente myndigheder må ikke uberettiget begrænse udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde. Medlemsstaterne søger at sikre, at eventuelle regler for udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde er nationalt sammenhængende. Sådanne regler offentliggøres inden deres anvendelse.

De kompetente myndigheder må navnlig ikke underkaste udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde, som er i overensstemmelse med de karakteristika, der er fastlagt i medfør af stk. 2, individuelle byplanlægningsstilladelser eller andre forudgående individuelle tilladelser.

Uanset stk. 1, andet afsnit, kan de kompetente myndigheder kræve tilladelse til udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde på bygninger eller på steder af arkitektonisk, historisk eller naturmæssig værdi, som er beskyttede i henhold til national ret, eller om nødvendigt af hensyn til den offentlige sikkerhed. Artikel 7 i direktiv 2014/61/EU finder anvendelse på tildelingen af disse tilladelser.

2. Kommissionen angiver ved hjælp af gennemførelsesretsakter de fysiske og tekniske karakteristika, såsom maksimumsstørrelse, vægt og, hvis det er relevant, udstrålingseffekt for trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde.

▼B

Disse gennemførelsesretsakter vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

Den første af sådanne gennemførelsesretsakter vedtages senest den 30. juni 2020.

3. Denne artikel berører ikke de væsentlige krav i direktiv 2014/53/EU eller tilladelsesordningen for brug af de pågældende radiofrekvenser.

4. Medlemsstaterne sikrer ved at anvende de procedurer, der er vedtaget i henhold til direktiv 2014/61/EU, når det er relevant, at operatører har ret til at få adgang til fysisk infrastruktur, der kontrolleres af nationale, regionale eller lokale offentlige myndigheder, og som er teknisk egnet til at være vært for trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde, eller som er nødvendig for at forbinde sådanne adgangspunkter med et transportnet, herunder gadeinventar som f.eks. lysmaster, gadeskilte, trafiklys, reklameskilte, bus- og sporvognsstoppesteder samt metrostationer. De offentlige myndigheder imødekommer alle rimelige anmodninger om adgang på fair, rimelige, transparente og ikkediskriminerende vilkår og betingelser, som offentliggøres på et enkelt informationssted.

5. Uden at dette berører eventuelle kommercielle aftaler, må udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde ikke gøres til genstand for afgifter eller gebyrer ud over administrationsgebyrer, jf. artikel 16.

*Artikel 58***Tekniske bestemmelser om elektromagnetiske felter**

De procedurer, der er fastlagt i direktiv (EU) 2015/1535, finder anvendelse på alle udkast til foranstaltninger fra en medlemsstat, der pålægger udrulning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde andre krav med hensyn til elektromagnetiske felter end dem, der er fastsat i henstilling 1999/519/EF.

AFSNIT II

ADGANG*KAPITEL I****Generelle bestemmelser og adgangsprincipper****Artikel 59***Generelle bestemmelser for adgang og samtrafik**

1. Medlemsstaterne sikrer, at der ikke findes begrænsninger, som forhindrer virksomheder i samme medlemsstat eller i forskellige medlemsstater i indbyrdes at forhandle sig frem til tekniske og kommercielle aftaler om adgang eller samtrafik i overensstemmelse med EU-retten. Den virksomhed, der anmoder om adgang eller samtrafik, behøver ikke indhente tilladelse til at drive virksomhed i den medlemsstat, hvor der anmodes om adgang eller samtrafik, såfremt den ikke udbyder tjenester og ikke driver et net i denne medlemsstat.

▼B

2. Med forbehold af artikel 114 undlader medlemsstaterne at opretholde love eller administrative forskrifter, som pålægger virksomheder ved etablering af adgang eller samtrafik at tilbyde virksomheder forskellige vilkår og betingelser for tilsvarende tjenester, eller foranstaltninger, som opstiller forpligtelser, der ikke er forbundet med de tjenester i forbindelse med adgang og samtrafik, der faktisk leveres, uden at dette berører betingelserne i bilag I.

*Artikel 60***Rettigheder og pligter for virksomheder**

1. Operatører af offentlige elektroniske kommunikationsnet har ret og, hvis andre virksomheder, der har en tilsvarende tilladelse i overensstemmelse med artikel 15, anmoder derom, også pligt til indbyrdes at forhandle med hinanden om samtrafik med henblik på at udbyde offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, så det sikres, at disse tjenester kan udbydes, og at der er interoperabilitet mellem tjenesterne i hele Unionen. Operatører skal tilbyde andre virksomheder adgang og samtrafik på vilkår og betingelser, der er i overensstemmelse med de forpligtelser, som pålægges af de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af artikel 61, 62 og 68.

2. Med forbehold af artikel 21 kræver medlemsstaterne, at virksomheder, der får oplysninger fra en anden virksomhed før, under eller efter forhandlingerne om adgangs- eller samtrafikaftaler, udelukkende anvender disse oplysninger til det formål, hvortil de er givet, og til enhver tid respekterer, at de oplysninger, der fremsendes eller opbevares, skal behandles fortroligt. De oplysninger, der modtages af sådanne virksomheder, må ikke videregives til anden side, og navnlig ikke til andre afdelinger, datterselskaber eller partnere, som herved kunne opnå en konkurrencemæssig fordel.

3. Medlemsstaterne kan fastsætte, at forhandlingerne skal føres gennem neutrale mellemænd, hvis konkurrencevilkårene kræver det.

*KAPITEL II***Adgang og samtrafik***Artikel 61***De nationale tilsynsmyndigheders og andre kompetente myndigheders beføjelser og ansvar i forbindelse med adgang og samtrafik****▼C1**

1. De nationale tilsynsmyndigheder eller i tilfælde af denne artikels stk. 2, første afsnit, litra b) og c), de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder skal med henblik på at virkeliggøre målsætningerne i artikel 3 tilskynde til og, når det er hensigtsmæssigt, sørge for, at der i henhold til dette direktiv etableres den fornødne adgang og samtrafik og sikres interoperabilitet mellem tjenesterne, samt varetage deres ansvar med henblik på at fremme effektivitet, holdbar konkurrence, udrulning af net med meget høj kapacitet, effektive investeringer og innovation samt skabe flest mulige fordele for slutbrugerne.

▼B

De skal give vejledning og gøre procedurerne for adgang og samtrafik offentligt tilgængelige, således at det sikres, at små og mellemstore virksomheder og operatører med begrænset geografisk rækkevidde kan drage fordel af de gældende forpligtelser.

▼C1

2. Med forbehold af de foranstaltninger, der kan træffes vedrørende virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, i henhold til artikel 68, skal de nationale tilsynsmyndigheder eller i tilfælde af dette afsnits litra b) og c) de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder navnlig:

▼B

- a) i det omfang, det er nødvendigt for at sikre end-to-end-konnektivitet, kunne indføre forpligtelser for virksomheder, der er omfattet af en generel tilladelse, som kontrollerer adgangen til slutbrugere, herunder i begrundede tilfælde pligt til at sammenkoble deres net, hvis det ikke allerede er sket,
- b) i begrundede tilfælde og i det omfang, det er nødvendigt, kunne indføre forpligtelser for virksomheder, der er omfattet af en generel tilladelse, og kontrollerer adgangen til slutbrugere, til at gøre deres tjenester interoperable,
- c) i begrundede tilfælde, hvor end-to-end-forbindelser mellem slutbrugere er i fare på grund af manglende interoperabilitet mellem interpersonelle kommunikationstjenester, og i det omfang, det er nødvendigt for at sikre end-to-end-forbindelser mellem slutbrugere, kunne indføre forpligtelser for relevante udbydere af nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, som har et betydeligt dækningsniveau og en betydelig brugerudbredelse, til at gøre deres tjenester interoperable, og
- d) i det omfang, det er nødvendigt for at sikre slutbrugeres adgang til digitale radio- og tv-transmissionstjenester samt relaterede supplerende tjenester, der nærmere angives af medlemsstaten, kunne forpligte operatører til at tilbyde adgang til de andre faciliteter, der er nævnt i del II i bilag II, på fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Forpligtelserne i første afsnit, litra c), pålægges kun:

- i) i det omfang, det er nødvendigt for at sikre interoperabilitet mellem interpersonelle kommunikationstjenester, og kan omfatte forholdsmæssige forpligtelser for udbydere af disse tjenester til at offentliggøre og tillade myndighedernes og andre udbyderes anvendelse, ændring og videreformidling af relevante oplysninger eller til at anvende og gennemføre standarder eller specifikationer anført i artikel 39, stk. 1, eller andre relevante europæiske eller internationale standarder

▼B

- ii) hvis Kommissionen efter høring af BEREC og under nøje hensyntagen til BEREC's udtalelse har konstateret en mærkbar trussel mod end-to-end-forbindelser mellem slutbrugere i hele Unionen eller i mindst tre medlemsstater og har vedtaget gennemførelsesforanstaltninger, der præciserer arten og omfanget af forpligtelser, der kan pålægges.

Gennemførelsesforanstaltningerne som omhandlet i andet afsnit, nr. ii) skal vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

3. Med forbehold af stk. 1 og 2 kan de nationale tilsynsmyndigheder navnlig efter velbegrundet anmodning pålægge forpligtelser til at give adgang til ledningsnet og kabler og tilhørende faciliteter inde i bygninger eller frem til det første koncentrationspunkt eller fordelingspunkt som fastlagt af den nationale tilsynsmyndighed, hvis dette koncentrationspunkt eller dette fordelingspunkt befinder sig uden for en bygning. Såfremt det er berettiget, fordi replikering af sådanne netelementer ikke vil være økonomisk rentabel eller gennemførlig i praksis, kan sådanne forpligtelser pålægges udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller ejere af sådanne ledningsnet, kabler og tilhørende faciliteter, hvis disse ejere ikke er udbydere af elektroniske kommunikationsnet. De adgangsbetingelser, der pålægges, kan omfatte særlige regler om adgang til sådanne netelementer og tilhørende faciliteter og tilknyttede tjenester, gennemsigtighed og ikkediskrimination samt fordeling af adgangsomkostninger, som om nødvendigt tilpasses for at tage højde for risikofaktorer.

Hvis en national tilsynsmyndighed under hensyntagen til, hvor det er relevant, de forpligtelser, der følger af en relevant markedsanalyse, konkluderer, at de forpligtelser, der er pålagt i overensstemmelse med første afsnit, ikke i tilstrækkelig grad imødegår store og varige økonomiske eller fysiske hindringer for replikering, som ligger til grund for en eksisterende eller fremspirende markedssituation, der i betydeligt omfang begrænser de konkurrencemæssige resultater for slutbrugerne, kan den på fair og rimelige vilkår og betingelser udvide pålæggelsen af sådanne adgangsforpligtelser efter det første koncentrationspunkt eller fordelingspunkt til et koncentrationspunkt eller fordelingspunkt, som den afgør ligger tættest på slutbrugerne, og som kan være vært for et tilstrækkeligt antal slutbrugerforbindelser til at være kommercielt rentabel for effektive adgangssøgende. Ved fastlæggelsen af omfanget af udvidelsen efter det første koncentrationspunkt eller fordelingspunkt tager den nationale tilsynsmyndighed størst muligt hensyn til relevante BEREC-retningslinjer. Hvis det er berettiget af tekniske eller økonomiske grunde, kan de nationale tilsynsmyndigheder pålægge aktive eller virtuelle adgangsforpligtelser.

De nationale tilsynsmyndigheder må ikke pålægge udbydere af elektroniske kommunikationsnet forpligtelser i henhold til andet afsnit, hvis de fastslår, at:

▼B

- a) udbyderen har de egenskaber, der er anført i artikel 80, stk. 1, og stiller en rentabel og lignende alternativ mulighed for at nå slutbrugere ved at give adgang til et net med meget høj kapacitet til rådighed for enhver virksomhed på fair, ikkediskriminerende og rimelige vilkår og betingelser. De nationale tilsynsmyndigheder kan udvide denne undtagelse til også at omfatte andre udbydere, der på fair, ikkediskriminerende og rimelige vilkår og betingelser tilbyder adgang til et net med meget høj kapacitet, eller
- b) pålæggelse af forpligtelser ville skade den økonomiske eller finansielle rentabilitet af udrulningen af et nyt net, navnlig ved små lokale projekter.

Uanset tredje afsnit, litra a) kan de nationale tilsynsmyndigheder pålægge forpligtelser for udbydere af elektroniske kommunikationsnet, der opfylder kriterierne i nævnte litra, hvis det pågældende net er offentligt finansieret.

Senest den 21. december 2020 offentliggør BEREC retningslinjer for at fremme en konsekvent anvendelse af dette stykke ved at fastsætte relevante kriterier for fastlæggelse af:

- a) det første koncentrationspunkt eller fordelingspunkt
- b) det punkt efter det første koncentrationspunkt eller fordelingspunkt, som kan være vært for tilstrækkelig mange slutbrugerforbindelser til, at en effektiv virksomhed kan overvinde de betydelige replikeringshindringer, der er konstateret
- c) hvilke netudrulninger der kan betragtes som nye,
- d) hvilke projekter der kan betragtes som små, og
- e) hvilke økonomiske eller fysiske hindringer for duplikering der er store og varige.

4. Med forbehold af stk. 1 og 2 sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder har beføjelse til at pålægge virksomheder, der udbyder eller har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, forpligtelser i forbindelse med deling af passiv infrastruktur eller forpligtelser til at indgå lokale roamingaftaler, i begge tilfælde, hvis det er umiddelbart nødvendigt for det lokale udbud af tjenester, som er afhængige af brugen af radiofrekvenser, i overensstemmelse med EU-retten, og forudsat at der ikke stilles nogen brugbar eller lignende alternativ adgangsmulighed for slutbrugere til rådighed for nogen virksomhed på fair og rimelige vilkår og betingelser. De kompetente myndigheder kan kun pålægge sådanne forpligtelser, hvis denne mulighed er klart fastsat ved tildelingen af brugsrettigheder til radiofrekvenser, og når det er berettiget med den begrundelse, at den markedsdrevne udrulning af infrastruktur til levering af net eller tjenester, som er afhængige af brugen af radiofrekvenser, i det område, der er omfattet af sådanne forpligtelser, er underlagt uoverstigelige økonomiske eller fysiske hindringer, og at slutbrugernes adgang til net eller tjenester dermed er alvorligt mangelfuld eller fraværende. I de tilfælde, hvor adgang og deling af passiv infrastruktur alene ikke er tilstrækkelig til at håndtere situationen, kan de nationale tilsynsmyndigheder pålægge forpligtelser om deling af aktiv infrastruktur.

▼B

De kompetente myndigheder tager hensyn til:

- a) behovet for at maksimere konnektiviteten i hele Unionen, langs større transportveje og i bestemte områder, og muligheden for betydeligt at øge udvalget og kvaliteten af tjenester for slutbrugerne
- b) den effektive udnyttelse af radiofrekvenser
- c) de tekniske muligheder for deling og tilknyttede betingelser
- d) situationen med hensyn til infrastrukturbaseret og tjenestebaseret konkurrence
- e) teknologisk innovation
- f) det overordnede behov for at fremme værtens incitament til overhovedet at udrulle infrastrukturen.

I tilfælde af tvistbilæggelse kan de kompetente myndigheder bl.a. pålægge den part, der drager fordel af delings- eller adgangsforpligtelsen, pligt til at dele radiofrekvenser med infrastrukturværten i det pågældende område.

5. Forpligtelser og betingelser, der pålægges i overensstemmelse med stk. 1-4, skal være objektive, transparente, forholdsmæssige og ikkediskriminerende, og de skal indføres efter procedurerne i artikel 23, 32 og 33. De nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder, der har pålagt sådanne forpligtelser og betingelser, vurderer resultaterne deraf senest fem år efter vedtagelsen af den tidligere foranstaltning, der blev vedtaget vedrørende samme virksomheder, og vurderer hvorvidt det ville være hensigtsmæssigt at ophæve eller ændre dem i lyset af ændrede forhold. Disse myndigheder meddeler resultatet af deres vurdering efter procedurerne som omhandlet i artikel 23, 32 og 33.

6. Med henblik på stk. 1 og 2, sørger medlemsstaterne for, at den nationale tilsynsmyndighed kan gribe ind på eget initiativ, når dette er begrundet i hensynet til at sikre de politiske målsætningerne i artikel 3, jf. dette direktiv og navnlig procedurerne i artikel 23 og 32.

7. Med henblik på at bidrage til, at de nationale tilsynsmyndigheder fastlægger en konsistent definition af nettermineringspunkters placering, vedtager BEREC efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen senest den 21. juni 2020 retningslinjer for fælles tilgang til identifikation af nettermineringspunktet i forskellige nettopologier. De nationale tilsynsmyndigheder tager nøje hensyn til disse retningslinjer, når de definerer nettermineringspunkters placering.

▼B*Artikel 62***Adgangsstyringssystemer og andre faciliteter**

1. Medlemsstaterne sikrer, at betingelserne i del I i bilag II finder anvendelse på adgangsstyring for digitale radio- og tv-tjenester, som udsendes til seere og lyttere i Unionen, uanset transmissionsform.

2. Hvis den nationale tilsynsmyndighed på baggrund af en markedsanalyse, der er foretaget i overensstemmelse med artikel 67, stk. 1, finder, at en eller flere virksomheder ikke har en stærk markedsposition på det pågældende marked, kan den kun ændre eller trække betingelserne tilbage for så vidt angår disse virksomheder i overensstemmelse med artikel 23 og 32, for så vidt

a) sådanne ændringer eller tilbagetrækninger ikke vil have negative følger for slutbrugeres adgang til radio- og tv-transmissioner, -kanaler og -tjenester som fastsat i overensstemmelse med artikel 114, og

b) mulighederne for effektiv konkurrence på de følgende markeder vil ikke blive negativt berørt af sådanne ændringer eller tilbagetrækninger:

i) detailmarkederne for digitale tv- og radiospredningstjenester og

ii) markedet for adgangsstyringssystemer og andre tilhørende faciliteter

Parter, der berøres af, at betingelser ændres eller trækkes tilbage, skal underrettes herom i passende tid i forvejen.

3. Betingelser, der finder anvendelse i medfør af denne artikel, berører ikke medlemsstaternes mulighed for at pålægge forpligtelser om, hvordan EPG'er og lignende oversigts- og navigationsfaciliteter skal udformes.

4. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne give deres nationale tilsynsmyndighed tilladelse til, hurtigst muligt efter den 20. december 2018 og derefter med regelmæssige mellemrum, at revurdere de betingelser, der finder anvendelse i medfør af denne artikel, ved at foretage en markedsanalyse efter proceduren i artikel 67, stk. 1, for at kunne afgøre, om de anvendte betingelser skal videreføres, ændres eller trækkes tilbage.

*KAPITEL III****Markedsanalyse og stærk markedsposition****Artikel 63***Virksomheder med stærk markedsposition**

1. Stk. 2 finder anvendelse i de tilfælde, hvor de nationale tilsynsmyndigheder ifølge dette direktiv og efter proceduren i artikel 67 skal afgøre, om virksomheder har en stærk markedsposition.

▼B

2. En virksomhed anses for at have en stærk markedsposition, hvis den enten alene eller i fællesskab med andre indtager, hvad der svarer til en dominerende stilling, dvs. en økonomisk styrkeposition, der giver den magt til i betragtelig grad at kunne handle uafhængigt af konkurrenter, kunder og i sidste ende forbrugerne.

Mere specifikt handler de nationale tilsynsmyndigheder ved vurderingen af, om to eller flere virksomheder indtager en kollektivt dominerende stilling på markedet, i overensstemmelse med EU-retten og tager i størst muligt omfang hensyn til de af Kommissionen i henhold til artikel 64 offentliggjorte retningslinjer for markedsanalyser og vurdering af stærk markedsposition.

3. Når en virksomhed har en stærk markedsposition på et bestemt marked, kan den også betegnes som havende en stærk markedsposition på et nært beslægtet marked, hvis forbindelserne mellem de to markeder muliggør, at markedspositionen på det bestemte marked kan overføres til det nært beslægtede marked og dermed yderligere styrker virksomhedens markedsposition. Foranstaltninger, der har til formål at hindre en sådan overførsel, kan derfor anvendes på det nært beslægtede marked i medfør af artikel 69, 70, 71 og 74.

*Artikel 64***Procedure for udpegning og afgrænsning af markeder**

1. Efter en offentlig høring, herunder af de nationale tilsynsmyndigheder, og under nøje hensyntagen til BEREC's udtalelse, vedtager Kommissionen en henstilling om relevante produkt- og tjenestemarkeder (»henstillingen«). I henstillingen udpeges de produkt- og tjenestemarkeder i den elektroniske kommunikationssektor, hvor forholdene kan være af en sådan art, at det vil være berettiget at indføre regulerende forpligtelser som omhandlet i dette direktiv, uden at muligheden for i særlige tilfælde at afgrænse markeder i henhold til konkurrenceretten derved indskrænkes. Kommissionen afgrænser markederne under anvendelse af principperne i konkurrenceretten.

Kommissionen medtager produkt- og tjenestemarkederne i henstillingen, hvis den efter at have iagttaget den generelle udvikling i Unionen konstaterer, at alle tre kriterier i artikel 67, stk. 1, er opfyldt.

Kommissionen tager senest den 21. december 2020 henstillingen op til revision og regelmæssigt derefter.

2. Efter høring af BEREC offentliggør Kommissionen retningslinjer for markedsanalyser og vurdering af stærk markedsposition (»SMP-retningslinjerne«), der er i overensstemmelse med konkurrenceretten relevante principper. SMP-retningslinjerne omfatter vejledning til de nationale tilsynsmyndigheder om anvendelsen af begrebet stærk markedsposition i den særlige forbindelse med forudgående regulering af markeder for elektronisk kommunikation under hensyntagen til de tre kriterier i artikel 67, stk. 1.

▼B

3. De nationale tilsynsmyndigheder afgrænser under nøje hensyntagen til henstillingen og SMP-retningslinjerne de relevante markeder tilpasset de nationale forhold, navnlig relevante geografiske markeder på deres område, ved bl.a. at tage hensyn til graden af infrastrukturkonkurrence på disse områder, i overensstemmelse med konkurrencerettens principper. De nationale tilsynsmyndigheder tager, hvis det er relevant, også hensyn til resultaterne af den geografiske undersøgelse, der foretages i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1. De følger procedureerne i artikel 23 og 32, inden de afgrænser markeder, der afviger fra dem, der er udpeget i henstillingen.

*Artikel 65***Procedure for udpegning af transnationale markeder**

1. Hvis Kommissionen eller mindst to berørte nationale tilsynsmyndigheder indgiver en begrundet anmodning med underbyggende dokumentation, foretager BEREC en analyse af et potentielt transnationalt marked. Kommissionen kan efter høring af interessenter og under nøje hensyntagen til BEREC's analyse vedtage afgørelser, hvori transnationale markeder udpeges i overensstemmelse med konkurrencerettens principper og under nøje hensyntagen til den henstilling og de SMP-retningslinjer, der er vedtaget i henhold til artikel 64.

2. For så vidt angår de transnationale markeder, der udpeges i henhold til stk. 1, gennemfører de pågældende nationale tilsynsmyndigheder fælles markedsanalyser under nøje hensyntagen til SMP-retningslinjerne og træffer en samordnet afgørelse om, hvorvidt de i artikel 67, stk. 4, omhandlede forpligtelser skal pålægges, opretholdes, ændres eller ophæves. De pågældende nationale tilsynsmyndigheder giver i fællesskab Kommissionen meddelelse om deres udkast til foranstaltninger vedrørende markedsanalysen og eventuelle reguleringsmæssige forpligtelser i henhold til artikel 32 og 33.

To eller flere nationale tilsynsmyndigheder kan også i fællesskab give meddelelse om deres udkast til foranstaltninger vedrørende markedsanalysen og reguleringsmæssige forpligtelser i fravær af transnationale markeder, hvis de mener, at markedsvilkårene inden for deres respektive jurisdiktioner er tilstrækkeligt ens.

*Artikel 66***Procedure for udpegning af transnational efterspørgsel**

1. BEREC foretager en analyse af den transnationale efterspørgsel blandt slutbrugere efter produkter og tjenester, der udbydes i Unionen på et eller flere af de markeder, der er opført i henstillingen, hvis den modtager en begrundet anmodning med dokumentation fra Kommissionen eller fra mindst to af de berørte nationale tilsynsmyndigheder, der tyder på, at der er et alvorligt efterspørgselsproblem, som skal løses. BEREC kan også foretage sådanne analyser, hvis den modtager en begrundet anmodning fra markedsdeltagere med tilstrækkelig dokumentation og mener, at der er et alvorligt efterspørgselsproblem, der skal løses. BEREC's analyse griber ikke ind i konklusioner vedrørende transnationale markeder i henhold til artikel 65, stk. 1, eller konklusioner vedrørende nationale eller lokale geografiske markeder fra nationale tilsynsmyndigheder i henhold til artikel 64, stk. 3.

▼B

Denne analyse af den transnationale efterspørgsel blandt slutbrugere kan omfatte produkter og tjenester, der udbydes på produkt- og tjenestemarkeder, som er afgrænset på forskellig vis af en eller flere nationale tilsynsmyndigheder under hensyntagen til nationale forhold, forudsat at disse produkter og tjenester kan erstattes af dem, der udbydes på et af de markeder, der er opført i henstillingen.

2. Hvis BEREC konkluderer, at der findes en transnational efterspørgsel blandt slutbrugere, at den er betydelig, og at den ikke i tilstrækkelig grad dækkes af udbuddet på et kommercielt eller reguleret grundlag, skal BEREC efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen udstede retningslinjer for en fælles tilgang til de nationale tilsynsmyndigheder med henblik på at dække den konstaterede transnationale efterspørgsel, herunder om nødvendigt når de indfører afhjælpende foranstaltninger i henhold til artikel 68. De nationale tilsynsmyndigheder tager nøje hensyn til disse retningslinjer, når de udfører tilsynsopgaver inden for deres jurisdiktion. Disse retningslinjer kan danne grundlag for engrosadgangsprodukters interoperabilitet i hele Unionen og kan omfatte rådgivning om harmonisering af tekniske specifikationer for engrosadgangsprodukter, der kan dække den konstaterede transnationale efterspørgsel.

*Artikel 67***Markedsanalyseprocedure**

1. De nationale tilsynsmyndigheder fastlægger, om et relevant marked, der er afgrænset i overensstemmelse med artikel 64, stk. 3, kan berettige pålæggelse af de reguleringsmæssige forpligtelser i dette direktiv. Medlemsstaterne sikrer, at en analyse, hvor det er hensigtsmæssigt, foretages i samarbejde med de nationale konkurrencemyndigheder. De nationale tilsynsmyndigheder tager nøje hensyn til SMP-retningslinjerne og følger de procedurer, der er omhandlet i artikel 23 og 32, når de foretager en sådan analyse.

Et marked kan anses for at berettige, at de reguleringsmæssige forpligtelser i dette direktiv pålægges, hvis alle af de følgende kriterier er opfyldt:

- a) der er store og varige strukturelle, juridiske eller reguleringsmæssige hindringer for adgangen
- b) der er en markedsstruktur, som ikke går i retning af en effektiv konkurrence inden for den givne tidshorisont, hvad angår den infrastrukturbaserede konkurrence og andre kilder til konkurrence bag hindringerne for adgang
- c) konkurrenceretten alene er ikke tilstrækkelig til at kunne afhjælpe de konstaterede markedssvigt.

Hvis en national tilsynsmyndighed foretager en markedsanalyse, som indgår i henstillingen, skal den antage, at litra a), b) og c), i andet afsnit er opfyldt, medmindre den nationale tilsynsmyndighed fastslår, at et eller flere af kriterierne ikke er opfyldt i den specifikke nationale situation.

▼B

2. Hvis en national tilsynsmyndighed foretager en analyse i henhold til stk. 1, ser den på udviklingen ud fra et fremadrettet perspektiv, i fraværet af regulering pålagt efter denne artikel på det relevante marked, og tager hensyn til alle følgende:

- a) markedsudvikling, der påvirker sandsynligheden for, at der vil opstå effektiv konkurrence på det relevante marked
- b) alle relevante former for konkurrencebegrænsninger, i engros- og detailledet, uanset om kilderne til sådanne konkurrencebegrænsninger anses for at være elektroniske kommunikationsnet, elektroniske kommunikationstjenester eller andre former for tjenester eller applikationer, der er sammenlignelige hermed set fra slutbrugerens synspunkt, og uanset om sådanne former for pres er en del af det relevante marked
- c) andre former for forskrifter eller foranstaltninger, der er indført og påvirker det relevante marked eller det beslægtede detailmarked/de beslægtede detailmarkeder i hele den relevante periode, herunder men ikke begrænset til forpligtelser, der er indført i henhold til artikel 44, 60 og 61
- d) forskrifter, der er pålagt andre relevante markeder på grundlag af denne artikel.

3. Konkluderer en national tilsynsmyndighed, at et relevant marked ikke berettiger, at der pålægges reguleringsmæssige forpligtelser i overensstemmelse med proceduren i stk. 1 og 2, eller hvis betingelserne i stk. 4 ikke er opfyldt, må den ikke pålægge eller opretholde nogen specifikke forpligtelser, jf. artikel 68. Hvis der allerede er pålagt sektorspecifikke forpligtelser i henhold til artikel 68, skal den ophæve sådanne forpligtelser for virksomheder på det relevante marked.

De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at parter, der påvirkes af en sådan ophævelse af forpligtelser, underrettes herom i passende tid i forvejen, idet der foretages en afvejning af behovet for at sikre en bæredygtig overgang for dem, der drager fordel af disse forpligtelser, og slutbrugerne, slutbrugernes muligheder, og at regulering ikke fortsætter længere end nødvendigt. De nationale tilsynsmyndigheder kan, når de fastlægger en sådan varselsfrist, fastsætte bestemte betingelser og varselsfrister i forbindelse med gældende adgangsftaler.

4. Når en national tilsynsmyndighed fastslår, at pålæggelsen af reguleringsmæssige forpligtelser i henhold til stk. 1 og 2 på et relevant marked er berettiget, udpeger den virksomheder, som hver især eller sammen har en stærk markedsposition på det pågældende relevante marked i overensstemmelse med artikel 63. Den nationale tilsynsmyndighed pålægger sådanne virksomheder passende specifikke reguleringsmæssige forpligtelser i overensstemmelse med artikel 68 eller opretholder eller ændrer sådanne forpligtelser, hvis de findes i forvejen, hvis den mener, at resultatet for slutbrugerne ikke vil være effektiv konkurrence uden sådanne forpligtelser.

▼B

5. Foranstaltninger, der træffes i henhold til stk. 3 og 4, behandles efter procedurerne i artikel 23 og 32. De nationale tilsynsmyndigheder foretager en analyse af det relevante marked og meddeler det tilsvarende udkast til foranstaltning i overensstemmelse med artikel 32:

- a) inden for fem år efter vedtagelsen af en tidligere foranstaltning, når den nationale tilsynsmyndighed har afgrænset det relevante marked og fastlagt, hvilke virksomheder der har en stærk markedsposition. Denne femårsperiode kan undtagelsesvis forlænges med op til et år, når den nationale tilsynsmyndighed senest fire måneder inden udløbet af femårs perioden har meddelt en foreslået forlængelse til Kommissionen med en begrundelse, og Kommissionen ikke har gjort indsigelse mod den meddelte forlængelse inden en måned,
- b) inden for tre år efter vedtagelsen af en revideret henstilling om relevante markeder, når der er tale om markeder, der ikke tidligere er meddelt til Kommissionen, eller
- c) inden for tre år efter tiltrædelsen for medlemsstater, der for nylig er tiltrådt EU.

6. Hvis en national tilsynsmyndighed mener, at den måske ikke kan gennemføre eller ikke har gennemført analysen af et relevant marked, der er udpeget i henstillingen, inden for den frist, der er fastsat i stk. 5, yder BEREC på anmodning bistand til den pågældende nationale tilsynsmyndighed ved at fuldføre analysen af det specifikke marked og de særlige forpligtelser, der skal pålægges. Med denne bistand meddeler den pågældende nationale tilsynsmyndighed inden seks måneder regnet fra fristen i stk. 5 udkastet til foranstaltning til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 32.

*KAPITEL IV**Afhjælpende adgangsforanstaltninger, der pålægges virksomheder med en stærk markedsposition**Artikel 68***Pålæggelse, ændring eller ophævelse af forpligtelser**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at pålægge de forpligtelser, der er fastsat i artikel 69-74 og 76-81.

2. Såfremt det som resultat af en markedsanalyse, der er foretaget ifølge artikel 67, fastslås, at en virksomhed har en stærk markedsposition på et bestemt marked, skal de nationale tilsynsmyndigheder pålægge forpligtelserne i artikel 69-74, 76 og 80 i fornødent omfang. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet skal en national tilsynsmyndighed vælge den mindst indgribende måde at løse de problemer, der er påvist i markedsanalysen.

▼B

3. Nationale tilsynsmyndigheder må alene pålægge virksomheder, der er blevet udpeget som havende en stærk markedsposition i henhold til stk. 2, de forpligtelser, der er nævnt i artikel 69-74, 76 og 80 med forbehold af

a) artikel 61 og 62

b) artikel 44 og 17, betingelse 7 i afdeling D i bilag I som anvendt i medfør af artikel 13, stk. 1, og artikel 97 og 106 i dette direktiv samt de relevante bestemmelser i direktiv 2002/58/EF, der også indeholder forpligtelser for andre virksomheder end dem, for hvilke det er fastslået, at de har en stærk markedsposition, eller

c) nødvendigheden af at opfylde internationale forpligtelser.

Under ekstraordinære omstændigheder, hvor en national tilsynsmyndighed påtænker at pålægge virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition andre forpligtelser i forbindelse med adgang eller samtrafik end de i artikel 69-74, 76 og 80 nævnte, skal den fremsætte en anmodning herom over for Kommissionen.

Kommissionen træffer under nøje hensyntagen til BEREC's udtalelse afgørelser ved hjælp af gennemførelsesretsakter om, hvorvidt den nationale tilsynsmyndighed må træffe sådanne foranstaltninger eller ej.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter rådgivningsproceduren i artikel 118, stk. 3.

4. Forpligtelser, der pålægges i henhold til denne artikel, skal:

a) tage udgangspunkt i det konkrete problem, som en national tilsynsmyndighed har påvist i sin markedsanalyse, om nødvendigt under hensyntagen til udpegningen af den transnationale efterspørgsel, jf. artikel 66

b) være forholdsmæssige, om muligt under hensyntagen til omkostninger og fordele

c) være berettigede i lyset af de målsætninger, der er fastlagt i artikel 3, og

d) pålægges efter høring i overensstemmelse med artikel 23 og 32.

5. Med hensyn til nødvendigheden af at overholde internationale forpligtelser som omhandlet i stk. 3 underretter de nationale tilsynsmyndigheder Kommissionen efter proceduren i artikel 32 om deres afgørelser om at pålægge, ændre eller ophæve forpligtelser for virksomheder.

6. De nationale tilsynsmyndigheder overvejer indvirkningen af ny markedsudvikling, f.eks. vedrørende kommercielle aftaler, herunder aftaler om saminvestering, der påvirker dynamikken i konkurrencen.

▼B

Hvis denne udvikling ikke er tilstrækkelig vigtig til at kræve en ny markedsanalyse i henhold til artikel 67, vurderer den nationale tilsynsmyndighed omgående, om det er nødvendigt at revidere de forpligtelser, som virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, er pålagt, og ændre enhver tidligere afgørelse, herunder ved at ophæve forpligtelser eller pålægge nye forpligtelser, for at sikre, at disse forpligtelser fortsat opfylder betingelserne i stk. 4. Sådanne ændringer kan kun pålægges efter høring i overensstemmelse med artikel 23 og 32.

*Artikel 69***Forpligtelse vedrørende gennemsigtighed**

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af artikel 68 pålægge forpligtelser vedrørende gennemsigtighed i forbindelse med samtrafik eller adgang og kræve, at virksomheder skal offentliggøre bestemte oplysninger, som f.eks. regnskabsoplysninger, priser, tekniske specifikationer, netkarakteristika og forventede udviklinger heraf, samt vilkår og betingelser for levering og anvendelse, herunder eventuelle betingelser, som ændrer adgangen til eller anvendelsen af tjenester og applikationer, navnlig med hensyn til migrering fra oprindelig infrastruktur, hvor medlemsstaterne tillader sådanne betingelser i overensstemmelse med EU-retten.

2. Såfremt en virksomhed er underlagt forpligtelser vedrørende ikke-diskrimination, kan de nationale tilsynsmyndigheder navnlig forlange, at virksomheden offentliggør et standardtilbud, der skal være tilstrækkelig ubundet til at sikre, at virksomhederne ikke skal betale for faciliteter, som ikke er nødvendige for den ønskede tjeneste. Dette tilbud indeholder en beskrivelse af de udbudte tjenester, opgjort efter enkeltkomponenter alt efter markedssituationen, og de hertil knyttede vilkår og betingelser, herunder priser. De nationale tilsynsmyndigheder kan bl.a. forlange ændringer af standardtilbud for at sikre overholdelse af forpligtelser, der er pålagt i henhold til dette direktiv.

3. De nationale tilsynsmyndigheder kan fastlægge, hvilke specifikke oplysninger der skal stilles til rådighed, hvor detaljerede de skal være, og hvordan de skal offentliggøres.

4. Med henblik på en ensartet gennemførelse af forpligtelserne til gennemsigtighed udsteder BEREC efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen senest den 21. december 2019 retningslinjer om minimumskriterierne for et standardtilbud og reviderer disse efter behov, således at de er afstemt efter den teknologiske udvikling og markedsudviklingen. Når BEREC udsteder sådanne minimumskriterier, skal det ske med målene i artikel 3 for øje og under hensyntagen til behovene hos dem, der drager fordel af adgangsforpligtelser, og hos slutbrugere, der er aktive i mere end en medlemsstat, samt til andre retningslinjer fra BEREC, som udpeger transnational efterspørgsel i henhold til artikel 66 og eventuelle relaterede kommissionsafgørelser.

▼B

Uanset stk. 3 skal de nationale tilsynsmyndigheder sikre, at der offentliggøres et standardtilbud, der tager nøje hensyn til retningslinjerne fra BEREC om minimumskriterier for et standardtilbud, når en virksomhed i henhold til artikel 72 eller 73 har forpligtelser vedrørende engrosadgang til netinfrastruktur, og de skal sikre, at centrale resultatindikatorer angives, hvis det er relevant, samt tilsvarende serviceniveauer og nøje overvåge og sikre overholdelsen heraf. Endvidere kan de nationale tilsynsmyndigheder om nødvendigt fastsætte de tilknyttede økonomiske sanktioner på forhånd i overensstemmelse med EU-retten og national ret.

*Artikel 70***Forpligtelser vedrørende ikkediskrimination**

1. En national tilsynsmyndighed kan i medfør af artikel 68 pålægge forpligtelser vedrørende ikkediskrimination i forbindelse med samtrafik eller adgang.

2. Forpligtelsen vedrørende ikkediskrimination skal navnlig sikre, at den pågældende virksomhed under tilsvarende forhold tilbyder andre udbydere af tilsvarende tjenester tilsvarende vilkår, og at den udbyder tjenester og formidler oplysninger til andre på samme vilkår og af samme kvalitet, som gælder for tjenester, der udbydes af den selv, dens datterselskaber eller partnere. De nationale tilsynsmyndigheder kan pålægge denne virksomhed en forpligtelse til at levere adgangsprodukter og -tjenester til alle virksomheder, herunder sig selv, inden for samme frister, på samme vilkår og betingelser, herunder vedrørende pris og serviceniveau, og ved hjælp af samme systemer og processer for at sikre lige adgang.

*Artikel 71***Forpligtelse vedrørende regnskabsmæssig opsplitting**

1. En national tilsynsmyndighed kan i medfør af artikel 68 pålægge forpligtelser vedrørende særskilte regnskaber for bestemte aktiviteter i forbindelse med samtrafik eller adgang.

En national tilsynsmyndighed kan navnlig kræve, at vertikalt integrerede virksomheder sørger for gennemsigtighed mht. deres engrospriser og interne afregningspriser, bl.a. for at sikre, at de overholder reglerne, hvis der stilles krav om ikkediskrimination i henhold til artikel 70, eller om nødvendigt for at undgå uretmæssig krydssubsidiering. De nationale tilsynsmyndigheder kan specificere, hvilket format og hvilken regnskabsmetode der skal anvendes.

2. Med forbehold af artikel 20 og for at kunne kontrollere, om forpligtelserne vedrørende gennemsigtighed og ikkediskrimination er overholdt, skal de nationale tilsynsmyndigheder kunne kræve, at regnskabsoplysninger, herunder oplysninger om indtægter modtaget fra tredjemand, stilles til rådighed, såfremt der anmodes herom. De nationale tilsynsmyndigheder kan under overholdelse af EU-regler og nationale regler om kommerciel fortrolighed offentliggøre oplysninger, der kan medvirke til virkeliggørelsen af et åbent og konkurrencebaseret marked.

Artikel 72

Adgang til anlægsarbejder

1. En national tilsynsmyndighed kan i henhold til artikel 68 pålægge virksomheder forpligtelser til at imødekomme rimelige anmodninger om adgang til og anvendelse af anlægsarbejder, herunder, men ikke begrænset til, bygninger, adgangsveje til bygninger, kabler i bygninger, herunder ledningsnet, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, pæle, master, kabelkanaler, ledningskanaler, nedgangsbrønde, mandehuller og skabe, i situationer, hvor de nationale tilsynsmyndigheder på baggrund af markedsanalyser konkluderer, at nægtelse af adgang eller adgang på urimelige vilkår med tilsvarende virkning ville kunne hindre, at der skabes et bæredygtigt konkurrencebaseret marked, og være i strid med slutbrugernes interesser.

2. De nationale tilsynsmyndigheder kan pålægge en virksomhed en forpligtelse til at give adgang i henhold til denne artikel, uanset om de aktiver, der påvirkes af forpligtelsen, er en del af det relevante marked ifølge markedsanalysen, forudsat at forpligtelsen er nødvendig og rimelig for at kunne opfylde målene i artikel 3.

Artikel 73

Forpligtelser vedrørende adgang til og anvendelse af specifikke netelementer og tilhørende faciliteter

1. Nationale tilsynsmyndigheder kan i overensstemmelse med artikel 68 pålægge virksomheder forpligtelser til at efterkomme rimelige anmodninger om adgang til og anvendelse af specifikke netelementer og tilhørende faciliteter i tilfælde, hvor de nationale tilsynsmyndigheder er af den opfattelse, at nægtelse af adgang eller urimelige vilkår og betingelser med tilsvarende virkning vil kunne hindre, at der skabes et holdbart konkurrencebaseret marked i detailleret, og være i modstrid med slutbrugernes interesser.

Virksomheder kan af de nationale tilsynsmyndigheder bl.a. pålægges pligt til:

- a) at give tredjemand adgang til og mulighed for anvendelse af specifikke fysiske netelementer og tilhørende faciliteter om nødvendigt, herunder ubundet adgang til abonnentledninger og afsnit heraf
- b) at give tredjepart adgang til specifikke aktive eller virtuelle netelementer og tjenester
- c) at forhandle i god tro med virksomheder, der ansøger om adgang
- d) at opretholde adgang til faciliteter, som der tidligere er givet adgang til
- e) at yde specifikke tjenester på engrosniveau til tredjeparters gensalg
- f) at tilbyde fri adgang til tekniske grænseflader, protokoller eller andre nøgleteknologier, der er afgørende for tjenesternes eller virtuelle nettenesters interoperabilitet
- g) at tilbyde samhusning eller andre former for fælles brug af tilhørende faciliteter

▼B

- h) at udbyde specifikke tjenester, der er nødvendige for at sikre interoperabilitet mellem end-to-end-tjenester til brugere eller roaming på mobile net
- i) at tilbyde adgang til driftsstøttesystemer eller lignende softwaresystemer, der er nødvendige for at skabe fair konkurrenceforhold på tjenesteområdet
- j) at sammenkoble net eller netfaciliteter
- k) at tilbyde adgang til tilknyttede tjenester såsom tjenester vedrørende identitet, geografisk placering og tilstedeværelse.

De nationale tilsynsmyndigheder kan i tilknytning til de nævnte forpligtelser stille krav om redelighed, rimelighed og rettidighed.

2. Når de nationale myndigheder overvejer, om det er hensigtsmæssigt at pålægge nogle af de mulige specifikke forpligtelser i denne artikels stk. 1, og især, når de i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet vurderer, om og hvordan sådanne forpligtelser skal pålægges, skal de undersøge, om andre former for adgang til engrosinput enten på det samme eller et beslægtet engrosmarked ville være tilstrækkelige til at afhjælpe det konstaterede problem i slutbrugernes interesse. Undersøgelsen skal omfatte kommercielle tilbud om adgang, reguleret adgang i henhold til artikel 61 eller eksisterende eller planlagt reguleret adgang til andre engrosinput i henhold til nærværende artikel. De nationale tilsynsmyndigheder skal navnlig tage hensyn til nedenstående faktorer:

- a) om det i lyset af den igangværende markedsudvikling er teknisk og økonomisk gennemførligt at bruge eller installere konkurrerende faciliteter under hensyntagen til karakteren og typen af de involverede samtrafik- eller adgangsordninger, herunder levedygtigheden af andre opstrømsadgangsprodukter såsom adgang til kabelkanaler
- b) den forventede teknologiske udvikling, som påvirker netudformningen og -forvaltningen
- c) behovet for at sikre teknologineutralitet, som sætter parterne i stand til at udforme og forvalte deres egne net
- d) om det er praktisk muligt at tilbyde den foreslåede adgang i betragtning af den forhåndenværende kapacitet
- e) hvor store startinvesteringer ejeren af faciliteten skal foretage, set i forhold til de offentlige investeringer og de risici, der er forbundet hermed, især hvad angår investeringer i net med meget høj kapacitet og risikoniveauer forbundet hermed
- f) behovet for at sikre konkurrence på længere sigt, med særlig opmærksomhed på økonomisk effektiv infrastrukturbaseret konkurrence og innovative forretningsmodeller, som støtter bæredygtig konkurrence, såsom dem, der er baseret på saminvesteringer i net

▼B

g) i givet fald relevante intellektuelle ejendomsrettigheder

h) udbuddet af paneuropæiske tjenester.

Hvis en national tilsynsmyndighed i overensstemmelse med artikel 68 overvejer at pålægge forpligtelser på grundlag af artikel 72 eller nærværende artikel, undersøger den, om alene pålæggelse af forpligtelser i overensstemmelse med artikel 72 ville være et rimeligt middel til at fremme konkurrencen og slutbrugers interesser.

3. Når det pålægges en virksomhed at give adgang i medfør af denne artikel, kan de nationale tilsynsmyndigheder fastsætte tekniske eller driftsmæssige betingelser, som skal opfyldes af udbyderen eller dem, der er berettiget i medfør af sådan adgang, når det er nødvendigt for at sikre normal drift af nettet. Forpligtelser til at overholde særlige tekniske standarder eller specifikationer skal være i overensstemmelse med de standarder og specifikationer, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 39.

Artikel 74

Forpligtelser vedrørende priskontrol og omkostningsregnskaber

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i medfør af artikel 68 pålægge forpligtelser vedrørende omkostningsdækning og priskontrol, herunder forpligtelser vedrørende omkostningsbaserede priser og vedrørende omkostningsregnskabssystemer i forbindelse med udbud af bestemte former for samtrafik eller adgang, såfremt en markedsanalyse viser, at den pågældende virksomhed som følge af en utilstrækkelig effektiv konkurrence vil kunne opretholde sine priser på et unaturligt højt niveau eller opretholde en prisklemme til skade for slutbrugerne.

Når de nationale myndigheder fastlægger, om forpligtelser vedrørende priskontrol er hensigtsmæssige, tager de hensyn til behovet for at fremme konkurrencen og slutbrugernes langsigtede interesser vedrørende udrulning og ibrugtagning af næstegenerationsnet, og navnlig net med meget høj kapacitet. For at tilskynde virksomheden til investeringer, herunder i næstegenerationsnet, skal de nationale tilsynsmyndigheder navnlig tage hensyn til virksomhedens investeringer. Hvis de nationale tilsynsmyndigheder mener, at forpligtelser vedrørende priskontrol er hensigtsmæssige, lader de virksomheden få en rimelig forrentning af den relevante investerede kapital under hensyntagen til eventuelle specifikke risici i forbindelse med et bestemt nyt netinvesteringsprojekt.

De nationale tilsynsmyndigheder skal overveje ikke at pålægge eller fastholde forpligtelser i henhold til denne artikel, hvis de fastslår, at der findes en påviselig begrænsning af detailprisen, og at eventuelle forpligtelser pålagt i henhold til artikel 69-73, herunder navnlig økonomiske replikabilitetstest, der er pålagt i henhold til artikel 70, sikrer reel og ikkediskriminerende adgang.

Hvis de nationale tilsynsmyndigheder mener, at det er hensigtsmæssigt at pålægge forpligtelser vedrørende priskontrol for adgang til eksisterende netelementer, skal de ligeledes tage hensyn til fordelene ved forudsigelige og stabile engrospriser, når det gælder om at sikre, at der er effektiv markedsadgang og tilstrækkelige incitament for alle virksomheden til at udrulle nye og forbedrede net.

▼B

2. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at alle omkostningsdækningsmekanismer eller prisfastsættelsesmetoder, der stilles krav om, tjener til at fremme udrulning af nye og forbedrede net, effektivitet og holdbar konkurrence samt maksimere bæredygtige fordele for slutbrugerne. I den forbindelse kan de nationale tilsynsmyndigheder også tage hensyn til de priser, der kan opnås på tilsvarende markeder med konkurrence.

3. Har en virksomhed pligt til sikre, at priserne er omkostningsbaserede, er det virksomheden selv, der skal bevise, at taksterne er baseret på omkostningerne, herunder en rimelig forrentning af investeringerne. Til beregning af omkostningerne ved et effektivt udbud af ydelser kan de nationale tilsynsmyndigheder anvende omkostningsberegningssystemer, der er uafhængige af dem, som virksomheden anvender. De nationale tilsynsmyndigheder kan anmode en virksomhed om at fremlægge fuld dokumentation for priserne og om nødvendigt kræve, at priserne tilpasses.

4. De nationale tilsynsmyndigheder sørger for, at der, hvis der stilles krav om anvendelse af et omkostningsregnskabssystem til støtte for priskontrol, stilles en beskrivelse af omkostningsregnskabssystemet, der som minimum viser de hovedkategorier, som omkostningerne er samlet i, og hvordan omkostningerne er fordelt, til rådighed for offentligheden. En kompetent uafhængig instans kontrollerer overholdelsen af omkostningsregnskabssystemet og offentliggør en gang om året en erklæring vedrørende dets overholdelse.

*Artikel 75***Termineringstakster**

1. Kommissionen vedtager senest den 31. december 2020 under nøje hensyntagen til BEREC's udtalelse en delegeret retsakt i henhold til artikel 117, der supplerer dette direktiv ved at fastsætte en fælles maksimal EU-dækkende termineringstakst for taleopkald i mobilnet og en fælles maksimal EU-dækkende termineringstakst for taleopkald i fastnet (samlet benævnt »EU-dækkende termineringstakst for taleopkald«), som pålægges enhver udbyder af henholdsvis terminering af taleopkald i mobilnet eller taleopkald i fastnet i enhver medlemsstat.

Kommissionen skal med henblik herpå:

- a) overholde principperne, kriterierne og parametrene i bilag III
- b) ved fastsættelsen af EU-dækkende termineringstakster for taleopkald for første gang tage hensyn til det vægtede gennemsnit af effektive omkostninger i fastnet og mobilnet, der er fastlagt i overensstemmelse med principperne i bilag III, og som anvendes overalt i Unionen. EU-dækkende termineringstakster for taleopkald i den første delegerede retsakt må ikke være højere end den højeste takst blandt de takster, der var gældende seks måneder inden vedtagelsen af nævnte delegerede retsakt i alle medlemsstater, efter fornøden tilpasning efter særlige nationale omstændigheder

▼B

- c) tage hensyn til det samlede antal slutbrugere i hver medlemsstat for at sikre en korrekt vægtning af de maksimale termineringstakster samt de nationale forhold, som medfører væsentlige forskelle mellem medlemsstaterne, når de maksimale termineringstakster skal fastlægges i Unionen.
- d) tage hensyn til markedsoplysninger, som den får fra BEREC, de nationale tilsynsmyndigheder eller direkte fra virksomheder, som udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, og
- e) overveje behovet for at give mulighed for en overgangsperiode på højst 12 måneder, så medlemsstaterne kan foretage tilpasninger, hvor dette er nødvendigt, på grundlag af tidligere pålagte takster.

2. Under nøje hensyntagen til BEREC's udtalelse reviderer Kommissionen hvert femte år de delegerede retsakter, der er vedtaget i medfør af denne artikel, og overvejer ved hver lejlighed ved anvendelse af kriterierne i artikel 67, stk. 1, om de EU-dækkende termineringstakster for taleopkald fortsat er nødvendige. Når Kommissionen efter sin revision træffer afgørelse i henhold til dette stykke om ikke at pålægge en maksimal termineringstakst for taleopkald i mobilnet eller en maksimal termineringstakst for taleopkald i fastnet eller begge, kan de nationale tilsynsmyndigheder foretage markedsanalyser af markederne for terminering af taleopkald i overensstemmelse med artikel 67 med henblik på at vurdere, om det er nødvendigt at indføre regulerende forpligtelser. Hvis en national tilsynsmyndighed som følge af en sådan analyse pålægger omkostningsbaserede termineringstakster i et relevant marked, skal den følge de principper, kriterier og parametre, der er fastsat i bilag III, og dens udkast til foranstaltning skal gennemføres med forbehold af de procedurer, der er omhandlet i artikel 23, 32 og 33.

3. De nationale tilsynsmyndigheder overvåger nøje termineringstjenesteudbydernes anvendelse af de EU-dækkende termineringstakster for taleopkald og sikrer, at de overholdes. De nationale tilsynsmyndigheder kan til enhver tid kræve, at en udbyder af termineringstjenester for taleopkald ændrer den takst, som den anvender over for andre virksomheder, hvis den ikke overholder den delegerede retsakt, der er omhandlet i stk. 1. De nationale tilsynsmyndigheder aflægger hvert år rapport til Kommissionen og BEREC om anvendelsen af denne artikel.

*Artikel 76***Regulering af nye netelementer med meget høj kapacitet**

1. Virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition på et eller flere relevante markeder i overensstemmelse med artikel 67, kan afgive tilsagn efter den procedure, der er fastsat i artikel 79, og med forbehold af dette stykkes andet afsnit, om at åbne udrulning af et nyt net med meget høj kapacitet, som består af optiske fibrelementer, der dækker strækningen op til slutbrugerens ejendom eller basisstationen, for saminvestering, f.eks. ved at tilbyde medejerskab eller langsigtet risikodeling gennem samfinansiering eller gennem købsaftaler, der medfører specifikke rettigheder af strukturel art for andre udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

▼B

Når den nationale tilsynsmyndighed vurderer disse tilsagn, skal den navnlig afgøre, om tilbuddet om saminvestering opfylder alle de følgende betingelser:

- a) det er på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af nettets levetid åbent for enhver udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester
- b) det vil give andre medinvestorer, som er udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, mulighed for at konkurrere effektivt og bæredygtigt på lang sigt på downstreammarkeder, hvor den virksomhed, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, er aktiv, på betingelser, som omfatter
 - i) fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår, der giver adgang til nettets fulde kapacitet, i det omfang det er omfattet af saminvestering,
 - ii) fleksibilitet med hensyn til værdien af og tidsplanen for de enkelte medinvestorers deltagelse,
 - iii) muligheden for at øge denne deltagelse på et senere tidspunkt og
 - iv) gensidige rettigheder, som tildeles af medinvestorerne efter udrulningen af den saminvesteringsomfattede infrastruktur
- c) det offentliggøres rettidigt af virksomheden, og hvis virksomheden ikke har de egenskaber, der er anført i artikel 80, stk. 1, mindst seks måneder før begyndelsen af udrulningen af det nye net, kan denne periode forlænges på grundlag af nationale omstændigheder
- d) adgangssøgende, som ikke deltager i saminvesteringen, kan fra begyndelsen drage fordel af samme kvalitet, hastighed, betingelser og muligheder for at nå ud til slutbrugere som før udrulningen, suppleret af en mekanisme for tilpasning over tid og bekræftet af den nationale tilsynsmyndighed i lyset af udviklingen på de tilknyttede detailmarkeder, der opretholder incitamenterne til at deltage i saminvesteringen. En sådan mekanisme skal sikre, at adgangssøgende har adgang til netelementer med meget høj kapacitet på et tidspunkt og på grundlag af transparente og ikkediskriminerende vilkår, der på passende vis afspejler den grad af risiko, som de respektive medinvestorer løber i forskellige faser af udrulningen, og tage hensyn til konkurrenceforholdene på detailmarkederne
- e) det opfylder som minimum de kriterier, der er fastsat i bilag IV, og det er fremsat i god tro.

2. Hvis den nationale tilsynsmyndighed under hensyn til resultaterne af den markedstest, der er gennemført i overensstemmelse med artikel 79, stk. 2, konkluderer, at det afgivne saminvesteringstilsagn opfylder betingelserne i nærværende artikels stk. 1, skal den gøre dette tilsagn bindende i henhold til artikel 79, stk. 3, og skal ikke pålægge yderligere forpligtelser i henhold til artikel 68 for så vidt angår de elementer af det nye net med meget høj kapacitet, som er omfattet af tilsagnene, hvis mindst én potentiel medinvestor har indgået en saminvesteringsaftale med den virksomhed, der er udpeget som havende en stærk markedsposition.

▼B

Stk. 1 berører ikke reguleringen af omstændigheder, som ikke opfylder betingelserne i stk. 1, under hensyntagen til resultaterne af en eventuel markedstest, der er gennemført i overensstemmelse med artikel 79, stk. 2, men som har indvirkning på konkurrencen og tages i betragtning med henblik på artikel 67 og 68.

Uanset stk. 2, første afsnit, kan en national tilsynsmyndighed i behørigt begrundede tilfælde pålægge, fastholde eller tilpasse afhjælpende foranstaltninger i henhold til artikel 68-74, hvad angår nye net med meget høj kapacitet, for at afhjælpe væsentlige konkurrenceproblemer på bestemte markeder, hvis den nationale tilsynsmyndighed fastslår, at disse konkurrenceproblemer i betragtning af de særlige karakteristika ved disse markeder ellers ikke ville blive afhjulpel.

3. De nationale tilsynsmyndigheder overvåger løbende opfyldelsen af de betingelser, der er fastsat i stk. 1, og kan kræve, at den virksomhed, som er udpeget som havende en stærk markedsposition, forelægger årlige overensstemmelseserklæringer.

Denne artikel berører ikke en national tilsynsmyndigheds beføjelse til at træffe afgørelser i henhold til artikel 26, stk. 1, hvis der opstår en tvist mellem virksomheder i forbindelse med en saminvesteringsaftale, som den skønner opfylder de betingelser, der er fastsat i nærværende artikels stk. 1.

4. BEREK offentliggør efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen retningslinjer for at fremme de nationale tilsynsmyndigheders ensartede anvendelse af betingelserne i stk. 1 og kriterierne i bilag IV.

*Artikel 77***Funktionel adskillelse**

1. Konkluderer den nationale tilsynsmyndighed, at de relevante forpligtelser, der er pålagt i henhold til artikel 69-74, ikke har kunnet tilvejebringe effektiv konkurrence, og at der er konstateret vigtige og vedvarende konkurrenceproblemer eller markedssvigt i forbindelse med engrossalg på visse markeder for adgangsprodukter, kan den undtagesvis i overensstemmelse med artikel 68, stk. 3, andet afsnit, pålægge vertikalt integrerede virksomheder at placere aktiviteter i forbindelse med engrossalg af relevante adgangsprodukter i en uafhængigt fungerende forretningsenhed.

Denne forretningsenhed skal levere adgangsprodukter og -tjenester til alle virksomheder, herunder andre forretningsenheder i moderselskabet, efter samme tidsfrister, vilkår og betingelser, herunder vedrørende priser og serviceniveau, og via samme systemer og processer.

▼B

2. Når en national tilsynsmyndighed agter at pålægge et krav om funktionel adskillelse, forelægger den Kommissionen en anmodning, der omfatter:

- a) dokumentation, der underbygger den nationale tilsynsmyndigheds konklusioner, jf. stk. 1
- b) en begrundet vurdering, hvori det konkluderes, at der ingen eller ringe udsigt er til effektiv og bæredygtig infrastrukturbaseret konkurrence inden for en rimelig tidshorisont
- c) en analyse af de forventede konsekvenser for den nationale tilsynsmyndighed, for virksomheden, især de ansatte i den særskilte virksomhed og sektoren for elektronisk kommunikation som helhed, og for incitamenter til at investere deri, navnlig med hensyn til behovet for at sikre social og territorial samhørighed, samt for andreinteresser, herunder navnlig de forventede konsekvenser for konkurrencen og eventuelle følgevirkninger for forbrugerne
- d) en analyse af årsagerne til, at denne forpligtelse vil være det mest effektive middel til at gennemføre afhjælpende foranstaltninger med sigte på at håndtere de konstaterede konkurrenceproblemer eller markedssvigt.

3. Udkastet til foranstaltninger skal omfatte følgende elementer:

- a) nøje oplysninger om adskillelsens art og grad, herunder navnlig den særskilte forretningsenheds retlige status
- b) en udpegning af den særskilte forretningsenheds aktiver samt de produkter eller tjenester, der skal leveres af denne forretningsenhed
- c) de organisatoriske foranstaltninger, der skal træffes for at sikre personalets uafhængighed i den særskilte forretningsenhed, og den dertil svarende incitamentsstruktur
- d) regler til sikring af forpligtelsernes overholdelse
- e) regler til sikring af gennemsigtighed omkring driftsprocedurerne, navnlig over for andre interessenter
- f) et overvågningsprogram med henblik på at sikre, at forpligtelserne overholdes, herunder offentliggørelsen af en årlig rapport.

Når Kommissionen har truffet afgørelse i henhold til artikel 68, stk. 3, om udkastet til foranstaltninger gennemfører den nationale tilsynsmyndighed efter proceduren i artikel 67 en koordineret analyse af de forskellige markeder med tilknytning til adgangsnettet. På grundlag af denne analyse træffer den nationale tilsynsmyndighed i overensstemmelse med procedurerne i artikel 23 og 32 afgørelse om at pålægge, opretholde, ændre eller ophæve forpligtelser.

▼B

4. En virksomhed, der er pålagt funktionel adskillelse, kan pålægges enhver af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 69-74 på ethvert specifikt marked, hvor den i overensstemmelse med artikel 67 er udpeget som virksomhed med en stærk markedsposition, eller enhver anden forpligtelse, der er godkendt af Kommissionen i medfør af artikel 68, stk. 3.

*Artikel 78***Frivillig funktionel adskillelse hos vertikalt integrerede virksomheder**

1. En virksomhed, der i overensstemmelse med artikel 67 er udpeget som havende en stærk markedsposition på et eller flere relevante markeder, skal underrette den nationale tilsynsmyndighed mindst tre måneder inden, hvis den agter at overdrage sine lokale adgangsnetaktiver eller en væsentlig del heraf til en særskilt juridisk enhed med en anden ejer eller oprette en særskilt forretningsenhed med henblik på at give alle detailudbydere, herunder virksomhedens egne detailafdelinger, fuldt ud tilsvarende adgangsprodukter.

Disse virksomheder skal også underrette den nationale tilsynsmyndighed om enhver ændring af denne plan og om slutresultatet af adskillelsesprocessen.

Sådanne virksomheder kan også afgive tilsagn om adgangsbetingelser, der skal gælde for dens net i løbet af gennemførelsesperioden, efter at den foreslåede form for adskillelse er gennemført, med henblik på at sikre tredjepart effektiv og ikkediskriminerende adgang. Tilbuddet om tilsagn skal indeholde tilstrækkelige detaljer, herunder om tidspunktet for og varigheden af gennemførelsen, til, at den nationale tilsynsmyndighed kan udføre sine opgaver i henhold til stk. 2. Sådanne tilsagn kan forlænges ud over den maksimale frist for markedsundersøgelser, der er fastsat i artikel 67, stk. 5.

2. Den nationale tilsynsmyndighed vurderer, hvilke følger den planlagte transaktion sammen med eventuelle afgivne tilsagn har for de gældende forpligtelser i henhold til dette direktiv.

Til det formål gennemfører den nationale tilsynsmyndighed efter proceduren i artikel 67 en analyse af de forskellige markeder med tilknytning til adgangsnettet.

Den nationale tilsynsmyndighed tager hensyn til eventuelle tilsagn fra virksomheden, navnlig vedrørende målene i artikel 3. Den nationale tilsynsmyndighed konsulterer i den forbindelse tredjeparter i overensstemmelse med artikel 23, navnlig de tredjeparter, der er direkte berørt af den påtænkte transaktion.

På grundlag af resultatet af analysen træffer den nationale tilsynsmyndighed i overensstemmelse med procedurerne i artikel 23 og 32 afgørelse om at pålægge, opretholde, ændre eller ophæve forpligtelser, idet artikel 80 anvendes, hvor det er relevant. Den nationale tilsynsmyndighed kan i sin afgørelse gøre tilsagnene helt eller delvist bindende. Uanset artikel 67, stk. 5, kan den nationale tilsynsmyndighed gøre tilsagnene helt eller delvist bindende i hele den periode, som de afgives for.

▼B

3. Med forbehold af artikel 80 kan den juridisk eller driftsmæssigt særskilte forretningsenhed, der er blevet udpeget som havende en stærk markedsposition på ethvert specifikt marked i henhold til artikel 67, om nødvendigt pålægges enhver af de forpligtelser, der er omhandlet i artikel 69-74, eller enhver anden forpligtelse, der er godkendt af Kommissionen i medfør af artikel 68, stk. 3, såfremt alle andre tilsagn, der er afgivet, er utilstrækkelige til at kunne opfylde målene i artikel 3.

4. Den nationale tilsynsmyndighed fører tilsyn med gennemførelsen af de af virksomhederne afgivne tilsagn, som tilsynsmyndigheden har gjort bindende i henhold til stk. 2, og tager stilling til en eventuel forlængelse af tilsagnene, når den periode, som de indledningsvis blev afgivet for, er udløbet.

*Artikel 79***Tilsagnsprocedure**

1. Virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, kan afgive tilsagn til den nationale tilsynsmyndighed vedrørende betingelser for adgang, saminvestering eller begge dele, der finder anvendelse på deres net, for så vidt angår bl.a.:

- a) samarbejdsordninger, som er relevante for vurderingen af hensigtsmæssige og forholdsmæssigt afpassede forpligtelser i henhold til artikel 68
- b) saminvestering i net med meget høj kapacitet i henhold til artikel 76 eller
- c) effektiv og ikkediskriminerende adgang for tredjeparter i henhold til artikel 78, både i løbet af en gennemførelsesperiode med frivillig adskillelse af en vertikalt integreret virksomhed, og efter at den foreslåede form for adskillelse er gennemført.

Tilbuddet om tilsagn skal være tilstrækkelig detaljeret, herunder med hensyn til tidsplanen og rammerne for tilsagnenes gennemførelse og deres varighed for at give den nationale tilsynsmyndighed mulighed for at foretage sin vurdering i henhold til stk. 2. Sådanne tilsagn kan forlænges ud over perioderne for gennemførelse af markedsanalyser som fastsat i artikel 67, stk. 5.

2. For at vurdere tilsagn afgivet af en virksomhed i henhold til stk. 1 foretager den nationale tilsynsmyndighed, medmindre sådanne tilsagn tydeligvis ikke opfylder en eller flere af de pågældende betingelser eller et eller flere af de pågældende kriterier, en markedstest, navnlig vedrørende de tilbudte vilkår, ved at gennemføre en offentlig høring af interesserede parter, navnlig de tredjeparter, der er direkte berørt. Potentielle medinvestorer eller adgangssøgende kan fremsætte synspunkter om overholdelsen af de afgivne tilsagn med de betingelser, der er fastsat i artikel 68, 76 eller 78, alt efter hvad der er relevant, og kan foreslå ændringer.

▼B

For så vidt angår tilsagn, der er afgivet i henhold til denne artikel, tager den nationale tilsynsmyndighed ved vurderingen af forpligtelser i henhold til artikel 68, stk. 4, særlig hensyn til:

- a) dokumentation vedrørende en fair og rimelig karakter af de afgivne tilsagn,
- b) tilsagnetes åbenhed over for alle markedsdeltagere,
- c) rettidig tilvejebringelse af adgang på fair, rimelige og ikkediskriminerende betingelser, herunder til net med meget høj kapacitet, forud for lanceringen af tilknyttede detailtjenester og
- d) de afgivne tilsagns generelle tilstrækkelighed med hensyn til at muliggøre bæredygtig konkurrence på downstreammarkeder og at fremme samarbejde om udrulning og ibrugtagning af net med meget høj kapacitet til gavn for slutbrugerne.

Under hensyntagen til alle de synspunkter, der er kommet til udtryk under høringen, og til, hvor repræsentative disse synspunkter er for de forskellige interessenter, meddeler den nationale tilsynsmyndighed den virksomhed, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, sine foreløbige konklusioner om, hvorvidt de afgivne tilsagn opfylder de mål og kriterier og overholder de procedurer, som er omhandlet i denne artikel og i artikel 68, 76 eller 78, alt efter hvad der er relevant, og på hvilke betingelser den kan overveje at gøre tilsagnene bindende. Virksomheden kan ændre sit oprindelige tilbud for at tage hensyn til de foreløbige konklusioner fra den nationale tilsynsmyndighed og med henblik på at opfylde de kriterier, der er fastsat i denne artikel og i artikel 68, 76 eller 78, alt efter hvad der er relevant.

3. Uden at dette berører artikel 76, stk. 2, første afsnit, kan den nationale tilsynsmyndighed vedtage en afgørelse for at gøre tilsagnene helt eller delvist bindende.

Uanset artikel 67, stk. 5, kan den nationale tilsynsmyndighed gøre nogle af eller alle tilsagnene bindende for en bestemt periode, som kan være hele den periode, for hvilken de tilbydes, og i tilfælde af saminvesteringstilsagn, der er bindende i henhold til artikel 76, stk. 2, første afsnit, gøre dem bindende for en periode på mindst syv år.

Med forbehold af artikel 76, er denne artikel ikke til hinder for anvendelse af markedsanalyseproceduren i henhold til artikel 67 og pålægelse af forpligtelser i henhold til artikel 68.

Hvis den nationale tilsynsmyndighed gør tilsagn bindende i henhold til denne artikel, skal den i henhold til artikel 68 vurdere konsekvenserne af denne afgørelse for markedsudviklingen og hensigtsmæssigheden af eventuelle forpligtelser, som den har pålagt eller i mangel af disse tilsagn ville have overvejet at pålægge i henhold til nævnte artikel eller artikel 69-74. Når den nationale tilsynsmyndighed meddeler det pågældende udkast til foranstaltning i henhold til artikel 68 i overensstemmelse med artikel 32, ledsages det meddelte udkast til foranstaltning af tilsagnsafgørelsen.

▼B

4. Den nationale tilsynsmyndighed overvåger, fører tilsyn med og sikrer overholdelse af tilsagnene, som den har gjort bindende i henhold til stk. 3, på samme måde som den overvåger, fører tilsyn med og sikrer opfyldelse af de pålagte forpligtelser i henhold til artikel 68, og tager stilling til en forlængelse af tilsagnene for den periode, for hvilken de er blevet gjort bindende, når den oprindelige periode udløber. Hvis den nationale tilsynsmyndighed konkluderer, at en virksomhed ikke har opfyldt de tilsagn, som er gjort bindende i overensstemmelse med stk. 3, kan den pålægge virksomheden sanktioner i overensstemmelse med artikel 29. Uden at dette berører proceduren for sikring af opfyldelse af specifikke forpligtelser i henhold til artikel 30, kan den nationale tilsynsmyndighed revurdere de forpligtelser, der er pålagt i overensstemmelse med artikel 68, stk. 6.

*Artikel 80***Virksomheder, der udelukkende opererer på engrosniveau**

1. En national tilsynsmyndighed, der udpeger en virksomhed, der ikke er aktiv på noget detailmarked for elektroniske kommunikationstjenester, som havende en stærk markedsposition på et eller flere engrosmarkeder, jf. artikel 67, vurderer, om den pågældende virksomhed har følgende egenskaber:

a) alle selskaber og forretningsenheder inden for virksomheden, alle selskaber, som kontrolleres, men ikke nødvendigvis ejes fuldstændig, af den samme endelige ejer, og eventuelle aktionærer, der kan udøve kontrol over virksomheden, har kun nuværende og planlagte aktiviteter på engrosmarkeder for elektroniske kommunikationstjenester, og de har derfor ikke nogen aktiviteter på noget detailmarked for elektroniske kommunikationstjenester til slutbrugere i Unionen

b) virksomheden er ikke forpligtet til at handle med en enkelt, selvstændig virksomhed senere i forsyningskæden, som er aktiv på et detailmarked for elektroniske kommunikationstjenester til slutbrugere, på grund af en eksklusivaftale eller en aftale, som de facto udgør en eksklusivaftale.

2. Hvis den nationale tilsynsmyndighed konkluderer, at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, kan tilsynsmyndigheden kun pålægge den pågældende virksomhed forpligtelser i henhold til artikel 70 og 73 eller vedrørende fair og rimelig prisfastsættelse, hvis det er berettiget på grundlag af en markedsanalyse, herunder en fremadrettet vurdering af den sandsynlige adfærd for virksomheden, der er udpeget som havende en stærk markedsposition.

3. Den nationale tilsynsmyndighed reviderer de forpligtelser, der er pålagt virksomheden i henhold til denne artikel, hvis den konkluderer, at betingelserne i stk. 1 ikke længere er opfyldt, og den lader artikel 67-74 finde anvendelse, hvis det er relevant. Virksomhederne underretter straks den nationale tilsynsmyndighed om eventuelle ændringer af de forhold, der er relevante for stk. 1, litra a) og b).

▼B

4. Den nationale tilsynsmyndighed reviderer også forpligtelser pålagt virksomheden i henhold til denne artikel, hvis den på grundlag af beviser for betingelser og vilkår, som virksomheden tilbyder sine kunder senere i forsyningskæden, konkluderer, at der er opstået eller sandsynligvis vil opstå konkurrenceproblemer til ulempe for slutbrugere, som kræver, at der pålægges en eller flere af forpligtelserne i artikel 69, 71, 72 eller 74, eller at de pålagte forpligtelser ændres i overensstemmelse med stk. 2.

5. Pålæggelsen af forpligtelser og revision af disse i overensstemmelse med denne artikel gennemføres i henhold til procedurerne i artikel 23, 32 og 33.

*Artikel 81***Migrering fra oprindelig infrastruktur**

1. Virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition på et eller flere relevante markeder i overensstemmelse med artikel 67, underretter den nationale tilsynsmyndighed på forhånd og i god tid, hvis de planlægger at afvikle eller med ny infrastruktur erstatte dele af nettet, herunder oprindelig infrastruktur, som er nødvendig for at drive et kobbernet, og som er underlagt forpligtelser i henhold til artikel 68-80.

2. Den nationale tilsynsmyndighed sikrer, at afviklings- eller erstatningsprocessen omfatter en transparent tidsplan og transparente betingelser, herunder en passende anmeldelses- og overgangsperiode, og at der er adgang til alternative produkter af som minimum sammenlignelig kvalitet, som giver adgang til den opgraderede netinfrastruktur, der træder i stedet for de erstattede elementer, hvis dette er nødvendigt for at sikre konkurrence og slutbrugernes rettigheder.

For aktiver, der foreslås afviklet eller erstattet, kan den nationale tilsynsmyndighed ophæve forpligtelserne efter at have konstateret, at adgangsudbyderen:

- a) har skabt de rette betingelser for migrering, herunder gjort et alternativt adgangsprodukt af som minimum sammenlignelig kvalitet tilgængeligt, som kunne nås via den oprindelige infrastruktur, der giver de adgangssøgende mulighed for at nå ud til de samme slutbrugere, og
- b) har overholdt de betingelser og processer, som er meddelt den nationale tilsynsmyndighed i henhold til denne artikel.

En sådan ophævelse skal gennemføres i henhold til procedurerne i artikel 23, 32 og 33.

3. Denne artikel berører ikke tilgængeligheden af regulerede produkter, som den nationale tilsynsmyndighed pålægger den opgraderede netinfrastruktur i overensstemmelse med procedurerne, der er fastsat i artikel 67 og 68.

Artikel 82

BEREC's retningslinjer om net med meget høj kapacitet

Senest den 21. december 2020 fastlægger BEREC efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen retningslinjer for de kriterier, som et net skal opfylde for at blive anset for et net med meget høj kapacitet, navnlig for så vidt angår båndbredde til down- og uplink, robusthed, fejlrelaterede parametre samt latenstid og variation i denne. De nationale tilsynsmyndigheder skal tage størst muligt hensyn til disse retningslinjer. BEREC ajourfører retningslinjerne senest den 31. december 2025 og regelmæssigt derefter.

KAPITEL V

Tilsyn med detailtjenester

Artikel 83

Tilsyn med detailtjenester

1. Medlemsstaterne kan sikre, at de nationale tilsynsmyndigheder pålægger virksomheder, der er udpeget som havende en stærk markedsposition på et bestemt detailmarked i henhold til artikel 63, passende reguleringsmæssige forpligtelser, hvis:

- a) en national tilsynsmyndighed som resultat af en markedsanalyse foretaget i overensstemmelse med artikel 67 konstaterer, at der på et bestemt detailmarked, der er identificeret i overensstemmelse med artikel 64, ikke er effektiv konkurrence, og
- b) den nationale tilsynsmyndighed konkluderer, at de pålagte forpligtelser i henhold til artikel 69-74 ikke vil føre til opnåelse af de mål, der er fastsat i artikel 3.

2. Forpligtelser, der pålægges i medfør af stk. 1, skal være baseret på det konstaterede problems art og være forholdsmæssige og begrundede under hensyn til de i artikel 3 omhandlede målsætninger. Pålagte forpligtelser kan omfatte krav om, at de udpegede virksomheder ikke forlanger urimeligt høje priser, hæmmer markedsadgang eller begrænser konkurrencen ved at fastsætte urimeligt lave priser, uberettiget favorisere bestemte slutbrugere eller foretage urimelig bundtning af tjenester. De nationale tilsynsmyndigheder kan over for sådanne virksomheder lægge et passende loft over detailpriserne eller træffe foranstaltninger til at kontrollere individuelle takster eller til at gøre takster omkostningsbaserede eller baseret på priserne på sammenlignelige markeder for at beskytte slutbrugernes interesser og fremme effektiv konkurrence.

3. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at der, når en virksomhed er underlagt detailtakstregulering eller anden relevant detailkontrol, anvendes de fornødne og relevante omkostningsregnskabssystemer. De nationale tilsynsmyndigheder kan specificere, hvilket format og hvilken beregningsmetode der skal anvendes. Overholdelse af omkostningsregnskabssystemet kontrolleres af en kompetent uafhængig instans. De nationale tilsynsmyndigheder sørger for, at der årligt offentliggøres en erklæring vedrørende overholdelse.

▼B

4. Uden at dette berører artikel 85 og 88, anvender de nationale tilsynsmyndigheder ikke de i stk. 1 omhandlede detailkontrolordninger på geografiske markeder eller detailmarkeder, hvis de har forvisset sig om, at der er effektiv konkurrence.

DEL III

TJENESTER

AFSNIT I

FORSYNINGSPLIGT

Artikel 84

Forsyningspligtigheder til en overkommelig pris

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle forbrugere på deres områder under hensyntagen til særlige nationale forhold har adgang til en tilgængelig tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste og til talekommunikationstjenester til en overkommelig pris og af den kvalitet, der er specificeret for deres områder, herunder den underliggende forbindelse, på et fast sted.

2. Medlemsstaterne kan endvidere sikre, at tjenester som omhandlet i stk. 1, der ikke leveres på et fast sted, har en overkommelig pris, hvis de finder dette nødvendigt for at sikre forbrugernes fulde sociale og økonomiske deltagelse i samfundet.

3. Hver medlemsstat definerer under hensyntagen til nationale forhold og den minimumsbåndbredde, som flertallet af forbrugere nyder godt af på den pågældende medlemsstats område, og under hensyntagen til BEREC's rapport om bedste praksis den tilstrækkelige bredbåndsinternetadgangstjeneste med henblik på stk. 1 for at sikre den båndbredde, der er nødvendig for social og økonomisk deltagelse i samfundet. En tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste er i stand til at levere den båndbredde, der er nødvendig for mindst at understøtte det minimum af tjenester, der er fastsat i bilag V.

Senest den 21. juni 2020 udarbejder BEREC for at bidrage til en konsekvent anvendelse af denne artikel efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen under hensyntagen til tilgængelige oplysninger fra Kommissionen (Eurostat) en rapport om medlemsstaternes bedste praksis til støtte for definitionen på en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste i medfør af første afsnit. Denne rapport ajourføres regelmæssigt for at afspejle den teknologiske udvikling og ændringer i forbrugernes brugsmønstre.

4. Når en forbruger anmoder herom, kan den forbindelse, der er omhandlet i stk. 1 og, hvis det er relevant, stk. 2, begrænses til at understøtte talekommunikationstjenester.

5. Medlemsstaterne kan udvide anvendelsesområdet for denne artikel til også at omfatte slutbrugere, der er mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder samt nonprofitorganisationer.

Artikel 85

Udbud af forsyningspligtydelser til en overkommelig pris

1. De nationale tilsynsmyndigheder overvåger i koordination med andre kompetente myndigheder udviklingen og niveauet af de på markedet tilgængelige detailpriser for de tjenester, som er omhandlet i artikel 84, stk. 1, navnlig i forhold til nationale priser og national forbrugerindkomst.

2. Hvis en medlemsstat fastsætter, at detailpriserne for de tjenester, der er omhandlet i artikel 84, stk. 1, under hensyntagen til de nationale forhold ikke er overkommelige, fordi forbrugere med en lav indkomst eller særlige sociale behov er forhindret i at få adgang til disse tjenester, træffer den foranstaltninger for at sikre, at sådanne forbrugere kan betale for tilstrækkelige bredbåndsinternetadgangstjeneste og talekommunikationstjenester som minimum på et fast sted.

Med henblik herpå kan medlemsstaterne sikre, at der ydes støtte til sådanne forbrugere til kommunikationsformål, eller de kan pålægge udbydere af sådanne tjenester at tilbyde disse forbrugere takstvalgmuligheder eller -pakker, der er anderledes end dem, som de leverer på normale kommercielle betingelser, eller begge dele. Med henblik herpå kan medlemsstaterne kræve, at sådanne udbydere anvender fælles takster, herunder geografisk udligning, i hele området.

Under særlige omstændigheder, navnlig hvis pålæggelsen af forpligtelser i henhold til nærværende stykkes andet afsnit, på alle udbydere ville medføre en påvist overdreven administrativ eller finansiell byrde for udbyderne eller den pågældende medlemsstat, kan en medlemsstat undtagelsesvis beslutte kun at pålægge udpegede virksomheder forpligtelse til at tilbyde disse særlige takstvalgmuligheder eller -pakker. Artikel 86 finder tilsvarende anvendelse på sådanne udpegelser. Hvis en medlemsstat udpeger virksomheder, sikrer den, at alle forbrugere med en lav indkomst eller særlige sociale behov nyder godt af et udvalg af virksomheder, som tilbyder takstvalgmuligheder, der er målrettet deres behov, medmindre sikring af et sådant udvalg er umulig eller ville skabe en overdreven yderligere organisatorisk eller finansiell byrde.

Medlemsstaterne sikrer, at forbrugere, som er berettigede til disse takstvalgmuligheder eller -pakker, har ret til indgå en aftale med en tjenesteudbyder som omhandlet i artikel 84, stk. 1, eller med en virksomhed, der er udpeget i overensstemmelse med nærværende stykke, og at deres nummer forbliver tilgængeligt for dem i en tilstrækkelig periode og uberettiget afbrydelse af tjenesten undgås.

3. Medlemsstaterne sikrer, at virksomheder, der tilbyder forbrugere med en lav indkomst eller særlige sociale behov takstvalgmuligheder eller -pakker i henhold til stk. 2, holder de nationale tilsynsmyndigheder og andre kompetente myndigheder informeret om detaljerne i disse tilbud. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer i koordination med andre kompetente myndigheder, at de betingelser, hvorpå virksomhederne tilbyder takstvalgmuligheder eller -pakker i henhold til stk. 2, er fuldt transparente og offentliggøres og anvendes i overensstemmelse med princippet om ikkediskrimination. De nationale tilsynsmyndigheder kan i koordination med andre kompetente myndigheder kræve, at sådanne takstvalgmuligheder eller -pakker ændres eller trækkes tilbage.

▼B

4. Medlemsstaterne sikrer under hensyntagen til nationale forhold, at der ydes passende støtte til forbrugere med handicap, og, hvis det er relevant, at der træffes andre specifikke foranstaltninger med henblik på at sikre, at relevant terminaludstyr og specifikt udstyr og specifikke tjenester, der fremmer lige adgang, herunder om nødvendigt totale konversationstjenester og relætjenester, er tilgængelige og fås til en overkommelig pris.

5. Når medlemsstaterne anvender denne artikel, skal de søge at minimere forbrejning af markedsvilkårene.

6. Medlemsstaterne kan udvide anvendelsesområdet i denne artikel til også at omfatte slutbrugere, der er mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder samt nonprofitorganisationer.

*Artikel 86***Adgang til forsyningspligtigheder**

1. Hvis en medlemsstat under hensyntagen til resultaterne, hvis de foreligger, af den geografiske undersøgelse foretaget i overensstemmelse med artikel 22, stk. 1, og om nødvendigt eventuel supplerende dokumentation har påvist, at tilgængeligheden på et fast sted af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og af en talekommunikationstjeneste ikke kan sikres på normale kommercielle vilkår eller gennem andre mulige offentlige politikredskaber på sit nationale område eller forskellige dele heraf, kan den pålægge en passende forsyningspligt til at imødekomme alle rimelige anmodninger fra slutbrugere om adgang til disse tjenester på de pågældende dele af medlemsstatens område.

2. Medlemsstaterne fastlægger den mest effektive og hensigtsmæssige strategi til at sikre tilgængelighed af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste på et fast sted som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og af en talekommunikationstjeneste under hensyntagen til principperne om objektivitet, gennemsigtighed, ikkediskrimination og proportionalitet. Medlemsstaterne skal tilstræbe at minimere konkurrenceforvridningen, navnlig udbud af tjenester til priser eller på betingelser eller vilkår, der afviger fra almindelige kommercielle betingelser, idet de samtidig tilgodeser samfundets interesser.

3. Hvis medlemsstaterne beslutter at pålægge forpligtelser for at sikre tilgængelighed på et fast sted for slutbrugere af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og af en talekommunikationstjeneste, kan de navnlig udpege en eller flere virksomheder til at garantere sådan tilgængelighed på hele det nationale område. Medlemsstaterne kan udpege forskellige virksomheder eller grupper af virksomheder til at levere tilstrækkelige bredbåndsinternetadgangstjenester og talekommunikationstjenester på et fast sted eller til at dække forskellige dele af det nationale område.

▼B

4. Når medlemsstaterne udpeger virksomheder i dele af eller på hele det nationale område til at sikre tilgængelighed af tjenester i henhold til stk. 3, skal de anvende en effektiv, objektiv, transparent og ikkediskriminerende udpegningsmetode, der sikrer, at ingen virksomhed på forhånd er udelukket fra at blive udpeget. Sådanne udpegningsmetoder skal sikre, at en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste og talekommunikationstjenester på et fast sted tilvejebringes på en omkostningseffektiv måde og kan anvendes som et middel til at bestemme nettoomkostningerne ved forsyningspligten, jf. artikel 89.

5. Når en virksomhed, som er udpeget i henhold til stk. 3, vil afhænde sine lokale adgangsnetaktiver eller en væsentlig del heraf til en særskilt juridisk enhed med et andet ejerskab, underretter den i forvejen og i rimelig tid den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetente myndighed, så denne myndighed kan bedømme den påtænkte transaktions indvirkning på udbuddet på et fast sted af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og af en talekommunikationstjeneste. Den nationale tilsynsmyndighed eller anden kompetente myndighed kan pålægge, ændre eller ophæve særlige forpligtelser i overensstemmelse med artikel 13, stk. 2.

*Artikel 87***Status for den eksisterende forsyningspligt**

Medlemsstaterne kan fortsat sikre tilgængelighed af og en overkommelig pris for andre tjenester end en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og en talekommunikationstjeneste på et fast sted, som var i drift den 20. december 2018, hvis det kan godtgøres, at der er behov for sådanne tjenester i under hensyntagen til de nationale forhold. Hvis medlemsstaterne udpeger virksomheder til i dele af eller på hele det nationale område at levere sådanne tjenester, finder artikel 86 anvendelse. Finansieringen af disse forpligtelser skal være i overensstemmelse med artikel 90.

Medlemsstaterne reviderer de forpligtelser, der er pålagt i henhold til denne artikel, senest den 21. december 2021 og derefter hvert tredje år.

*Artikel 88***Kontrol med udgifter**

1. Medlemsstaterne sikrer i forbindelse med udbud af faciliteter og tjenester ud over de i artikel 84 omhandlede, at udbydere af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste og af talekommunikationstjenester i henhold til artikel 84-87 fastsætter vilkår og betingelser på en sådan måde, at slutbrugeren ikke er tvunget til at betale for faciliteter eller tjenester, der ikke er nødvendige for eller kræves til den tjeneste, der er anmodet om.

2. Medlemsstaterne sikrer, at de udbydere af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste og talekommunikationstjenester, der er omhandlet i artikel 84, og som udbyder tjenester i henhold til artikel 85, tilbyder de særlige faciliteter og tjenester i bilag VI, del A, alt efter hvad der er relevant, således at forbrugerne kan overvåge og kontrollere udgifter. Medlemsstaterne sikrer, at sådanne udbydere indfører et

▼B

system til at hindre uberettiget afbrydelse af talekommunikationstjenester eller af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste for de forbrugere, der er omhandlet i artikel 85, herunder en passende mekanisme til at kontrollere fortsat interesse i at anvende tjenesten.

Medlemsstaterne kan udvide anvendelsesområdet i dette stykke til også at omfatte slutbrugere, der er mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder samt nonprofitorganisationer.

3. Hver medlemsstat sikrer, at den kompetente myndighed kan frafalde kravene i stk. 2 på hele eller dele af sit nationale område, hvis den kompetente myndighed har forvisset sig om, at faciliteten er tilgængelig i vid udstrækning.

*Artikel 89***Beregning af omkostninger ved forsyningspligt**

1. Hvis de nationale tilsynsmyndigheder finder, at udbud af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og af en talekommunikationstjeneste som fastlagt i artikel 84, 85 og 86 eller fortsættelse af den eksisterende forsyningspligt, jf. artikel 87, kan udgøre en urimelig byrde for udbydere af sådanne tjenester, som anmoder om kompensation, beregner de nationale tilsynsmyndigheder nettoomkostningerne herved.

De nationale tilsynsmyndigheder skal med henblik herpå:

- a) beregne nettoomkostningerne ved den pågældende forsyningspligt, idet der tages hensyn til eventuelle markedsfordele, som en udbyder af en tilstrækkelig bredbåndsinternetadgangstjeneste som fastsat i overensstemmelse med artikel 84, stk. 3, og en talekommunikationstjeneste som fastsat i artikel 84, 85 og 86 eller fortsættelse af den eksisterende forsyningspligt som fastsat i artikel 87 nyder godt af, jf. bilag VII, eller
- b) anvende de nettoomkostninger ved varetagelse af forsyningspligt, der bestemmes ved en udpegningsmekanisme i overensstemmelse med artikel 86, stk. 4.

2. De regnskaber og oplysninger, der ligger til grund for beregningen af nettoomkostningerne ved forsyningspligten, jf. stk. 1, andet afsnit, litra a), kvalitetskontrolleres eller verificeres af den nationale tilsynsmyndighed eller en af de berørte parter uafhængig instans, der er godkendt af den nationale tilsynsmyndighed. Resultaterne af omkostningsberegningen og kvalitetskontrollens konklusioner er offentligt tilgængelige.

*Artikel 90***Finansiering af forsyningspligt**

1. Såfremt de nationale tilsynsmyndigheder på grundlag af den i artikel 89 omhandlede nettoomkostningsberegning mener, at en udbyder pålægges en urimelig byrde, skal medlemsstaterne efter anmodning fra den pågældende udbyder beslutte at gøre en eller begge af følgende:

▼B

- a) indføre en ordning, der på transparente vilkår giver den pågældende udbyder kompensation fra offentlige midler for de beregnede nettoomkostninger,
- b) dele nettoomkostningerne ved forsyningspligt mellem udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

2. Såfremt nettoomkostningerne deles i henhold til nærværende artikels stk. 1, litra b), fastlægger medlemsstaterne en deleordning, som forvaltes af den nationale tilsynsmyndighed eller af en af de begunstigede uafhængig instans under de nationale tilsynsmyndigheders tilsyn. Kun nettoomkostningerne som fastsat i henhold til artikel 89 ved forpligtelserne i artikel 84-87 kan finansieres.

Deleordningen skal overholde principperne om gennemsigtighed, mindst mulig konkurrenceforvridning, ikkediskrimination og proportionalitet, jf. principperne i bilag VII, del B. Medlemsstaterne kan vælge ikke at kræve bidrag fra virksomheder, hvis nationale omsætning er under en fastsat grænse.

Eventuelle udgifter i forbindelse med deling af omkostningerne ved forsyningspligt skal udskilles og anføres særskilt for hver virksomhed. Sådanne udgifter kan ikke pålægges eller afkræves virksomheder, der ikke udbyder tjenester i den medlemsstat, som har indført deleordningen.

*Artikel 91***Gennemsigtighed**

1. Hvis nettoomkostningerne ved forsyningspligt beregnes i overensstemmelse med artikel 89, sikrer de nationale tilsynsmyndigheder, at principperne for beregning af nettoomkostninger, herunder oplysninger om den metode, der skal anvendes, er offentligt tilgængelige.

Såfremt en ordning til deling af nettoomkostningerne ved forsyningspligt som omhandlet i artikel 90, stk. 2, indføres, sikrer de nationale tilsynsmyndigheder, at principperne for omkostningsdeling og godtgørelse af nettoomkostningerne er offentligt tilgængelige.

2. Med forbehold af EU-regler og nationale regler om kommerciel fortrolighed offentliggør de nationale tilsynsmyndigheder en årlig rapport med oplysninger om de beregnede omkostninger ved forsyningspligt med angivelse af alle involverede virksomheders bidrag, herunder eventuelle markeds-mæssige fordele, der kan være tilflydt den eller de pågældende virksomheder som følge af forsyningspligten, jf. artikel 84-87.

*Artikel 92***Supplerende obligatoriske tjenester**

Medlemsstaterne kan beslutte at stille tjenester ud over dem, der er omfattet af forsyningspligt som omhandlet i artikel 83-86, til rådighed for offentligheden på deres områder. I et sådanne tilfælde kan der ikke indføres en kompensationsordning, der omfatter bestemte virksomheder.

AFSNIT II
NUMMERRESSOURCER

Artikel 93

Nummerressourcer

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kontrollerer tildelingen af brugsrettigheder til alle nationale nummerressourcer og forvaltningen af de nationale nummerplaner, og at de stiller tilstrækkelige nummerressourcer til rådighed med henblik på udbud af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres objektive, transparente og ikkediskriminerende procedurer for tildeling af brugsrettigheder til nationale nummerressourcer.

2. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kan også tildele brugsrettigheder til nummerressourcer fra de nationale nummerplaner med henblik på levering af specifikke tjenester til andre virksomheder end udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, forudsat at tilstrækkelige nummerressourcer gøres tilgængelige til at opfylde den nuværende og forudsigelige fremtidige efterspørgsel. Disse virksomheder skal vise deres evne til at forvalte nummerressourcerne og opfylde eventuelle relevante krav fastsat i henhold til artikel 94. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kan suspendere yderligere tildeling af brugsrettigheder til nummerressourcer til sådanne virksomheder, hvis det påvises, at der er risiko for at udtømme nummerressourcerne.

For at bidrage til en konsekvent anvendelse af dette stykke vedtager BEREC senest den 21. juni 2020 efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen retningslinjer for fælles kriterier for vurdering af evnen til at forvalte nummerressourcer og risikoen for at udtømme nummerressourcerne.

3. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder sikrer, at nationale nummerplaner og -procedurer administreres således, at alle udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester og de virksomheder, der lever op til kriterierne i stk. 2, behandles lige. Medlemsstaterne sikrer navnlig, at en virksomhed, som har fået tildelt brugsrettigheder til nummerressourcer, ikke diskriminerer andre udbydere af elektroniske kommunikationstjenester med hensyn til de nummerressourcer, der anvendes til at give adgang til deres tjenester.

4. Hver medlemsstat sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder stiller en serie af ikkegeografiske numre til rådighed, som kan bruges til at levere andre elektroniske kommunikationstjenester end interpersonelle kommunikationstjenester på hele Unionens område, dog med forbehold af forordning (EU) nr. 531/2012 og artikel 97, stk. 2, i dette direktiv. Hvis brugsrettigheder til nummerressourcer er tildelt virksomheder, som ikke er udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, i henhold til stk. 2, finder nærværende stykke anvendelse på de specifikke tjenester, til levering af hvilke brugsrettigheder er tildelt.

▼B

De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder sikrer, at de tilknyttede betingelser, der er anført i bilag I, del E, for brugsrettigheder til nummerressourcer, der anvendes til at levere tjenester uden for en medlemsstats landekode, og håndhævelsen af disse er lige så streng som de betingelser og den håndhævelse, der gælder for tjenester leveret inden for medlemsstatens landekode, i overensstemmelse med dette direktiv. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder sikrer også i overensstemmelse med artikel 94, stk. 6, at udbydere, der bruger nummerressourcer fra egen landekode i andre medlemsstater, overholder forbrugerbeskyttelsesreglerne og andre nationale regler vedrørende brug af nummerressourcer i de medlemsstater, hvor nummerressourcerne bruges. Denne forpligtelse berører ikke de pågældende medlemsstaters kompetente myndigheds håndhævelsesbeføjelser.

BEREC bistår på deres anmodning de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder med at koordinere deres aktiviteter med henblik på at sikre effektiv forvaltning af nummerressourcer med ret til ekstraterritorial anvendelse i Unionen.

For at fremme de nationale tilsynsmyndigheders eller andre kompetente myndigheders overvågning af opfyldelse af kravene i dette stykke opretter BEREC en database over nummerressourcer med ret til ekstraterritorial anvendelse i Unionen. Med henblik herpå indberetter de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder de relevante oplysninger til BEREC. I tilfælde, hvor den nationale tilsynsmyndighed ikke tildeler nummerressourcer med ret til ekstraterritorial anvendelse i Unionen, hører den kompetente myndighed, der er ansvarlig for tildeling eller forvaltning heraf, den nationale tilsynsmyndighed.

5. Medlemsstaterne sikrer, at »00« er standardpræfiks for internationale opkald. Der kan indføres eller opretholdes særordninger for brug af nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester mellem områder, der støder op til hinanden på hver sin side af grænsen mellem medlemsstater.

Medlemsstater kan aftale at dele en fælles nummerplan for alle eller specifikke kategorier af numre.

Slutbrugerne, der er påvirket af sådanne ordninger eller aftaler, informeres fyldestgørende.

6. Med forbehold af artikel 106 fremmer medlemsstaterne, hvor det er teknisk muligt, trådløs provisionering for at gøre det lettere for slutbrugerne at skifte udbyder af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, især udbydere og slutbrugere af maskine-til-maskine-tjenester.

7. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale nummerplaner og alle senere tillæg og ændringer hertil offentliggøres, med hensynet til statens sikkerhed som eneste begrænsning.

▼B

8. Medlemsstaterne støtter harmoniseringen af særlige numre eller nummerserier i Unionen, hvor dette både får det indre marked til at fungere bedre og fremmer udviklingen af paneuropæiske tjenester. Hvis det er nødvendigt for at imødekomme uopfyldt grænseoverskridende eller paneuropæisk efterspørgsel efter nummerressourcer, vedtager Kommissionen under størst mulig hensyntagen til BEREC's udtalelse gennemførelsesretsakter om harmonisering af specifikke numre eller nummerserier.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

*Artikel 94***Procedure for tildeling af brugsrettigheder til nummerressourcer**

1. Hvor det er nødvendigt at tildele individuelle brugsrettigheder til nummerressourcer, tildeler de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder efter anmodning sådanne rettigheder til enhver virksomhed med henblik på udbud af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, som er omfattet af en generel tilladelse, jf. artikel 12, med forbehold af artikel 13 og artikel 21, stk. 1, litra c), og andre regler til sikring af en effektiv anvendelse af disse nummerressourcer i overensstemmelse med dette direktiv.

2. Brugsrettigheder til nummerressourcer tildeles gennem åbne, objektive, transparente, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpassede procedurer.

Når de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder tildeler brugsrettigheder til nummerressourcer, angiver de, om rettighedshaveren kan overdrage disse rettigheder, og på hvilke betingelser.

Hvis de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder tildeler brugsrettigheder til nummerressourcer med en begrænset gyldighedsperiode, skal denne være rimelig for den pågældende tjeneste i betragtning af det forfulgte mål under behørig hensyntagen til nødvendigheden af at tillade en passende periode til amortisation af investeringen.

3. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder træffer afgørelser om tildeling af brugsrettigheder til nummerressourcer hurtigst muligt efter modtagelsen af den fuldstændige ansøgning, og inden tre uger for så vidt angår nummerressourcer, der er afsat til særlige formål i henhold til den nationale nummerplan. Sådanne afgørelser offentliggøres.

4. Hvis de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder efter høring af de interesserede parter i henhold til artikel 23 har besluttet, at brugsrettigheder til nummerressourcer af særlig økonomisk værdi skal tildeles efter konkurrenceprægede eller sammenlignende udvælgelsesprocedurer, kan de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder forlænge perioden på tre uger som omhandlet i stk. 3 med indtil tre uger.

▼B

5. De nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder må ikke begrænse det antal individuelle brugsrettigheder, der skal tildeles, undtagen hvor dette er nødvendigt for at sikre en effektiv anvendelse af nummerressourcerne.

6. Hvis brugsrettighederne til nummerressourcer omfatter ekstraterritorial brug heraf i Unionen i henhold til artikel 93, stk. 4, knytter de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder specifikke betingelser til brugsrettighederne for at sikre, at alle de relevante nationale forbrugerbeskyttelsesregler og nationale lovgivninger vedrørende brug af nummerressourcer, der gælder i de medlemsstater, hvor nummerressourcerne bruges, overholdes.

På anmodning fra en national tilsynsmyndighed eller en anden kompetent myndighed i en medlemsstat, hvor nummerressourcerne bruges, som kan påvise en overtrædelse af de relevante forbrugerbeskyttelsesregler eller nationale lovgivninger om brug af nummerressourcer i denne medlemsstat, håndhæver de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder i den medlemsstat, hvor brugsrettighederne til nummerressourcerne er blevet tildelt, de betingelser, som er tilknyttet i henhold til første afsnit i nærværende stykke, i overensstemmelse med artikel 30, herunder ved i alvorlige tilfælde at ophæve den rettighed til ekstraterritorial brug af nummerressourcer, der er tildelt den pågældende virksomhed.

BEREC fremmer og koordinerer udveksling af oplysninger mellem de forskellige involverede medlemsstaters kompetente myndigheder og sikrer en passende koordinering af arbejdet mellem dem.

7. Denne artikel finder også anvendelse, når de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder tildeler brugsrettigheder til nummerressourcer til andre virksomheder end udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester, jf. artikel 93, stk. 2.

*Artikel 95***Afgifter for brugsrettigheder til nummerressourcer**

Medlemsstaterne kan give de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder tilladelse til at opkræve afgifter for brugsrettigheder til nummerressourcer, som afspejler behovet for at sikre, at disse ressourcer udnyttes optimalt. Medlemsstaterne sikrer, at sådanne afgifter er ikkediskriminerende, transparente, objektivt begrundede og forholdsmæssigt afpassede efter det tilsigtede formål og tager hensyn til målene i artikel 3.

*Artikel 96***Hotline for forsvundne børn og telefonrådgivning for børn**

1. Medlemsstaterne sikrer, at slutbrugere har gratis adgang til en tjeneste, der driver en hotline, hvor tilfælde med børn, der er forsvundet, kan indberettes. Denne hotline skal være til rådighed på nummer »116000«.

▼B

2. Medlemsstaterne sikrer, at slutbrugere med handicap i videst mulig udstrækning kan benytte adgangstjenesterne under nummeret »116000«. Foranstaltninger, der træffes for at lette adgang til sådanne tjenester for slutbrugere med handicap, når de rejser i andre medlemsstater, baseres på overholdelse af relevante standarder eller specifikationer fastlagt i henhold til artikel 39.

3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger for at sikre, at den myndighed eller virksomhed, som er blevet tildelt nummeret »116000«, afsætter de nødvendige ressourcer til at drive hotlinen.

4. Medlemsstaterne og Kommissionen sikrer, at slutbrugerne informeres fyldestgørende om eksistensen og brugen af de tjenester, der ydes på numrene »116000«, og hvor det er hensigtsmæssigt »116111«.

*Artikel 97***Adgang til numre og tjenester**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder, hvor det er økonomisk muligt, bortset fra de tilfælde, hvor den opkaldte slutbruger af kommercielle grunde har valgt at begrænse adgangen for parter, som foretager opkald fra bestemte geografiske områder, træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at slutbrugerne kan:

- a) få adgang til og benytte tjenester, der bruger ikkegeografiske numre inden for Unionen, og
- b) få adgang til alle numre, der udbydes i Unionen, uanset hvilken teknologi og hvilket udstyr operatøren anvender, herunder numrene i medlemsstaternes nationale nummerplaner og de internationale frikaldsnumre (UIFN).

2. Medlemsstaterne sikrer, at de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder kan pålægge udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, i enkelttilfælde at spærre adgang til numre eller tjenester, når bedrageri eller misbrug gør det berettiget, og kræve, at udbydere af elektroniske kommunikationstjenester i sådanne tilfælde tilbageholder relevante indtægter fra samtrafik eller andre tjenester.

AFSNIT III

SLUTBRUGERNES RETTIGHEDER*Artikel 98***Undtagelse for visse mikrovirksomheder**

Med undtagelse af artikel 99 og 100, finder dette afsnit ikke anvendelse på mikrovirksomheder, der udbyder nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, medmindre de også udbyder andre elektroniske kommunikationstjenester.

▼B

Medlemsstaterne sikrer, at slutbrugerne er informeret om en undtagelse i henhold til stk. 1, inden de indgår en aftale med en mikrovirksomhed, der er omfattet af sådan en undtagelse.

*Artikel 99***Ikkediskrimination**

Udbydere af elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester må ikke anvende forskellige krav eller generelle betingelser for slutbrugernes adgang til eller brug af net eller tjenester af grunde, der vedrører slutbrugernes nationalitet, bopælssted eller hovedforretningssted medmindre en sådan forskellig behandling er objektivt begrundet.

*Artikel 100***Overholdelse af grundlæggende rettigheder**

1. Nationale foranstaltninger vedrørende slutbrugeres adgang til eller brug af tjenester og applikationer via elektroniske kommunikationsnet skal overholde EU's charter om grundlæggende rettigheder (»chartret«) og de generelle principper i EU-retten.

2. Alle foranstaltninger vedrørende slutbrugeres adgang til eller brug af tjenester og applikationer via elektroniske kommunikationsnet, der kan begrænse udøvelsen af de rettigheder eller frihedsrettigheder, der anerkendes ved chartret, må kun indføres, hvis de er fastsat ved lov og respekterer disse rettigheder eller frihedsrettigheder, er forholdsmæssigt afpassede, nødvendige og faktisk når mål af almen interesse, der er anerkendt af EU-retten, eller opfylder behovet for at beskytte andres rettigheder og frihedsrettigheder i overensstemmelse med artikel 52, stk. 1, i chartret og med EU-rettens generelle principper, herunder retten til effektive retsmidler og en retfærdig rettergang. Følgelig må sådanne foranstaltninger kun træffes under behørig hensyntagen til princippet om uskyldsformodning og retten til privatlivets fred. En forudgående, retfærdig og upartisk procedure skal garanteres, herunder den eller de berørte personers ret til at blive hørt, med forbehold af behovet for passende betingelser og proceduremæssige ordninger i behørigt begrundede hastetilfælde i overensstemmelse med chartret.

*Artikel 101***Harmoniseringsniveau**

1. Medlemsstaterne må ikke i national ret opretholde eller indføre bestemmelser om beskyttelse af slutbrugere, som afviger fra artikel 102-115, herunder strengere eller lempeligere bestemmelser for at sikre et anderledes beskyttelsesniveau, medmindre andet fremgår af dette afsnit.

2. Senest den 21. december 2021 kan medlemsstaterne fortsat anvende strengere nationale bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, der afviger fra dem, der er fastsat i artikel 102-115, under forudsætning af at disse bestemmelser var i kraft den 20. december 2018, og at eventuelle begrænsninger vedrørende det indre markeds funktion, som følger heraf, står i et rimeligt forhold til målet om forbrugerbeskyttelse.

▼B

Medlemsstaterne underretter senest den 21. december 2019 Kommissionen om eventuelle nationale bestemmelser, der skal anvendes på grundlag af dette stykke.

*Artikel 102***Oplysningskrav vedrørende aftaler**

1. Inden en forbruger bindes af en aftale eller et tilsvarende tilbud, stiller udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikations-tjenester, bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester, de oplysninger, der er omhandlet i artikel 5 og 6 i direktiv 2011/83/EU til rådighed og desuden de oplysninger, der er anført i bilag VIII til nærværende direktiv, i det omfang disse oplysninger vedrører en tjeneste, de udbyder.

Oplysningerne leveres på en klar og forståelig måde på et varigt medium som defineret i artikel 2, nr. 10), i direktiv 2011/83/EU eller, hvis levering på et varigt medium ikke er mulig, i et dokument, der let kan downloades, og som gøres tilgængeligt af udbyderen. Udbyderen skal udtrykkeligt gøre forbrugeren opmærksom på, at dette dokument er tilgængeligt, og på vigtigheden af at downloade det med henblik på dokumentation, fremtidig reference og uændret gengivelse.

Oplysningerne leveres efter anmodning i et format, der er tilgængeligt for slutbrugere med handicap i overensstemmelse med EU-retten om harmonisering af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser.

2. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, 3 og 5, leveres også til slutbrugere, der er mikrovirksomheder eller små virksomheder eller nonprofitorganisationer, medmindre de udtrykkeligt har indvilliget i at give afkald på alle eller dele af disse bestemmelser.

3. Udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikations-tjenester, bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester, forsyner forbrugere med et kortfattet og letlæseligt aftaleresumé. Dette resumé fastsætter de vigtigste elementer af oplysningskravene, jf. stk. 1. De vigtigste elementer omfatter som minimum:

- a) udbyderens navn, adresse og kontaktoplysninger og, hvis de ikke er de samme, kontaktoplysninger for eventuelle klager
- b) de vigtigste egenskaber for hver udbudt tjeneste
- c) de respektive priser for at aktivere de elektroniske kommunikations-tjenester og for eventuelle tilbagevendende eller forbrugsrelaterede gebyrer, hvor tjenesten leveres mod direkte kontant betaling
- d) aftalens varighed og vilkår for fornyelse og opsigelse heraf

▼B

- e) i hvilken grad produkter og tjenester er udformet til slutbrugere med handicap
- f) for så vidt angår internetadgangstjenester et resumé af de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 4, stk. 1, litra d) og e), i forordning (EU) 2015/2120.

Senest den 21. december 2019 vedtager Kommissionen efter høring af BEREC gennemførelsesretsakter, der specificerer en skabelon til aftaleresumé, der skal anvendes af udbydere til at opfylde deres forpligtelser i henhold til dette stykke.

Disse gennemførelsesretsakter vedtages i henhold til undersøgelsesproceduren i artikel 118, stk. 4.

Udbydere, der er omfattet af forpligtelserne i stk. 1, udfylder behørigt skabelonen til aftaleresumé med de nødvendige oplysninger og leverer aftaleresumét gratis til forbrugere, forud for indgåelsen af aftalen, herunder aftaler om fjernsalg. Hvis det af objektive tekniske grunde ikke er muligt at levere aftaleresumét på dette tidspunkt, skal det ske snarest muligt derefter, og aftalen træder i kraft, når forbrugeren har bekræftet sit samtykke efter modtagelse af aftaleresumét.

4. De oplysninger, der er omhandlet i stk. 1 og 3, udgør en integrerende del af aftalen og må ikke ændres, medmindre andet udtrykkeligt aftales mellem de kontraherende parter.

5. Når internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester faktureres på grundlag af enten tids- eller mængdeforbrug, skal udbydere heraf tilbyde forbrugerne mulighed for at overvåge og kontrollere brugen af hver af disse tjenester. Denne mulighed skal give adgang til rettidige oplysninger om forbruget af de tjenester, der indgår i abonnements- og prisvilkårene. Udbydere skal navnlig underrette forbrugerne, inden enhver forbrugsgrænse, som fastsat af de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder og medtaget i deres abonnements- og prisvilkår bliver nået, og når en tjeneste, der indgår i deres abonnements- og prisvilkår, er fuldt opbrugt.

6. Medlemsstaterne kan i deres nationale ret opretholde eller indføre bestemmelser for at forpligte udbydere til at fremlægge supplerende oplysninger om forbrug og midlertidigt at forhindre yderligere brug af den pågældende tjeneste ud over en beløbs- eller mængdegrænse, der er fastlagt af den kompetente myndighed.

7. Det står medlemsstaterne frit for at opretholde eller indføre bestemmelser i deres nationale ret vedrørende aspekter, der ikke er omfattet af denne artikel, navnlig med henblik på at løse nye spørgsmål.

▼B

*Artikel 103***Gennemsigtighed, sammenligning af tilbud og offentliggørelse af oplysninger**

1. De kompetente myndigheder sikrer i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder, at når udbydere af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester underlægger leveringen af disse tjenester betingelser og vilkår, offentliggøres de oplysninger, der er omhandlet i bilag IX på en klar, forståelig og maskinlæsbar måde og i et format, der er tilgængeligt for slutbrugere med handicap, i overensstemmelse med EU-rettens krav om harmonisering af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser af alle sådanne udbydere eller af den kompetente myndighed selv i koordination med, hvis det er relevant, den nationale tilsynsmyndighed. Disse oplysninger skal ajourføres regelmæssigt. De kompetente myndigheder kan i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder fastsætte yderligere krav til, i hvilken form sådanne oplysninger skal offentliggøres. På anmodning meddeles disse oplysninger den kompetente myndighed og, hvis det er relevant, den nationale tilsynsmyndighed inden offentliggørelse.

2. De kompetente myndigheder sikrer i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder, at slutbrugere har gratis adgang til mindst ét uafhængigt sammenligningsværktøj, som gør dem i stand til at sammenligne og evaluere forskellige internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester og, hvor det er relevant, offentligt tilgængelige nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester med hensyn til

- a) priser og takster for tjenester leveret mod tilbagevendende eller forbrugsbaserede direkte pengebetalinger og
- b) kvaliteten af de ydede tjenester, hvor der tilbydes et minimum af tjenestekvalitet, eller virksomheden skal offentliggøre sådanne oplysninger i henhold til artikel 104.

3. Sammenligningsværktøjet som omhandlet i stk. 2 skal:

- a) være operationelt uafhængigt af udbydere af sådanne tjenester og derved sikre, at disse udbydere behandles lige i søgeresultaterne
- b) klart oplyse, hvem der ejer og driver sammenligningsværktøjet
- c) fastsætte klare og objektive kriterier, som sammenligningen baseres på
- d) bruge et klart og utvetydigt sprog
- e) levere præcise og ajourførte oplysninger med angivelse af tidspunktet for den seneste ajourføring

▼B

- f) være åbent for enhver udbyder af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, der stiller de relevante oplysninger til rådighed, og omfatte en bred vifte af tilbud, der dækker en væsentlig del af markedet, og, såfremt de fremlagte oplysninger ikke giver et fuldstændigt billede af markedet, en tydelig erklæring herom, inden resultaterne vises
- g) sørge for en effektiv procedure til indberetning af ukorrekte oplysninger
- h) indebære mulighed for at sammenligne priser, takster og kvalitet af de ydede tjenester mellem tilbud, der er tilgængelige for forbrugerne, og, hvis medlemsstaterne kræver det, mellem disse tilbud og de standardtilbud, der er offentligt tilgængelige for andre slutbrugere.

Sammenligningsværktøjer, der opfylder kravene i litra a)- h), certificeres på anmodning af udbyderen af værktøjet af de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder.

Tredjeparter har ret til gratis og i åbne dataformater at bruge de oplysninger, der offentliggøres af udbydere af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, med henblik på at stille sådanne uafhængige sammenligningsværktøjer til rådighed.

4. Medlemsstaterne kan kræve, at udbydere af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester eller begge dele gratis udsender oplysninger af offentlig interesse til eksisterende og nye slutbrugere, hvor det er relevant, ved hjælp af samme midler, som virksomhederne sædvanligvis bruger til kommunikation med deres slutbrugere. I så fald leveres disse oplysninger af offentlig interesse af de relevante offentlige myndigheder i et standardiseret format og omfatter bl.a. følgende emner:

- a) de mest gængse former for brug af internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester til at foretage ulovlige handlinger eller formidle skadeligt indhold, navnlig hvor dette kan skade respekten for andres rettigheder og frihedsrettigheder, herunder overtrædelser af databeskyttelsesrettighederne, ophavsretten og beslægtede rettigheder og de retlige konsekvenser heraf, og
- b) midlerne til beskyttelse af den personlige sikkerhed, privatlivets fred og personoplysninger i forbindelse med brug af internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester.

▼B

*Artikel 104***Internetadgangstjenesters og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenesters tjenestekvalitet**

1. De nationale tilsynsmyndigheder kan i koordination med andre kompetente myndigheder kræve, at udbydere af internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester offentliggør omfattende, sammenlignelige, pålidelige, brugervenlige og ajourførte oplysninger for slutbrugerne om deres tjenesters kvalitet, i det omfang de kontrollerer mindst nogle elementer af nettet enten direkte eller som følge af en serviceleveranceaftale med det formål, og om foranstaltninger til sikring af samme adgangsmuligheder for slutbrugere med handicap. De nationale tilsynsmyndigheder kan i koordination med andre kompetente myndigheder også kræve, at udbydere af offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester skal meddele forbrugeren, hvis kvaliteten af de tjenester, som de udbyder, er afhængig af eventuelle eksterne faktorer såsom kontrol af signaltransmission eller netforbindelse.

På anmodning meddeles disse oplysninger den nationale tilsynsmyndighed og, hvis det er relevant, andre kompetente myndigheder inden offentliggørelse.

Foranstaltningerne til at sikre tjenestekvaliteten skal være i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/2120.

2. De nationale tilsynsmyndigheder specificerer i koordination med andre kompetente myndigheder under nøje hensyn til BEREC's retningslinjer, hvilke parametre for tjenesters kvalitet der skal måles, hvilke målemetoder der kan anvendes, hvilke oplysninger der skal offentliggøres, samt i hvilken form og på hvilken måde det skal ske, herunder om der skal være kvalitetscertificeringsordninger. De i bilag X omhandlede parametre, definitioner og målemetoder skal anvendes, hvis det er relevant.

Senest den 21. juni 2020 vedtager BEREC for at bidrage til en konsekvent anvendelse af dette stykke og af bilag X, efter høring af interessenter og i tæt samarbejde med Kommissionen, retningslinjer, der udspecificerer de relevante tjenestekvalitetsparametre, herunder parametre af relevans for slutbrugere med handicap, anvendelige målemetoder, oplysningernes indhold og offentliggørelsesform og kvalitetscertificeringsordninger.

*Artikel 105***Aftalers varighed og opsigelse**

1. Medlemsstaterne sikrer, at betingelserne og procedurerne for opsigelse af en aftale ikke er en hindring for skift af tjenesteudbydere, og at aftaler indgået mellem forbrugere og udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, og bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester, ikke kræver en bindingsperiode på mere end 24 måneder. Medlemsstaterne kan vedtage eller opretholde bestemmelser, der kræver en kortere maksimal varighed af aftalemæssige bindingsperioder.

▼B

Dette stykke finder ikke anvendelse på varigheden af aftaler om afbetaling, hvor forbrugeren i en selvstændig aftale har indvilliget i at betale udelukkende for etableringen af en fysisk forbindelse til især net med meget høj kapacitet gennem afdrag. En aftale om afbetaling med henblik på etablering af en fysisk forbindelse må ikke omfatte terminaludstyr, f.eks. en router eller et modem, og må ikke forhindre forbrugeren i at udøve deres rettigheder i henhold til denne artikel.

2. Stk. 1 finder også anvendelse på slutbrugere, der er mikrovirksomheder, små virksomheder eller almennyttige organisationer som slutbrugere, medmindre de udtrykkeligt har indvilliget i at give afkald på disse bestemmelser.

3. Hvis det er fastsat i en aftale eller national ret, at en aftale med en begrænset varighed om elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, og bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af tjenester mellem maskiner, automatisk forlænges, sikrer medlemsstaten, at slutbrugeren efter en sådan forlængelse har ret til at opsiges aftalen når som helst med højst en måneds varsel som fastsat af medlemsstaterne og uden at pådrage sig andre omkostninger end gebyret for at modtage tjenesten i opsigelsesperioden. Inden aftalen forlænges automatisk, skal udbyderne på en iøjnefaldende og rettidig måde og på et varigt medium oplyse slutbrugeren om ophøret af den aftalemæssige forpligtelse og om, hvordan aftalen opsiges. Desuden skal udbyderne samtidig give slutbrugeren rådgivning om den bedste pris for dens tjenester. Udbyderne skal desuden mindst en gang om året give slutbrugeren oplysninger om den bedste pris.

4. Slutbrugere har ret til at opsiges deres aftale uden nogen yderligere omkostninger ved meddelelse om ændring i aftalevilkårene, der foreslås af udbyderen af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, medmindre de foreslåede ændringer udelukkende er til fordel for slutbrugeren, er af rent administrativ karakter og ingen negativ virkning har for slutbrugeren, eller er direkte pålagt ved EU-retten eller national ret.

Udbydere skal underrette slutbrugere med mindst en måneds varsel om enhver ændring i aftalevilkårene og skal samtidig underrette dem om deres ret til uden nogen yderligere omkostninger at opsiges aftalen, hvis de ikke accepterer de nye vilkår. Retten til at opsiges aftalen kan efter underretningen udnyttes inden for en måned, medlemsstaterne kan forlængedenne periode med op til yderligere tre måneder. Medlemsstaterne sikrer, at underretningen foregår på en klar og forståelig måde på et varigt medium.

5. Betydelige afvigelser, der er vedvarende eller regelmæssigt tilbagevendende, mellem den faktiske ydeevne af en elektronisk kommunikationstjeneste, bortset fra en internetadgangstjeneste eller en nummeruafhængig interpersonel kommunikationstjeneste, og den ydeevne, der er angivet i aftalen, betragtes som et grundlag for anvendelse af de retsmidler, der står til rådighed for forbrugeren i henhold til national ret, herunder retten til at opsiges aftalen uden omkostninger.

▼B

6. Hvis slutbrugeren har ret til at opsig en aftale om en offentligt tilgængelig elektronisk kommunikationstjeneste, bortset fra en nummerafhængig interpersonel kommunikationstjeneste, inden udløbet af aftaleperioden i henhold til dette direktiv eller andre bestemmelser i EU-retten eller national ret, skal slutbrugeren ikke betale anden kompensation end for det subsidierede terminaludstyr, som vedkommende beholder.

Hvis slutbrugeren beslutter at beholde terminaludstyr, der blev solgt sammen med aftalen, da den blev indgået, må en eventuel kompensation, der skal betales, ikke overstige dets værdi pro rata temporis som fastsat ved aftalens indgåelse eller den resterende del af serviceafgiften indtil aftalens udløb, afhængig af hvilket beløb der er mindst.

Medlemsstaterne kan fastsætte andre metoder til beregning af kompensationen, forudsat at en sådan metode ikke fører til et kompensationsniveau, der overskrider det, der er beregnet i henhold til andet afsnit.

Udbyderen fjerner gratis eventuelle betingelser for brug af dette terminaludstyr på andre net på et tidspunkt, som medlemsstaterne angiver, og senest ved betaling af kompensationen.

7. For så vidt angår transmissionstjenester, der anvendes til maskine-til-maskine-tjenester, er de rettigheder, der er omhandlet i stk. 4 og 6, kun til gavn for slutbrugere, der er forbrugere, mikrovirksomheder eller små virksomheder eller nonprofitorganisationer.

*Artikel 106***Udbyderskift og nummerportabilitet**

1. I forbindelse med skift mellem udbydere af internetadgangstjenester forsyner de pågældende udbydere slutbrugeren med tilstrækkelige oplysninger før og under skiftet og sikrer, at internetadgangstjenesten fortsat er tilgængelig, medmindre det ikke er teknisk muligt. Den modtagende udbyder sikrer, at aktiveringen af internetadgangstjenesten finder sted inden for det kortest mulige tidsrum på den dato og inden for den tidsfrist, der udtrykkeligt er aftalt med slutbrugeren. Den afgivende udbyder fortsætter med at stille internetadgangstjenesten til rådighed på samme vilkår, indtil den modtagende udbyder aktiverer sin internetadgangstjeneste. Den tid, tjenesten er utilgængelig i forbindelse med skiftet, må ikke udgøre mere end én arbejdsdag.

De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at skiftet foregår effektivt og enkelt for slutbrugeren.

2. Medlemsstaterne sikrer, at alle slutbrugere med numre fra den nationale nummerplan har ret til at bevare deres numre på anmodning uafhængigt af, hvilken virksomhed der udbyder tjenesten, i overensstemmelse med bestemmelserne i bilag VI, del C.

▼B

3. Når en slutbruger opsiger en aftale, skal medlemsstaterne sikre, at slutbrugeren kan bevare retten til portering af et nummer fra den nationale nummerplan til en anden udbyder i mindst en måned efter datoen for opsigelsen, medmindre slutbrugeren har givet afkald på denne ret.

4. De nationale tilsynsmyndigheder sikrer, at prissætningen mellem udbydere i forbindelse med udbud af nummerportabilitet er omkostningsbaseret, og at der ikke opkræves nogen direkte gebyrer hos slutbrugerne.

5. Portering og derpå følgende aktivering af numre udføres inden for det kortest mulige tidsrum på den dato, der udtrykkeligt er aftalt med slutbrugeren. Slutbrugere, der har indgået en aftale om portering af et nummer til en ny udbyder, skal under alle omstændigheder have dette nummer aktiveret inden for en frist på én arbejdsdag fra den dato, der er aftalt med slutbrugeren. I tilfælde af fejl i porteringsprocessen genaktiverer den afgivende udbyder slutbrugerens nummer og de forbundne tjenester, indtil porteringen er gennemført. Den afgivende udbyder fortsætter med at stille tjenesten til rådighed på samme vilkår og betingelser, indtil den modtagende udbyders tjeneste er blevet aktiveret. Den tid, som tjenesten er utilgængelig under skifte- og porteringsprocessen, må under alle omstændigheder ikke udgøre mere end én arbejdsdag. Operatører, hvis adgangsnet eller -faciliteter anvendes af enten den afgivende eller den modtagende udbyder eller begge, skal sikre, at der ikke sker et tab af tjeneste, som vil forsinke skifte- og porteringsprocessen.

6. Den modtagende udbyder forestår skifte- og porteringsprocessen som omhandlet i stk. 1 og 5, og både den modtagende og den afgivende udbyder skal samarbejde i god tro. De skal ikke forsinke eller misbruge skifte- og porteringsprocessen, og de skal heller ikke portere numre eller skifte slutbrugere uden slutbrugernes udtrykkelige samtykke. Slutbrugernes aftaler med den afgivende udbyder ophører automatisk efter afslutningen af skiftet.

De nationale tilsynsmyndigheder kan fastlægge detaljerne for skifte- og porteringsprocessen under hensyntagen til de nationale bestemmelser om aftaler, den tekniske gennemførlighed og behovet for at opretholde kontinuiteten i tjenesten til slutbrugeren. Dette indbefatter, hvor det er teknisk gennemførligt, et krav om, at porteringen skal gennemføres trådløst, medmindre en slutbruger anmoder om en anden måde. De nationale tilsynsmyndigheder træffer også passende foranstaltninger til sikring af, at slutbrugerne informeres tilstrækkeligt og beskyttes under hele skifte- og porteringsprocessen og ikke bliver genstand for skift til en anden udbyder mod deres vilje.

Afgivende udbydere skal på anmodning tilbagebetale eventuel resterende kredit til forbrugere, der anvender forudbetalte ydelser. Tilbagebetalingen må kun være underlagt et gebyr, hvis dette er fastsat i aftalen. Et eventuelt gebyr skal stå i et rimeligt forhold til og svare til de faktiske omkostninger, som den afgivende udbyder pådrager sig ved at yde tilbagebetalingen.

▼B

7. Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner i tilfælde af en udbyders manglende overholdelse af forpligtelserne i denne artikel, herunder forsinket portering eller misbrug af portering foretaget af eller på vegne af en udbyder.

8. Medlemsstaterne fastsætter regler for, at udbyderne skal yde kompensation til slutbrugerne på en let og rettidig måde i tilfælde af en udbyders manglende overholdelse af forpligtelserne i denne artikel samt i tilfælde af forsinkelser i eller misbrug af porterings- og skifteprocessen og manglende tjeneste og aftale om installation.

9. Ud over de oplysninger, der kræves i henhold til bilag VIII, sikrer medlemsstaterne, at slutbrugerne informeres tilstrækkeligt om eksistensen af retten til kompensation, jf. stk. 7 og 8.

*Artikel 107***Pakketilbud**

1. Hvis en pakke med tjenester eller en pakke med tjenester og terminaludstyr, der tilbydes en forbruger, som minimum omfatter en internetadgangstjeneste eller en offentligt tilgængelig nummerbaseret interpersonel kommunikationstjeneste, finder artikel 102, stk. 3, artikel 103, stk. 1, artikel 105 og artikel 106, stk. 1, anvendelse på alle elementerne i pakken, herunder tilsvarende anvendelse på de elementer, der ellers ikke er omfattet af disse bestemmelser.

2. Hvis forbrugeren i henhold til EU-retten eller national ret i overensstemmelse med EU-retten har ret til at opsige et element i pakken, jf. stk. 1, inden udløbet af den fastsatte aftaleperiode på grund af manglende overensstemmelse med aftalen eller manglende levering, fastsætter medlemsstaterne, at forbrugeren har ret til at opsige aftalen med hensyn til alle elementerne i pakken.

3. Eventuelle abonnementer på supplerende tjenester eller terminaludstyr, der udbydes eller distribueres af den samme udbyder af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester, bevirker ikke, at den oprindelige varighed af aftalen, til hvilken der føjes sådanne tjenester eller sådant terminaludstyr, forlænges, medmindre forbrugeren udtrykkeligt accepterer noget andet, når den pågældende tegner abonnement på de supplerende tjenester eller det supplerende terminaludstyr.

4. Stk. 1 og 3 finder også anvendelse på slutbrugere, der er mikro-virksomheder, små virksomheder eller nonprofitorganisationer, medmindre de udtrykkeligt har indvilliget i at give afkald på alle eller dele af disse bestemmelser.

5. Medlemsstaterne kan også anvende stk. 1 for så vidt angår andre bestemmelser i dette afsnit.

Artikel 108

Tjenesternes tilgængelighed

Medlemsstaterne træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de talekommunikations- og internetadgangstjenester, der udbydes over offentlige elektroniske kommunikationsnet, i tilfælde af netsvigt som følge af katastrofesituationer eller i force majeure-situationer i videst muligt omfang stadig er tilgængelige. Medlemsstaterne sikrer, at udbydere af talekommunikationstjenester træffer alle nødvendige foranstaltninger til at sikre uafbrudt adgang til beredskabstjenester og uafbrudt transmission af offentlige advarsler.

Artikel 109

Alarmkommunikationer og det fælleseuropæiske alarmnummer

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle slutbrugere af den i stk. 2 anførte tjeneste, herunder brugere af offentlige betalingstelefoner, gratis og uden at være nødsaget til at benytte nogen form for betalingsmiddel har adgang til beredskabstjenester via alarmkommunikationer på det fælles-europæiske alarmnummer »112« og på andre nationale alarmnumre, som medlemsstaterne eventuelt har fastlagt.

Medlemsstaterne fremmer adgangen til beredskabstjenesterne via det fælleseuropæiske alarmnummer »112« fra elektroniske kommunikationsnet, der ikke er offentligt tilgængelige, men som gør det muligt at foretage opkald til offentlige net, navnlig når virksomheden med ansvar for det pågældende net ikke tilbyder en alternativ og nem adgang til en beredskabstjeneste.

2. Medlemsstaterne sikrer efter høring af de nationale tilsynsmyndigheder og beredskabstjenester og udbydere af elektroniske kommunikationstjenester, at udbydere af offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester, hvor disse tjenester giver slutbrugere mulighed for at foretage opkald til et nummer i en national eller international nummerplan, giver adgang til beredskabstjenester via alarmkommunikationer til den mest passende alarmcentral.

3. Medlemsstaterne sikrer, at alle alarmkommunikationer til det fælleseuropæiske alarmnummer »112« besvares hensigtsmæssigt og håndteres bedst muligt i forhold til den måde, som de nationale alarmsystemer er tilrettelagt på. Sådanne alarmkommunikationer besvares og håndteres mindst lige så hurtigt og effektivt som alarmkommunikationer til det eller de nationale alarmnumre i lande, hvor sådanne numre stadig er i brug.

4. Senest den 21. december 2020 og derefter hvert andet år aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om effektiviteten af gennemførelsen af det fælleseuropæiske alarmnummer »112«.

▼B

5. Medlemsstaterne sikrer, at adgang for slutbrugere med handicap til beredskabstjenesterne er mulig via alarmkommunikationer og svarer til, hvad der gælder for andre slutbrugere i overensstemmelse med EU-retten om harmonisering af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser. Kommissionen og de nationale tilsynsmyndigheder eller andre kompetente myndigheder træffer passende foranstaltninger med det formål at sikre, at slutbrugere med handicap, når de rejser i en anden medlemsstat, har adgang til beredskabstjenesterne på lige fod med andre slutbrugere, hvor det er muligt uden forudgående registrering. Disse foranstaltninger skal tilstræbe at sikre interoperabilitet på tværs af medlemsstaterne og baseres i videst mulig udstrækning på europæiske standarder eller specifikationer fastlagt efter bestemmelserne i artikel 39. Sådanne foranstaltninger er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan vedtage yderligere krav for at forfølge målene i denne artikel.

6. Medlemsstaterne sikrer, at lokaliseringsoplysninger om den kaldende part stilles til rådighed for den mest passende alarmcentral, straks efter at alarmkommunikationen er etableret. Dette omfatter netbaserede lokaliseringsoplysninger og, hvor disse foreligger, lokaliseringsoplysninger om den kaldende part, der stammer fra mobiltelefoner. Medlemsstaterne sikrer, at fremskaffelse og fremsendelse af lokaliseringsoplysninger om den kaldende part er gratis for slutbrugeren og for alarmcentralen for så vidt angår samtlige alarmkommunikationer til det fælles europæiske alarmnummer »112«. Medlemsstaterne kan udvide denne forpligtelse til at omfatte alarmkommunikationer til nationale alarmnumre. De kompetente tilsynsmyndigheder fastsætter om nødvendigt efter høring af BEREC kriterier for, hvor nøjagtige og pålidelige de lokaliseringsoplysninger om den kaldende part, der stilles til rådighed, skal være.

7. Medlemsstaterne sikrer, at slutbrugerne informeres fyldestgørende om, at det fælles europæiske alarmnummer »112« findes, og om, hvordan det bruges, samt om dets tilgængelighedsfunktioner, bl.a. gennem initiativer, der specifikt er rettet mod personer, der rejser mellem medlemsstaterne, og slutbrugere med handicap. Disse oplysninger stilles til rådighed i tilgængelige formater, som er rettet mod forskellige typer af handicap. Kommissionen støtter og supplerer medlemsstaternes tiltag.

8. For at sikre effektiv adgang til beredskabstjenester via alarmkommunikationer til det fælles europæiske alarmnummer »112« i medlemsstaterne vedtager Kommissionen efter høring af BEREC delegerede retsakter i henhold til artikel 117, der supplerer stk. 2, 5 og 6 i denne artikel, om nødvendige foranstaltninger til at sikre forenelighed, interoperabilitet, kvalitet, pålidelighed og kontinuitet i alarmkommunikationer i Unionen for så vidt angår løsninger for lokaliseringsoplysninger vedrørende den kaldende part, adgang for slutbrugere med handicap og omdirigering til den mest passende alarmcentral. Den første af sådanne delegerede retsakter vedtages senest den 21. december 2022.

Disse delegerede retsakter vedtages, uden at det indskrænker eller har nogen indvirkning på tilrettelæggelsen af beredskabstjenester, der forbliver under medlemsstaternes enekompetence.

▼B

BEREC skal vedligeholde en database over medlemsstaternes beredskabstjenesters E.164-numre for at sikre, at de er i stand til at kontakte hinanden fra den ene medlemsstat til den anden, hvis andre organisationer ikke vedligeholder en sådan database.

*Artikel 110***Offentligt varslingsystem**

1. Senest den 21. juni 2022 sikrer medlemsstaterne, at der, når offentlige varslingsystemer om overhængende eller truende alvorlige nødsituationer og katastrofer er etableret, udsendes offentlige advarsler af udbydere af mobile nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester til de berørte slutbrugere.

2. Uanset stk. 1 kan medlemsstaterne fastsætte, at offentlige advarsler udsendes via andre offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester end de i stk. 1 omhandlede og radio- og tv-transmissionstjenester, eller via en mobilapplikation, der anvender en internetadgangstjeneste, forudsat at det offentlige varslingsystem er lige så effektivt med hensyn til dækning og kapacitet til at nå ud til slutbrugere, herunder dem, som kun midlertidigt opholder sig i det pågældende område, og at det tager nøje hensyn til BEREC's retningslinjer. Offentlige advarsler skal nemt kunne modtages af slutbrugerne.

Senest den 21. juni 2020 og efter høring af myndighederne med ansvar for alarmcentraler offentliggør BEREC retningslinjer for, hvordan det vurderes, om effektiviteten af offentlige varslingsystemer i henhold til dette stykke svarer til effektiviteten af systemerne i henhold til stk. 1.

*Artikel 111***Lige adgangs- og valgmuligheder for slutbrugere med handicap**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder præciserer de krav, som skal opfyldes af udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, for at sikre, at slutbrugere med handicap:

- a) har en adgang til elektroniske kommunikationstjenester, herunder de dertil hørende aftalemæssige oplysninger i henhold til artikel 102, der svarer til, hvad der gælder for størsteparten af slutbrugerne, og
- b) i lighed med størsteparten af slutbrugerne kan vælge virksomheder og tjenester.

2. Når medlemsstaterne træffer de i stk. 1 nævnte foranstaltninger, tilskynder de til overholdelse af de relevante standarder eller specifikationer, som er fastlagt i overensstemmelse med artikel 39.

Artikel 112

Nummeroplysningstjenester

1. Medlemsstaterne sikrer, at alle udbydere af nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester, der tildeler numre fra en nummerplan, som led i udbuddet af offentligt tilgængelige nummeroplysnings-tjenester og telefonbøger imødekommer enhver rimelig anmodning om at stille relevante oplysninger til rådighed i nærmere aftalt form og på fair, objektive, omkostningsbaserede og ikkediskriminerende vilkår.

2. De nationale tilsynsmyndigheder har beføjelse til at indføre forpligtelser og betingelser for virksomheder, der kontrollerer slutbrugers adgang i forbindelse med nummeroplysningstjenester i henhold til artikel 61. Sådanne forpligtelser og betingelser skal være objektive, rimelige, ikkediskriminerende og transparente.

3. Medlemsstaterne må ikke opretholde nogen reguleringsbegrænsninger, der forhindrer slutbrugerne i én medlemsstat i at få direkte adgang til nummeroplysningstjenesten i en anden medlemsstat via taleopkald eller SMS, og de skal træffe foranstaltninger for at sikre denne adgang i henhold til artikel 97.

4. Nærværende artikel gælder, i det omfang andet ikke er fastsat i EU-retten om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, særlig artikel 12 i direktiv 2002/58/EF.

Artikel 113

Interoperabilitet for udstyr til bilradiomodtagere og forbrugerudstyr til radiomodtagere og forbrugerudstyr til digitalt tv

1. Medlemsstaterne sikrer i overensstemmelse med bilag XI interoperabilitet for det deri omhandlede udstyr til bilradiomodtagere og forbrugerudstyr til digitalt tv.

2. Medlemsstaterne kan vedtage foranstaltninger for at sikre interoperabilitet for andre forbrugerradiomodtagere og samtidig begrænse indvirkningen på markedet for radiomodtagere af lav værdi og sørge for, at sådanne foranstaltninger ikke anvendes på produkter, hvor en radiomodtager er rent accessorisk, f.eks. smartphones, og udstyr, der anvendes af radioamatører.

3. Medlemsstaterne tilskynder udbydere af digitale tv-tjenester til i relevant omfang at sikre, at det digitale tv-udstyr, som de leverer til deres slutbrugere, er interoperabelt, således at det digitale tv-udstyr, hvor det er teknisk muligt, er genanvendeligt hos andre udbydere af digitale tv-tjenester.

▼B

Med forbehold af artikel 5, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU ⁽¹⁾ sikrer medlemsstaterne, at slutbrugerne efter opsigelse af deres aftale har mulighed for at returnere det digitale tv-udstyr ved hjælp af en gratis og nem proces, medmindre udbyderen godtgør, at det er fuldt interoperabelt med digitale tv-tjenester fra andre udbydere, herunder dem, som slutbrugeren har skiftet til.

Digitalt tv-udstyr, som er i overensstemmelse med harmoniserede standarder, hvis referencer er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller med dele heraf, anses for at opfylde kravet om interoperabilitet, således som det er fastsat i det andet afsnit, der er omfattet af disse standarder eller dele deraf.

*Artikel 114***Must carry-forpligtelser**

1. Medlemsstaterne kan pålægge virksomheder inden for deres jurisdiktion, som udbyder elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, der anvendes til transmission af radio- og tv-kanaler til offentligheden, en rimelig must carry-forpligtelse for så vidt angår bestemte radio- og tv-kanaler samt relaterede supplerende tjenester, navnlig tilgængelighedstjenester for at sikre slutbrugere med handicap behørig adgang og data, som understøtter internetforbundne tv-tjenester og EPG'er, hvis et betydeligt antal slutbrugere af sådanne net og tjenester anvender dem som deres primære adgang til modtagelse af radio- og tv-kanaler. En sådan forpligtelse pålægges udelukkende, hvis det er nødvendigt for at opfylde målsætninger i almenhedens interesse, som er klart defineret af den enkelte medlemsstat, og forpligtelsen skal stå i et rimeligt forhold til det tilsigtede mål og være transparent.

2. Medlemsstaterne tager de i stk. 1 omhandlede forpligtelser op til revurdering senest den ... 21. december 2019 og derefter hvert femte år, medmindre medlemsstaterne har gennemført en sådan revurdering inden for de foregående fire år.

3. Hverken stk. 1 i denne artikel eller artikel 59, stk. 2, indskrænker medlemsstaternes ret til eventuelt at fastsætte en passende godtgørelse for så vidt angår foranstaltninger, der træffes i medfør af denne artikel, idet det sikres, at der under lignende omstændigheder ikke finder diskrimination sted i behandlingen af udbydere af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester. I tilfælde, hvor der er fastsat godtgørelse, skal medlemsstaterne sikre, at forpligtelsen til at betale godtgørelse er klart fastsat i national ret, herunder kriterierne for beregning af en sådan godtgørelse, hvis det er relevant. Medlemsstaterne skal også sikre, at den anvendes på en forholdsmæssig og transparent måde.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/19/EU af 4. juli 2012 om affald af elektrisk og elektronisk udstyr (WEEE) (EUT L 197 af 24.7.2012, s. 38).

Artikel 115

Udbud af yderligere faciliteter

1. Uden at det berører bestemmelserne i artikel 88, stk. 2, sikrer medlemsstaterne, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder kan pålægge alle udbydere af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester, at stille alle eller en del af de i bilag VI, del B, anførte yderligere faciliteter gratis til rådighed i den udstrækning, det er teknisk muligt, samt alle eller en del af de i bilag VI, del A, anførte yderligere faciliteter.

2. Ved anvendelse af stk. 1 kan medlemsstaterne gå ud over listen over yderligere faciliteter i bilag VI, del A og B, for at sikre et højere forbrugerbeskyttelsesniveau.

3. En medlemsstat kan, hvis den efter at have taget hensyn til alle berørte parter synspunkter finder, at der er tilstrækkelig adgang til disse faciliteter, vælge ikke at anvende kravene i stk. 1 på hele sit område eller en del heraf.

Artikel 116

Tilpasning af bilag

Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i henhold til artikel 117 om ændring af bilag V, VI, IX, X og XI for at tage hensyn til den tekniske og sociale udvikling eller ændringer i markedsefterspørgslen.

DEL IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 117

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Den i artikel 75, 109 og 116 omhandlede beføjelse til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 20. december 2018. Kommissionen udarbejder senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden en rapport om delegationen af beføjelser. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.

3. Den i artikel 75, 109 og 116 omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

▼B

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.

5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.

6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 75, 109 og 116 træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

*Artikel 118***Udvalg**

1. Kommissionen bistås af et udvalg (»Kommunikationsudvalget«). Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

2. For så vidt angår de gennemførelsesretsakter, der er omhandlet i artikel 28, stk. 4, andet afsnit, bistås Kommissionen af Frekvensudvalget, der er nedsat i henhold til artikel 3, stk. 1, i beslutning nr. 676/2002/EF. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 4 i forordning (EU) nr. 182/2011.

Når udvalgets udtalelse indhentes efter en skriftlig procedure, afsluttes proceduren uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller et udvalgsmedlem anmoder herom inden fristen for afgivelse af udtalelsen. I så fald indkalder formanden til et møde i udvalget inden for en rimelig frist.

4. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse, jf. dennes artikel 8.

Når udvalgets udtalelse indhentes efter en skriftlig procedure, afsluttes proceduren uden noget resultat, hvis formanden for udvalget træffer beslutning herom, eller et udvalgsmedlem anmoder herom inden fristen for afgivelse af udtalelsen. I så fald indkalder formanden til et møde i udvalget inden for en rimelig frist.

*Artikel 119***Informationsudveksling**

1. Kommissionen giver Kommunikationsudvalget alle relevante oplysninger om resultatet af de møder, der med jævne mellemrum holdes med repræsentanter for netoperatører, tjenesteudbydere, brugere, forbrugere, producenter og fagforeninger samt tredjelands og internationale organisationer.

▼B

2. Kommunikationsudvalget fremmer under hensyntagen til Unionens politik inden for elektronisk kommunikation udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og Kommissionen om status og udvikling inden for regulering af elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.

*Artikel 120***Offentliggørelse af oplysninger**

1. Medlemsstaterne sikrer, at ajourførte oplysninger om gennemførelsen af dette direktiv gøres offentligt tilgængelige på en måde, der sikrer, at alle berørte parter har let adgang til disse oplysninger. De offentliggør en meddelelse i deres officielle tidende om, hvordan og hvor oplysningerne offentliggøres. Den første af sådanne meddelelser offentliggøres inden den 21. december 2020, og derefter offentliggøres der en meddelelse, hvor oplysningerne i den første meddelelse ændres.

2. Medlemsstaterne sender Kommissionen en kopi af disse meddelelser, når de offentliggøres. Kommissionen videregiver i givet fald oplysningerne til Kommunikationsudvalget.

3. Medlemsstaterne sikrer, at alle relevante oplysninger om rettigheder, vilkår, procedurer, gebyrer, afgifter og afgørelser i forbindelse med generelle tilladelser, brugsrettigheder og tilladelser til at installere faciliteter offentliggøres og ajourføres på passende vis, så alle interesserede parter har let adgang til disse oplysninger.

4. Hvis oplysningerne i stk. 3, navnlig oplysninger om vilkår og procedurer for tilladelse til at installere faciliteter, føres af andre instanser, træffer den kompetente myndighed under hensyntagen til de dermed forbundne omkostninger alle rimelige foranstaltninger for at oprette en brugervenlig oversigt over disse oplysninger, herunder oplysninger om de respektive kompetente statslige niveauer og deres myndigheder, med henblik på at lette ansøgningerne om tilladelse til at installere faciliteter.

5. Medlemsstaterne sikrer, at der offentliggøres oplysninger om de særlige forpligtelser, der pålægges virksomhederne i henhold til dette direktiv, med angivelse af det specifikke produkt og den specifikke tjeneste og de geografiske markeder. Med forbehold af behovet for at beskytte kommerciel fortrolighed, sikrer de, at ajourførte oplysninger gøres offentligt tilgængelige på en måde, der sikrer, at alle interesserede parter har let adgang til disse oplysninger.

6. Medlemsstaterne giver Kommissionen de oplysninger, de har offentliggjort i henhold til stk. 5. Kommissionen stiller disse oplysninger til rådighed i lettilgængelig form og videregiver dem til Kommunikationsudvalget, når det er relevant.

Artikel 121

Underretning og overvågning

1. De nationale tilsynsmyndigheder meddeler senest den 21. december 2020 samt umiddelbart efter eventuelle ændringer Kommissionen navnene på de virksomheder, der er udpeget til at varetage forsyningspligten i henhold til artikel 85, stk. 2, artikel 86 eller artikel 87.

2. De nationale tilsynsmyndigheder underretter Kommissionen om, hvilke virksomheder der i henhold til dette direktiv er udpeget som havende en stærk markedsposition, og hvilke forpligtelser de pålægges i medfør af direktivet. Enhver ændring, der har betydning for de forpligtelser, der pålægges virksomheder, eller hvilke virksomheder der er omfattet af dette direktiv, skal straks meddeles Kommissionen.

Artikel 122

Revisionsprocedurer

1. Senest den 21. december 2025 og hvert femte år derefter undersøger Kommissionen, hvorledes dette direktiv fungerer, og aflægger beretning herom til Europa-Parlamentet og Rådet.

Disse undersøgelser evaluerer navnlig indvirkningen på markedet af artikel 61, stk. 3, og artikel 76, 78 og 79, og hvorvidt forhånds- og andre interventionsbeføjelser i medfør af dette direktiv er tilstrækkelige til at give de nationale tilsynsmyndigheder mulighed for at bekæmpe konkurrencefjendtlige oligopolistiske markedsstrukturer og sikre, at konkurrencen på markederne for elektronisk kommunikation fortsat blomstrer til gavn for slutbrugerne.

Med henblik herpå kan Kommissionen anmode medlemsstaterne om oplysninger, som stilles til rådighed uden unødigt forsinkelse.

2. Senest den 21. december 2025 og hvert femte år derefter tager Kommissionen forsyningspligtens omfang op til nyvurdering navnlig med henblik på at foreslå Europa-Parlamentet og Rådet, at omfanget ændres eller omdefinieres.

Nyvurderingen foretages på grundlag af den samfundsmæssige, økonomiske og teknologiske udvikling, idet der bl.a. tages hensyn til mobilitet og transmissionshastighed under hensyn til den fremherskende teknologi, der anvendes af flertallet af slutbrugerne. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om resultatet af denne nyvurdering.

3. BEREC afgiver senest den 21. december 2021 og derefter hvert tredje år en udtalelse om den nationale gennemførelse af den generelle tilladelse, dens funktion og indvirkningen på det indre markeds funktion.

▼B

Kommissionen kan under nøje hensyntagen til udtalelsen fra BEREC offentliggøre en rapport om anvendelsen af del I, afsnit II, kapitel II, og bilag I og kan fremsætte et lovgivningsforslag om ændring af disse bestemmelser, hvis den finder det nødvendigt for at afhjælpe hindringer for et velfungerende indre marked.

*Artikel 123***Særlig revisionsprocedure vedrørende slutbrugernes rettigheder**

1. BEREC overvåger markedsudviklingen og den teknologiske udvikling med hensyn til de forskellige typer af elektroniske kommunikationstjenester og offentliggør senest den 21. december 2021 og derefter hvert tredje år eller efter begrundet anmodning fra mindst to af sine medlemsstater en udtalelse om denne udvikling og dens indvirkning på anvendelsen af afsnit III i del III.

I denne udtalelse vurderer BEREC, i hvilket omfang afsnit III i del III opfylder de mål, der er fastsat i artikel 3. Udtalelsen skal navnlig tage hensyn til anvendelsesområdet for afsnit III i del III for så vidt angår de omfattede typer af elektroniske kommunikationstjenester. Som grundlag for udtalelsen analyserer BEREC navnlig:

- a) i hvilket omfang slutbrugere af alle elektroniske kommunikationstjenester er i stand til at foretage frie og kvalificerede valg, herunder på grundlag af fuldstændige aftalemæssige oplysninger, og er i stand til nemt at skifte udbyder af elektroniske kommunikationstjenester
- b) i hvilket omfang en eventuel mangel på de i litra a) omhandlede muligheder har resulteret i markedsforvridning eller skade for slutbrugere
- c) i hvilket omfang effektiv adgang til beredskabstjenester er væsentligt truet, navnlig som følge af øget brug af nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester, af manglende interoperabilitet eller den teknologiske udvikling
- d) de sandsynlige omkostninger ved potentielle justeringer af forpligtelserne i afsnit III i del III eller indvirkning på innovation for udbydere af elektroniske kommunikationstjenester.

2. Kommissionen offentliggør under størst mulig hensyntagen til BEREC's udtalelse en rapport om anvendelsen af afsnit III i del III og forelægger i givet fald et lovgivningsforslag om ændring af afsnit III, hvis den finder det nødvendigt for at sikre, at de mål, der er fastsat i artikel 3, fortsat opfyldes.

*Artikel 124***Gennemførelse i national ret**

1. Medlemsstaterne vedtager og offentliggør senest den 21. december 2020 de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme dette direktiv. De meddeler straks Kommissionen teksten til disse love og bestemmelser.

Medlemsstaterne anvender disse love og bestemmelser fra den 21. december 2020.

▼B

Disse love og administrative bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De skal også indeholde oplysning om, at henvisninger i gældende love og administrative bestemmelser til de direktiver, der ophæves ved dette direktiv, gælder som henvisninger til dette direktiv. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen og træffer bestemmelse om affattelsen af den nævnte oplysning.

2. Uanset stk. 1 i denne artikel finder dette direktivs artikel 53, stk. 2, 3 og 4, anvendelse fra den 20. december 2018, hvor harmoniserede betingelser er blevet fastsat ved tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med beslutning nr. 676/2002/EF for at muliggøre brug af radiofrekvenser til trådløse bredbåndsnet og -tjenester. For så vidt angår radiofrekvensbånd, for hvilke harmoniserede betingelser ikke er fastsat den 20. december 2018, finder dette direktivs artikel 53, stk. 2, 3 og 4, anvendelse fra datoen for vedtagelsen af de tekniske gennemførelsesforanstaltninger i overensstemmelse med artikel 4 i beslutning nr. 676/2002/EF.

Uanset stk. 1 i nærværende artikel anvender medlemsstaterne de foranstaltninger, der er nødvendige for at efterkomme artikel 54 fra den 31. december 2020.

3. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste bestemmelser i national ret, som de vedtager på det område, der er omfattet af dette direktiv.

*Artikel 125***Ophævede direktiver**

Direktiv 2002/19/EF, 2002/20/EF, 2002/21/EF, 2002/22/EF, som fremgår af listen i bilag XII, del A, ophæves med virkning fra den 21. december 2020, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag XII, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret og datoerne for anvendelse af direktiverne.

Artikel 5 i afgørelse nr. 243/2012/EU ophæves med virkning fra den 21. december 2020.

Henvisninger til de ophævede direktiver gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag XII.

*Artikel 126***Ikrafttræden**

Dette direktiv træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

*Artikel 127***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

BILAG I

LISTE OVER VILKÅR, SOM KAN KNYTTES TIL GENERELLE TILLADELSER, BRUGSRETTIGHEDER TIL RADIOFREKVENSER OG BRUGSRETTIGHEDER TIL NUMMERRESSOURCER

Dette bilag indeholder en udtømmende liste over de vilkår, som kan knyttes til generelle tilladelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester (del A), elektroniske kommunikationsnet (del B), elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra nummeruafhængige interpersonelle kommunikationstjenester (del C), brugsrettigheder til radiofrekvenser (del D) og brugsrettigheder til nummerressourcer (del E).

A. Generelle vilkår, som kan knyttes til generelle tilladelser

1. Administrationsgebyrer i overensstemmelse med artikel 16.
2. Beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, der er specifik for den elektroniske kommunikationssektor, i overensstemmelse med direktiv 2002/58/EF.
3. Oplysninger, som skal fremlægges som led i en anmeldelsesprocedure i henhold til artikel 12 og til andre formål som anført i artikel 21.
4. Kompetente nationale myndigheders mulighed for lovlig aflytning i overensstemmelse med forordning (EU) 2016/679 og direktiv 2002/58/EF.
5. Betingelser for brug til meddelelser fra offentlige myndigheder til offentligheden med det formål at advare mod overhængende farer og afbøde følgerne af større katastrofer.
6. Betingelser for brug i tilfælde af omfattende katastrofer eller nationale nødsituationer med henblik på at sikre kommunikationen mellem beredskabstjenester og myndigheder.
7. Andre adgangsforpligtelser end de i artikel 13 omhandlede, der gælder virksomheder, der udbyder elektroniske net eller tjenester.
8. Foranstaltninger, hvis formål er at sikre overholdelse af de i artikel 39 omhandlede standarder eller specifikationer.
9. Transparensforpligtelser for udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet, der udbyder offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, med henblik på at sikre end-to-end-konnektivitet i overensstemmelse med målene og principperne i artikel 3 og, hvor det er nødvendigt og rimeligt, adgang for de kompetente myndigheder til de oplysninger, de har brug for til at kontrollere offentliggørelsens korrekthed.

B. Særlige vilkår, som kan knyttes til en generel tilladelse til udbud af elektroniske kommunikationsnet

1. Samtrafik mellem net i overensstemmelse med dette direktiv.
2. Must carry-forpligtelse i overensstemmelse med dette direktiv.
3. Foranstaltninger i overensstemmelse med EU-retten til beskyttelse af folkesundheden mod elektromagnetisk stråling fra elektroniske kommunikationsnet, idet der tages størst muligt hensyn til henstilling 1999/519/EF.

▼B

4. Opretholdelse af de offentlige elektroniske kommunikationsnets integritet i overensstemmelse med dette direktiv, herunder vilkår for at forhindre elektromagnetisk interferens mellem elektroniske kommunikationsnet eller tjenester i overensstemmelse med direktiv 2014/30/EU.
 5. Sikring af offentlige net mod ulovlig adgang i overensstemmelse med direktiv 2002/58/EF.
 6. Vilkår for brug af radiofrekvenser i overensstemmelse med artikel 7, stk. 2, i direktiv 2014/53/EU, hvor en sådan brug ikke er gjort afhængig af tildeling af individuel brugsrettigheder, jf. artikel 46, stk. 1, og artikel 48 i nærværende direktiv.
- C. Særlige vilkår, som kan knyttes til en generel tilladelse til udbud af elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester
1. Interoperabilitet mellem tjenester i overensstemmelse med dette direktiv.
 2. Slutbrugerens adgang til numre fra den nationale nummerplan, UIFN-numre og, hvor det er teknisk og økonomisk gennemførligt, fra andre medlemsstaters nummerplaner samt vilkår i overensstemmelse med dette direktiv.
 3. Regler om forbrugerbeskyttelse, som gælder specifikt for den elektroniske kommunikationssektor.
 4. Begrænsninger i forbindelse med transmission af ulovligt indhold i overensstemmelse med direktiv 2000/31/EF og begrænsninger i forbindelse med transmission af skadeligt indhold i overensstemmelse med direktiv 2010/13/EU.
- D. Vilkår, som kan knyttes til brugsrettigheder til radiofrekvenser
1. Forpligtelse til at yde en tjeneste eller anvende en type teknologi inden for rammerne af artikel 45, herunder, hvor det er passende, krav vedrørende tjenesters dækning og kvalitet.
 2. Faktisk og effektiv udnyttelse af radiofrekvenser i overensstemmelse med dette direktiv.
 3. Tekniske og operationelle vilkår, der er nødvendige for at undgå skadelig interferens og for beskyttelse af folkesundheden mod elektromagnetiske felter, idet der tages størst muligt hensyn til henstilling 1999/519/EF, når sådanne vilkår er forskellige fra dem, som indgår i den generelle tilladelse.
 4. Maksimal varighed i overensstemmelse med artikel 49 med forbehold af eventuelle ændringer i den nationale frekvensplan.
 5. Overdragelse eller udlejning af rettigheder på initiativ af rettighedshaveren og vilkår for sådanne overdragelser i overensstemmelse med dette direktiv.
 6. Afgifter for brugsrettigheder, jf. artikel 42.
 7. Eventuelle tilsagn, som den virksomhed, der opnår brugsrettigheder, har afgivet i forbindelse med udstedelse eller fornyelse af en tilladelse inden udstedelsen af tilladelsen eller, hvor det er relevant, indkaldelsen af ansøgninger om brugsrettigheder.
 8. Forpligtelser til at samle eller dele radiofrekvenser eller tillade adgang til radiofrekvenser for andre brugere i bestemte regioner eller på nationalt plan.

▼B

9. Forpligtelser i henhold til relevante internationale aftaler om brug af radiofrekvensbånd.
 10. Forpligtelser, der specifikt vedrører brug af radiofrekvensbånd til forsøgsformål.
- E. Vilkår, som kan knyttes til brugsrettigheder til nummerressourcer
1. Angivelse af, hvilken tjeneste nummeret skal bruges til, herunder eventuelle krav i tilknytning til udbuddet af denne tjeneste og, for at undgå, at der opstår tvivl, takstprincipper og maksimumspriser for bestemte nummerserier for at sikre beskyttelse af forbrugerne i overensstemmelse med artikel 3, stk. 2, litra d).
 2. Faktisk og effektiv udnyttelse af nummerressourcer i overensstemmelse med dette direktiv.
 3. Nummerportabilitetskrav i overensstemmelse med dette direktiv.
 4. Pligt til at stille offentlige telefonbogsoplysninger om slutbrugere til rådighed som foreskrevet i artikel 112.
 5. Maksimal gyldighedsperiode i overensstemmelse med artikel 94 med forbehold af eventuelle ændringer af den nationale nummerplan.
 6. Overdragelse af rettigheder på initiativ af rettighedshaveren og vilkår for sådanne overdragelser i overensstemmelse med dette direktiv, herunder ethvert vilkår om at brugsrettigheden til et nummer er bindende for alle virksomheder, til hvem rettighederne overdrages.
 7. Afgifter for brugsrettigheder, jf. artikel 95.
 8. Eventuelle tilsagn, som den virksomhed, der opnår brugsrettigheder, har afgivet under en konkurrencepræget eller sammenlignede udvælgelsesprocedure.
 9. Forpligtelser i henhold til relevante internationale aftaler om brug af numre.
 10. Forpligtelser vedrørende ekstraterritorial anvendelse af numre inden for Unionen for at sikre overholdelse af forbrugerbeskyttelsesregler og andre nummerrelaterede regler i andre medlemsstater end landekodens medlemsstat.

BILAG II

BETINGELSER FOR ADGANG TIL DIGITALE TV- OG RADIOTJENESTER, DER SENDES TIL SEERE OG LYTTERE I UNIONEN

Del I:

Betingelser for anvendelse af adgangsstyringssystemer i overensstemmelse med artikel 62, stk. 1

I forbindelse med adgangsstyring for digitale tv- og radiotjenester, som udsendes til seere og lyttere i Unionen, skal medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 62 sikre, at følgende betingelser finder anvendelse uanset transmissionsform:

- a) alle operatører af adgangsstyringstjenester, der tilbyder adgang til digitale tv- og radiotjenester, og hvis adgangsstyringstjenester radio- og tv-selskaberne er afhængige af for at nå ud til en gruppe potentielle seere eller lyttere, skal uanset transmissionsform:
 - på redelige, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og i overensstemmelse med Unionens konkurrenceret tilbyde alle radio- og tv-selskaber tekniske tjenester, der gør det muligt for seere eller lyttere at modtage radio- og tv-selskabernes digitale transmissioner ved hjælp af dekodere, der administreres af operatørerne, og overholde Unionens konkurrenceret
 - føre særskilte regnskaber for deres aktiviteter som udbydere af adgangsstyring
- b) når indehavere af den industrielle ejendomsret til adgangsstyringsprodukter og -systemer giver licens til fabrikanter af forbrugsudstyr, skal det ske på redelige, rimelige og ikkediskriminerende vilkår. Når der gives licens, hvor der skal tages hensyn til tekniske og handelsmæssige faktorer, kan rettighedshaverne ikke opstille betingelser, der forbyder eller på anden måde forhindrer, at selve produktet udstyres med:
 - enten en standardiseret grænseflade, der giver mulighed for forbindelse med flere andre adgangsstyringssystemer
 - eller særligt udstyr til et andet adgangsstyringssystem, forudsat at licensmodtageren opfylder de relevante rimelige bestemmelser, som for dennes vedkommende garanterer sikkerheden for de transaktioner, der udføres af operatører af adgangsstyring.

Del II:

Andre faciliteter, som kan underlægges betingelser i henhold til artikel 61, stk. 2, litra d)

- a) adgang til API'er
- b) adgang til (EPG).

BILAG III

KRITERIER FOR FASTSÆTTELSE AF ENGROSTERMINERINGSTAKSTER FOR TALEOPKALD

Principper, kriterier og parametre for fastsættelse af engrostermineringstakster for taleopkald i fastnet- og mobilmarkeder som omhandlet i artikel 75, stk. 1:

- a) takster skal bygge på dækning af en effektiv operatørs omkostninger. Vurderingen af de faktiske omkostninger skal bygge på aktuelle kostpriser. Metoden til beregning af de faktiske omkostninger skal bygge på en bottom-up-model, hvor der anvendes langsigtede trafikafhængige meromkostninger ved at yde tjenesten til engrosterminering af taleopkald til tredjepart
- b) de relevante meromkostninger ved tjenesten til engrosterminering af taleopkald skal fastsættes gennem forskellen mellem de samlede langsigtede omkostninger for en operatør, der tilbyder et fuldt udbud af tjenester, og de samlede langsigtede omkostninger for en operatør, der ikke tilbyder en tjeneste til engrosterminering af taleopkald til tredjemand
- c) kun de trafikrelaterede omkostninger, som ville være undgået, såfremt der ikke blev udbudt en tjeneste til engrosterminering af taleopkald, skal indgå i opgørelsen af den relevante meromkostning ved terminering
- d) omkostninger i forbindelse med yderligere netkapacitet skal kun medregnes, i det omfang de skyldes behovet for at øge kapaciteten med det formål at håndtere yderligere trafik, der er forbundet med engrosterminering af taleopkald
- e) afgifter på radiofrekvenser skal ikke medregnes i meromkostningen ved mobilterminering
- f) der skal kun medregnes de engroshandelsomkostninger, som er direkte forbundet med udbud af tjenesten til engrosterminering af taleopkald til tredjepart
- g) alle fastnetoperatører skal anses for at udbyde tjenester til terminering af taleopkald til samme enhedspris som en effektiv operatør, uanset deres størrelse
- h) mindstestørrelsen for et effektivt net skal fastsættes til en markedsandel på mindst 20 % for mobilnetoperatører
- i) økonomisk afskrivning skal anvendes som den relevante afskrivningsmetode, og
- j) valget af teknologi for det modellerede net skal være fremadrettet, baseret på et IP-kernetet og tage hensyn til de forskellige teknologier, der sandsynligvis vil blive anvendt i gyldighedsperioden for den maksimale takst. For fastnet skal opkald udelukkende anses for at være pakkekoblede.

BILAG IV

KRITERIER FOR VURDERING AF TILBUD OM SAMINVESTERING

Når de nationale tilsynsmyndigheder vurderer et tilbud om saminvestering i henhold til artikel 76, stk. 1, skal de kontrollere, at mindst følgende kriterier er opfyldt. De nationale tilsynsmyndigheder kan overveje yderligere kriterier, for så vidt de er nødvendige for at sikre potentielle investorer adgang til saminvesteringen, i lyset af særlige lokale forhold og markedsstrukturen:

a) Enhver virksomhed skal under hele levetiden for det net, der opføres inden for rammerne af et saminvesteringstilbud, have adgang til saminvesteringstilbuddet på ikkediskriminerende vilkår. I tilbuddet kan virksomheden, der er udpeget som havende en stærk markedsposition, inkludere rimelige betingelser vedrørende en virksomheds finansielle kapacitet, så potentielle medinvestorer f.eks. skal kunne vise, at de er i stand til at foretage trinvis betalinger, som danner grundlag for planlægningen af udrulningen, accept af en strategisk plan, som danner grundlag for udarbejdelse af udrulningsplaner på mellemlang sigt, osv.

b) Saminvesteringstilbuddet skal være transparent:

- tilbuddet er tilgængeligt og let at finde på webstedet for virksomheden, der er udpeget som havende en stærk markedsposition
- de fulde, detaljerede vilkår skal gøres tilgængelige for potentielle tilbudsgivere, der har tilkendegivet interesse, uden unødigt forsinkelse, herunder saminvesteringssaftalens retlige form og, hvor det er relevant, hensigts-erklæringen om reglerne for styring af saminvesteringsorganet, og
- forløbet, såsom køreplanen for oprettelsen og udviklingen af saminvesteringssprojektet, skal fastlægges på forhånd, eventuelle medinvestorer skal modtage en tydelig forklaring på skrift, og alle vigtige milepæle skal på en tydelig måde meddeles alle virksomheder uden diskrimination.

c) Saminvesteringstilbuddet skal omfatte vilkår for potentielle medinvestorer, som fremmer bæredygtig konkurrence på lang sigt, særlig:

- Alle virksomheder skal tilbydes fair, rimelige og ikkediskriminerende vilkår og betingelser for deltagelse i saminvesteringssaftalen, der afhænger af, hvornår de tilslutter sig aftalen, herunder hvad angår den finansielle modydelse, der kræves for at opnå bestemte rettigheder, hvad angår den beskyttelse, som de pågældende rettigheder giver medinvestorerne under såvel opbygningsfasen som driftsfasen, f.eks. ved at tildele umistelige brugsrettigheder i hele det saminvesteringssomfattede nets forventede levetid, og hvad angår betingelserne for tilslutning til og potentiel opsigelse af saminvesteringssaftalen. I denne sammenhæng forstås ved ikkediskriminerende vilkår ikke, at alle potentielle medinvestorer skal tilbydes nøjagtig samme vilkår, herunder finansielle vilkår, men at alle variationer af de tilbudte vilkår skal begrundes ud fra de samme objektive, transparente, ikkediskriminerende og forudsigelige kriterier, såsom det antal slutbrugertilslutninger, der indgås tilsagn om.
- Tilbuddet skal give mulighed for fleksibilitet med hensyn til størrelsen af og tidsplanen for hver enkelt medinvestors tilsagn, f.eks. i form af en aftalt og potentielt stigende procentdel af det samlede antal slutbrugertilslutninger i et givet område, som medinvestorer gradvist kan øge deres tilsagn om, og som fastsættes på et enhedsniveau, der gør det muligt for mindre medinvestorer med begrænsede ressourcer at deltage i saminvesteringen i et rimeligt minimumsomfang og gradvist at øge deres deltagelse, samtidig med at det sikres, at det oprindelige tilsagn er tilstrækkeligt. Fastsættelsen af den enkelte medinvestors finansielle modydelse skal afspejle, at de første investorer påtager sig en større risiko og indskyder kapital på et tidligere tidspunkt.

▼B

- Et merbidrag, som øges over tid, skal anses for berettiget for tilsagn, der indgås senere i forløbet, og for nye medinvestorer, der tilslutter sig saminvesteringen efter projektets start, for at afspejle de aftagende risici og modvirke et eventuelt incitament til at tilbageholde kapital i de tidlige faser.
 - Saminvesteringsaftalen skal give mulighed for, at medinvestorer kan overdrage erhvervede rettigheder til andre medinvestorer eller til tredjeparter, som ønsker at tilslutte sig saminvesteringsaftalen, med forbehold af at den overtagende virksomhed forpligter sig til at opfylde alle den overdragende virksomheds oprindelige forpligtelser i henhold til saminvesteringsaftalen.
 - Medinvestorerne skal på fair og rimelige vilkår og betingelser give hinanden gensidige rettigheder til adgang til den saminvesteringssfattede infrastruktur med henblik på udbud af tjenester i de efterfølgende led, herunder til slutbrugere, på transparente betingelser, som skal være transparente i saminvesteringstilbuddet og efterfølgende aftaler, særlig når medinvestorer individuelt og særskilt har ansvaret for udrulningen af bestemte dele af nettet. Hvis der oprettes et saminvesteringsorgan, skal det give alle medinvestorer adgang til nettet, uanset om det er direkte eller indirekte, på equivalence of inputs-basis og på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder finansielle betingelser, der afspejler de forskellige risikoniveauer, som de enkelte medinvestorer har accepteret.
- d) Saminvesteringstilbuddet skal sikre en bæredygtig investering, der sandsynligvis vil kunne dække fremtidige behov, ved at udrulle nye netelementer, som i væsentlig grad bidrager til udrulningen af net med meget høj kapacitet.

▼B*BILAG V*

MINIMUMSSÆT AF TJENESTER, SOM DEN TILSTRÆKKELIGE
BREDBÅNDSINTERNETADGANGSTJENESTE I OVERENSSTEMMELSE
MED ARTIKEL 84, STK. 3, SKAL VÆRE I STAND TIL AT UNDERSTØTTE

- 1) e-mail
- 2) søgemaskiner, der gør det muligt at søge efter og finde alle typer information
- 3) grundlæggende onlineværktøjer til træning og uddannelse
- 4) aviser eller nyheder på nettet
- 5) køb eller bestillinger af varer og tjenester på nettet
- 6) jobsøgning og jobsøgningsværktøjer
- 7) erhvervsmæssige netværksaktiviteter
- 8) netbanktjenester
- 9) brug af e-forvaltningstjenester
- 10) sociale medier og instant messaging
- 11) opkald og videoopkald (standardkvalitet)

▼ B*BILAG VI*

BESKRIVELSE AF FACILITETER OG TJENESTER OMHANDLET I
ARTIKEL 88 (KONTROL MED UDGIFTER), ARTIKEL 115
(YDERLIGERE FACILITETER) OG ARTIKEL 106 (UDBYDERSKIFT OG
NUMMERPORTABILITET)

*Del A***Faciliteter og tjenester omhandlet i artikel 88 og 115**

Når den anvendes på grundlag af artikel 88, gælder Del A for forbrugere og andre kategorier af slutbrugere, hvis medlemsstaterne har udvidet anvendelsesområdet for, hvem der er omfattet af artikel 88, stk. 2.

Når del A anvendes på grundlag af artikel 115, gælder den for kategorier af slutbrugere som fastlagt af medlemsstaterne, undtagen for så vidt angår denne dels litra c), d) og g), som kun gælder for forbrugere.

a) Specificerede regninger

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder med forbehold af bestemmelserne i den relevante ret om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred kan fastlægge et mindsteniveau for de specificerede regninger, som udbydere skal tilbyde slutbrugerne uden beregning, for at disse kan:

- i) kontrollere og styre, hvilke beløb der er debiteret for anvendelse af internetadgangs- eller talekommunikationstjenester, eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester for så vidt angår artikel 115, og
- ii) følge tilstrækkeligt med i deres forbrug og udgifter og på den måde til en vis grad styre regningernes størrelse.

For en rimelig pris eller gratis kan slutbrugerne eventuelt tilbydes en større detaljeringsgrad.

Sådanne specificerede regninger skal udtrykkelig oplyse leverandørens navn og varigheden af tjenester i forbindelse med eventuelle overtakseringsnumre, medmindre slutbrugeren har anmodet om, at disse oplysninger ikke nævnes.

Opkald, der er gratis for den kaldende slutbruger, herunder opkald til hjælpe-tjenester, er ikke forpligtet til at figurere på den kaldende slutbrugers specificerede regning.

De nationale tilsynsmyndigheder kan kræve, at operatører stiller nummervisning gratis til rådighed.

b) Gratis selektiv spærring af udgående opkald eller SMS eller MMS med overtaksering eller, så vidt det er teknisk muligt, andre tilsvarende applikationer.

Herved forstås en gratis facilitet, hvor slutbrugeren efter anmodning til en udbyder af talekommunikationstjenester, eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester for så vidt angår artikel 115, kan få spærret udgående opkald eller SMS eller MMS med overtaksering eller andre tilsvarende applikationer af nærmere bestemte typer eller til nærmere bestemte typer numre.

▼B

c) Forudbetalingssystemer

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder kan forlange, at udbydere giver forbrugerne mulighed for forudbetaling af adgang til det offentlige elektroniske kommunikationsnet og af brug af talekommunikationstjenester eller internetadgangstjenester, eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester for så vidt angår artikel 115.

d) Ratevis betaling af oprettelsesgebyrer

Medlemsstaterne sikrer, at de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder kan forlange, at udbydere giver forbrugerne mulighed for at betale for tilslutning til det offentlige elektroniske kommunikationsnet i flere rater.

e) Ubetalte regninger

Medlemsstaterne tillader, at der træffes nærmere bestemte, rimeligt afpassede, ikkediskriminerende og offentliggjorte foranstaltninger med det formål at få dækket ubetalte regninger udstedt af udbydere. Disse foranstaltninger skal omfatte bestemmelser om, at slutbrugeren på forhånd varsles behørigt om eventuelle følger i form af afbrydelse af tjenesten eller afkobling fra nettet. Bortset fra tilfælde af bedrageri, gentagne tilfælde af for sen betaling eller manglende betaling sikres det ved disse foranstaltninger, at det, så vidt det er teknisk muligt, kun er den berørte tjeneste, der afbrydes. Afkobling fra nettet på grund af manglende betaling finder først sted, efter at slutbrugeren har fået en advarsel herom passende tid i forvejen. Medlemsstaterne kan tillade en periode med begrænset service inden fuldstændig frakobling, hvorunder der kun er mulighed for opkald, som er gratis for slutbrugeren (f.eks. opkald til alarmnummer »112«), og et minimumstjenesteniveau for internetadgangstjenester, som medlemsstaterne fastlægger i lyset af nationale forhold.

f) Rådgivning om takster

Herved forstås den facilitet, hvorved slutbrugere kan anmode en udbyder om at tilbyde oplysninger om alternative lavere takster, hvis sådanne er tilgængelige.

g) Udgiftskontrol

Herved forstås den facilitet, hvorved udbydere tilbyder andre midler, som eventuelt er fastlagt af de kompetente myndigheder i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder, til at kontrollere udgifterne til talekommunikationstjenester eller internetadgangstjenester, eller nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester for så vidt angår artikel 115, herunder gratis underretning af forbrugerne i tilfælde af unormale og overdrevne forbrugsmønstre.

h) Facilitet til at deaktivere tredjepartsfakturering

Herved forstås den facilitet, hvorved slutbrugere kan deaktivere tredjepartstjenesteudbyderes mulighed for at anvende regningen fra en udbyder af en internetadgangstjeneste eller en udbyder af en offentligt tilgængelig interpersonel kommunikationstjeneste til at opkræve betaling for deres produkter eller tjenester.

*Del B***Faciliteter omhandlet i artikel 115**

a) Nummervisning

Herved forstås, at den kaldte part kan se den kaldende parts nummer, inden samtalen etableres.

▼B

Denne facilitet skal udbydes i overensstemmelse med den relevante ret om beskyttelse af personoplysninger og privatlivets fred, navnlig direktiv 2002/58/EF.

I det omfang, det er teknisk muligt, stiller operatørerne data og signaler til rådighed for at gøre det lettere at tilbyde nummervisning og tonesignaler på tværs af medlemsstaternes grænser.

- b) Videre-sendelse af eller adgang til e-mails efter opsigelse af en aftale med en udbyder af en internetadgangstjeneste

Denne facilitet skal på anmodning og gratis gøre det muligt for slutbrugere, som opsiges deres aftale med en udbyder af en internetadgangstjeneste, enten at få adgang til deres e-mails modtaget på den eller de e-mailadresser, som bygger på den tidligere udbyders virksomhedsnavn eller varemærke, i en periode, som den nationale tilsynsmyndighed skønner nødvendig og rimelig, eller få videre-sendt e-mails, der sendes til denne eller disse adresser i den pågældende periode, til en ny e-mailadresse, som slutbrugeren angiver.

*Del C***Gennemførelse af bestemmelserne om nummerportabilitet i artikel 106**

Kravet om, at alle slutbrugere med numre fra den nationale nummerplan efter anmodning kan beholde deres nummer eller numre uafhængigt af, hvilken virksomhed der leverer tjenesten, gælder

- a) for så vidt angår geografiske numre på et bestemt sted og
- b) for så vidt angår ikkegeografiske numre på et hvilket som helst sted.

Denne del finder ikke anvendelse på nummerportabilitet mellem net, der udbyder tjenester på et fast sted, og mobilnet.

▼B*BILAG VII*

BEREGNING AF EVENTUELLE NETTOOMKOSTNINGER VED FORSYNINGSPLIGTEN OG FASTLÆGGELSE AF EN EVENTUEL KOMPENSATIONS- ELLER DELEORDNING I HENHOLD TIL ARTIKEL 89 OG 90

*Del A***Beregning af nettoomkostninger**

Ved forsyningspligt forstås den pligt, som en medlemsstat pålægger en virksomhed til at udbyde forsyningspligttydelser som fastsat i artikel 84-87.

De nationale tilsynsmyndigheder tager alle midler under overvejelse med henblik på at give virksomhederne (udpegede eller ikkeudpegede) det fornødne incitament til at udbyde forsyningspligttydelser på en omkostningseffektiv måde. Nettoomkostningerne ved forsyningspligten beregnes som forskellen mellem de nettodriftsomkostninger, en virksomhed har med denne pligt, og de nettodriftsomkostninger, den ville have uden denne pligt. Der lægges vægt på, at omkostninger, som virksomheden ville have valgt at undgå, hvis der ikke havde været nogen forsyningspligt, vurderes så korrekt som muligt. Der tages ved beregningen af nettoomkostningerne højde for de fordele, herunder immaterielle fordele, der kommer forsyningspligtudbydere til gode.

Beregningen baseres på de omkostninger, der kan henføres til:

- i) elementer af de pågældende tjenester, som kun kan udbydes med tab eller på omkostningsbetingelser, der falder uden for almindelige forretningsmæssige standarder.

Dette kan f.eks. omfatte adgang til beredskabstelefontjenester, visse offentlige betalingstelefoner, bestemte tjenester eller bestemt udstyr til slutbrugere med handicap mv.

- ii) bestemte slutbrugere eller grupper af slutbrugere, som, under hensyntagen til omkostninger og indtægter ved bestemte net- og tjenesteudbud samt eventuelle af medlemsstaten foreskrevne, geografisk bestemte gennemsnitstakster, kun kan betjenes med tab eller på omkostningsbetingelser, der falder uden for almindelige forretningsmæssige standarder.

Dette omfatter f.eks. slutbrugere eller grupper af slutbrugere, som ikke ville blive betjent af en kommerciel udbyder uden forsyningspligt.

Nettoomkostningerne ved bestemte aspekter af forsyningspligten beregnes særskilt for at undgå at medregne eventuelle direkte eller indirekte fordele og omkostninger to gange. Forsyningspligtens samlede nettoomkostninger beregnes for alle virksomheders vedkommende som summen af nettoomkostningerne ved forsyningspligtens enkelte komponenter iberegnet eventuelle immaterielle fordele. Den nationale tilsynsmyndighed har ansvar for at kontrollere, at nettoomkostningerne er korrekt beregnet.

▼B*Del B***Kompensation af nettoomkostninger ved forsyningspligt**

Dækning eller finansiering af eventuelle nettoomkostninger ved forsyningspligt kan kræve, at virksomheder med forsyningspligt godtgøres for de tjenester, som de udbyder på ikkeforretningsmæssige vilkår. Eftersom en sådan godtgørelse indebærer finansielle overførsler, sikrer medlemsstaterne, at disse overførsler foretages på en objektiv, transparent, ikkediskriminerende og forholdsmæssigt afpasset måde. Dette betyder, at overførslerne medfører mindst mulig konkurrence- og brugerefterspørgselsforvridning.

I overensstemmelse med artikel 90, stk. 3, anvender en deleordning, der bygger på en fond, en transparent og neutral måde til opkrævning af bidrag, som undgår risikoen for dobbelt pålæggelse af bidrag på både input- og outputsiden for virksomheder.

Det uafhængige organ, der forvalter fonden, er ansvarligt for at opkræve bidrag fra de virksomheder, som vurderes at skulle bidrage til nettoomkostningerne ved forsyningspligt i den pågældende medlemsstat, og skal føre tilsyn med overførsler af skyldige beløb eller administrative betalinger til de virksomheder, der har ret til at modtage betalinger fra fonden.

BILAG VIII

OPLYSNINGSKRAV I HENHOLD TIL ARTIKEL 102 (OPLYSNINGSKRAV VEDRØRENDE AFTALER)

A. Oplysningskrav til udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester

Udbydere af offentligt tilgængelige elektroniske kommunikationstjenester, bortset fra transmissionstjenester, der anvendes til levering af maskine-til-maskine-tjenester, skal stille følgende oplysninger til rådighed:

- 1) som en del af de vigtigste egenskaber for hver udbudt tjeneste: eventuelle minimumsniveauer for kvaliteten af tjenesten, i det omfang sådanne tilbydes, og for andre tjenester end internetadgangstjenester: de specifikke lovede kvalitetsparametre.

Når der ikke tilbydes nogen minimumsniveauer for kvaliteten af tjenesten, udfærdiges der en erklæring herom

- 2) som en del af prisoplysningerne, når og i det omfang det er relevant, de respektive priser for at aktivere elektroniske kommunikationstjenester og for eventuelle tilbagevendende eller forbrugsrelaterede gebyrer
- 3) som en del af oplysningerne om aftalens varighed og betingelserne for fornyelse og opsigelse af aftalen, herunder eventuelle opsigelsesgebyrer, i det omfang, der gælder sådanne betingelser:

- i) eventuelle minimumskrav til anvendelse og varighed, som skal være opfyldt for at kunne nyde godt af kampagnevilkår

- ii) eventuelle gebyrer i forbindelse med skift samt kompensations- og refusionsordninger ved forsinkelser eller misbrug i forbindelse med skift og information om de respektive procedurer

- iii) oplysninger om retten for forbrugere, der anvender forudbetalte tjenester, til tilbagebetaling efter anmodning af en eventuel resterende kredit i tilfælde af udbyderskift, jf. artikel 106, stk. 6

- iv) eventuelle gebyrer ved for tidlig opsigelse af aftalen, herunder information om, hvordan terminaludstyr låses op, og dækning af omkostninger i forbindelse med terminaludstyr

- 4) eventuelle godtgørelses- og refusionsordninger, herunder, hvor det er relevant, en udtrykkelig henvisning til forbrugernes rettigheder, såfremt det kontraktfæstede niveau for kvaliteten af tjenesten ikke opfyldes, eller hvis en udbyder reagerer utilstrækkeligt på en sikkerhedshændelse, en trussel eller en sårbarhed

- 5) hvilken type handlinger udbyderen kan foretage som reaktion på sikkerhedsmæssige hændelser eller trusler eller sårbarheder.

B. Oplysningskrav til udbydere af internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester

- I. Ud over kravene i del A skal udbydere af internetadgangstjenester og offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester stille følgende oplysninger til rådighed:

▼ B

- 1) som en del af de vigtigste egenskaber for hver udbudt tjeneste:
 - i) eventuelle minimumsniveauer for kvaliteten af tjenesten, i det omfang sådanne tilbydes, og under størst mulig hensyntagen til BEREC's retningslinjer, som er vedtaget i overensstemmelse med artikel 104, stk. 2, i forbindelse med:
 - internetadgangstjenester: som minimum latenstid, jitter og pakketab
 - offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester, hvor de som minimum udøver kontrol over nogle af nettets elementer eller har en serviceleveranceaftale herom med virksomheder, der udbyder adgang til nettet: som minimum tiden for oprettelse af den første forbindelse, fejlsandsynlighed og forsinkelse på opkaldssignal i overensstemmelse med bilag X og
 - ii) uden at det berører slutbrugernes ret til at bruge terminaludstyr efter eget valg, jf. artikel 3, stk. 1, i forordning (EU) 2015/2120, eventuelle betingelser, herunder gebyrer, pålagt brugen af det levede terminaludstyr af udbyderen
- 2) som en del af prisoplysningerne, når og i det omfang det er relevant, de respektive priser for at aktivere elektroniske kommunikationstjenester og for eventuelle tilbagevendende eller forbrugsrelaterede gebyrer:
 - i) detaljerede oplysninger om de specifikke abonnements- og prisvilkår i henhold til aftalen og for alle sådanne abonnements- og prisvilkår typerne af tilbudte tjenester, herunder, hvor det er relevant, kommunikationsmængderne (f.eks. MB, minutter, beskeder) for den enkelte afregningsperiode og prisen på yderligere kommunikationsenheder
 - ii) i tilfælde af abonnements- og prisvilkår med en forudbestemt kommunikationsmængde muligheden for, at forbrugerne kan overføre en eventuel uudnyttet del af denne mængde fra den foregående faktureringsperiode til den følgende faktureringsperiode, når denne mulighed fremgår af aftalen
 - iii) faciliteter til at sikre transparente regninger og overvåge forbruget
 - iv) takstoplysninger vedrørende numre eller tjenester, for hvilke der gælder særlige prisvilkår; de kompetente myndigheder kan i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder, hvad angår individuelle kategorier af tjenester, derudover kræve, at sådanne oplysninger gives umiddelbart inden etablering af opkaldet eller forbindelsen med udbyderen af tjenesten
 - v) for pakketjenester og pakker, herunder både tjenester og terminaludstyr, prisen på de enkelte elementer i pakken, i det omfang de også markedsføres separat
 - vi) oplysninger om og betingelser, herunder gebyrer, for eventuel eftersalgs-, vedligeholdelses- og kundeservice og
 - vii) metoderne til at indhente ajourførte oplysninger om alle relevante takster og vedligeholdelsesgebyrer

▼B

- 3) som en del af oplysningerne om varigheden af aftalen om pakketjenester og betingelserne for fornyelse og opsigelse af aftalen, hvor det er relevant, betingelserne for opsigelse af pakken eller dele heraf
 - 4) med forbehold af artikel 13 i forordning (EU) 2016/679 oplysninger om, hvilke personlige oplysninger der skal gives inden udførelsen af tjenesten eller indsamles i forbindelse med leveringen af tjenesten
 - 5) detaljerede oplysninger om produkter og tjenester udformet til slutbrugere med handicap, og hvordan ajourførte oplysninger kan opnås
 - 6) hvordan en procedure til bilæggelse af tvister indledes, herunder både nationale tvister og tvister på tværs af grænser, jf. artikel 25.
- II. Ud over kravene i del A og i punkt I skal udbydere af offentligt tilgængelige nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester også stille følgende oplysninger til rådighed:
- 1) eventuelle begrænsninger på adgang til beredskabstjenester eller lokaliseringsoplysninger om den kaldende part på grund af manglende tekniske muligheder, for så vidt som tjenesten tillader slutbrugere at spore opkald tilbage til et nummer i en national eller international nummerplan
 - 2) slutbrugernes ret til selv at afgøre, om deres personoplysninger skal medtages i en telefonbog, og i så fald de typer af relevante oplysninger, der medtages, i henhold til artikel 12 i direktiv 2002/58/EF.
- III. Ud over kravene i del A og i punkt I skal udbydere af internetadgangstjenester også stille de oplysninger, der kræves i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) 2015/2120, til rådighed.

BILAG IX

OPLYSNINGER, DER SKAL OFFENTLIGGØRES I HENHOLD TIL ARTIKEL 103 (GENNEMSIGTIGHED OG OFFENTLIGGØRELSE AF OPLYSNINGER)

Den kompetente myndighed er i koordination med, hvis det er relevant, den nationale tilsynsmyndighed ansvarlig for, at oplysningerne i dette bilag offentliggøres som foreskrevet i artikel 103. Den kompetente myndighed afgør i koordination med, hvis det er relevant, den nationale tilsynsmyndighed, hvilke oplysninger det er relevant, at udbydere af internetadgangstjenester eller offentligt tilgængelige interpersonelle kommunikationstjenester offentliggør, og hvilke oplysninger der skal offentliggøres af den kompetente myndighed selv i koordination med, hvis det er relevant, den nationale tilsynsmyndighed, for at sikre, at alle slutbrugere har mulighed for at træffe et informeret valg. De kompetente myndigheder kan i koordination med, hvis det er relevant, de nationale tilsynsmyndigheder fremme selv- eller samregulerede foranstaltninger forud for indførelse af eventuelle forpligtelser, hvis det skønnes hensigtsmæssigt.

1. Virksomhedens kontaktoplysninger
2. Beskrivelse af de tjenester, der udbydes
 - 2.1. Omfanget af de tjenester, der udbydes, og de vigtigste egenskaber for hver udbudt tjeneste, herunder eventuelle minimumsniveauer for kvaliteten af tjenesten, hvor sådanne tilbydes, og enhver begrænsning, som pålægges af udbyderen, i brugen af leveret terminaludstyr
 - 2.2. Takster for de udbudte tjenester, herunder oplysninger om kommunikationsmængder (såsom begrænsninger på dataforbrug, antallet af taleminutter, antallet af beskeder) for bestemte abonnements- og prisvilkår og de gældende takster for yderligere kommunikationsenheder, numre eller tjenester, for hvilke der gælder særlige prisvilkår, gebyrer for adgang og vedligeholdelse, alle former for brugsgebyrer, særlige og målrettede takstordninger samt eventuelle ekstragebyrer og omkostninger til terminaludstyr
 - 2.3. Tilbudt eftersalgs-, vedligeholdelses- og kundeservice og de relevante kontaktoplysninger
 - 2.4. Standardaftalevilkår, herunder i givet fald oplysninger om aftalens varighed, gebyrer ved for tidlig opsigelse af aftalen, rettigheder i forbindelse med opsigelse af pakketilbud eller dele heraf og procedurer og direkte gebyrer i forbindelse med nummerportabilitet og andre identifikationsmidler
 - 2.5. Oplysninger om adgang til beredskabstjenester og lokaliseringsoplysninger om den kaldende part eller oplysninger om eventuelle begrænsninger for sidstnævnte, hvis virksomheden er udbyder af nummerbaserede interpersonelle kommunikationstjenester. Oplysninger om, i hvilken grad adgang til beredskabstjenester er understøttet eller ej, hvis virksomheden er udbyder af nummerafhængige interpersonelle kommunikationstjenester
 - 2.6. Detaljerede oplysninger om produkter og tjenester, herunder eventuelle funktioner, praksis, politikker og procedurer og ændringer i driften af tjenesten, specifikt udformet til slutbrugere med handicap, jf. EU-retten om harmonisering af tilgængelighedskrav til produkter og tjenesteydelser
3. Tvistbilægelsesordninger, herunder ordninger, der er fastlagt af den pågældende virksomhed.

BILAG X

PARAMETRE FOR TJENESTEKVALITET

Parametre, definitioner og målemetoder for tjenstekvalitet, jf. artikel 104

For udbydere af adgang til et offentligt elektronisk kommunikationsnet

PARAMETER (note 1)	DEFINITION	MÅLEMETODE
Leveringstid for tilslutning	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Fejlhyppighed pr. abonnentledning	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Ventetid for fejlretning	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057

For udbydere af interpersonelle kommunikationstjenester, der som minimum udøver kontrol over nogle af nettets elementer eller har en serviceleveranceaftale herom med virksomheder, der udbyder adgang til nettet

PARAMETER (note 2)	DEFINITION	MÅLEMETODE
Etableringstider for opkald	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Klager over urigtig fakturering	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Opkaldskvalitet	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Procent afbrudte opkald	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Procent mislykkede opkald (note 2)	ETSI EG 202 057	ETSI EG 202 057
Fejlsandsynlighed		
Forsinkelse på opkaldssignal		

Der er tale om version 1.3.1 af ETSI EG 202 057-1 (juli 2008)

For udbydere af internetadgangstjenester

PARAMETER	DEFINITION	MÅLEMETODE
Latenstid (forsinkelse)	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Jitter	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617
Pakketab	ITU-T Y.2617	ITU-T Y.2617

▼B

Note 1

Parametrene måles således, at der kan foretages en præstationsanalyse på regionalt niveau (dvs. mindst med en detaljeringsgrad, der svarer til niveau 2 i Eurostats nomenklatur for statistiske territoriale enheder (NUTS)).

Note 2

Medlemsstaterne kan beslutte ikke at kræve ajourførte oplysninger vedrørende kvalitetsmålene for disse to indikatorer, hvis det kan dokumenteres, at kvaliteten inden for disse to områder er tilfredsstillende.

▼B*BILAG XI*

INTEROPERABILITET FOR Udstyr til bilradiomodtagere og
forbrugerudstyr til digitalt tv som omhandlet i
ARTIKEL 113

1. Fælles krypteringsalgoritme og modtagelse af ukrypterede signaler

Alt forbrugerudstyr til modtagelse af digitale tv-signaler (dvs. udsendelse via jordbaseret transmission eller kabel- eller satellittransmission), som i Unionen sælges, udlejes eller på anden vis stilles til rådighed og er i stand til dekryptering af digitale tv-signaler, skal kunne:

- a) dekryptere sådanne signaler baseret på en fælles europæisk krypteringsalgoritme, der administreres af en anerkendt europæisk standardiseringsorganisation, p.t. ETSI
- b) gengive signaler, der transmitteres ukrypteret, forudsat at lejeren overholder den gældende lejeaftale, hvis der er tale om lejet udstyr.

2. Interoperabilitet for digitale tv-apparater

Alle digitale tv-apparater med indbygget skærm, der markedsføres med henblik på salg eller leje i Unionen, og hvis synlige skærm billede målt diagonalt er større end 30 cm, skal være udstyret med mindst ét stik baseret på en åben grænseflade (som enten er standardiseret af, eller som overholder en standard, der er vedtaget af en anerkendt europæisk standardiseringsorganisation, eller er i overensstemmelse med en industrispecifikation), der muliggør en enkel tilslutning af periferiudstyr, og som skal kunne overføre alle relevante elementer af et digitalt tv-signal, herunder information vedrørende interaktive og adgangsstyrede tjenester.

▼C2

3. Interoperabilitet for bilradiomodtagere

Bilradiomodtagere, der er indbygget i et nyt køretøj i klasse M, som markedsføres til salg eller leje i Unionen fra den 21. december 2020, skal bestå af en modtager, som kan modtage og gengive mindst radiotjenester udsendt via digital jordbaseret radiotransmission. Modtagere, som er i overensstemmelse med harmoniserede standarder, hvis referencer er offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*, eller med dele heraf, anses for at opfylde dette krav, der er omfattet af disse standarder eller dele deraf.

BILAG XII

Del A

Ophævede direktiver med oversigt over efterfølgende ændringer heraf

(jf. artikel 125)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF

(EFT L 108 af 24.4.2002, s. 33)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/140/EF Artikel 1

(EUT L 337 af 18.12.2009, s. 37)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 544/2009 Artikel 2

(EUT L 167 af 29.6.2009, s. 12)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 717/2007 Artikel 10

(EUT L 171 af 29.6.2007, s. 32)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF

(EFT L 108 af 24.4.2002, s. 21)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/140/EF Artikel 3 og bilag

(EUT L 337 af 18.12.2009, s. 37)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF

(EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/140/EF Artikel 2

(EUT L 337 af 18.12.2009, s. 37)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF

(EFT L 108 af 24.4.2002, s. 51)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/136/EF Artikel 1 og bilag I

(EUT L 337 af 18.12.2009, s. 11)

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/2120 Artikel 8

(EUT L 310 af 26.11.2015, s. 1)

Del B

Frister for gennemførelse i national ret og anvendelsesdatoer

(jf. artikel 125)

Direktiv	Frist for gennemførelse	Anvendelsesdato
2002/19/EF	24. juli 2003	25. juli 2003
2002/20/EF	24. juli 2003	25. juli 2003
2002/21/EF	24. juli 2003	25. juli 2003
2002/22/EF	24. juli 2003	25. juli 2003

BILAG XIII

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1, stk. 1, 2 og 3				Artikel 1, stk. 1, 2 og 3
Artikel 1, stk. 3a				Artikel 1, stk. 4
Artikel 1, stk. 4 og 5				Artikel 1, stk. 5 og 6
Artikel 2, litra a)				Artikel 2, nr. 1
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 2
Artikel 2, litra b)				Artikel 2, nr. 3
Artikel 2, litra c)				Artikel 2, nr. 4
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 5
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 6
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 7
Artikel 2, litra d)				Artikel 2, nr. 8
Artikel 2, litra da)				Artikel 2, nr. 9
Artikel 2, litra e)				Artikel 2, nr. 10
Artikel 2, litra ea)				Artikel 2, nr. 11
Artikel 2, litra f)				Artikel 2, nr. 12
Artikel 2, litra g)				—
Artikel 2, litra h)				Artikel 2, nr. 13
Artikel 2, litra i)				Artikel 2, nr. 14
Artikel 2, litra j)				—
Artikel 2, litra k)				—
Artikel 2, litra l)				—
Artikel 2, litra m)				Artikel 2, nr. 15
Artikel 2, litra n)				Artikel 2, nr. 16
Artikel 2, litra o)				Artikel 2, nr. 17
Artikel 2, litra p)				Artikel 2, nr. 18
Artikel 2, litra q)				Artikel 2, nr. 19
Artikel 2, litra r)				Artikel 2, nr. 20
Artikel 2, litra s)				Artikel 2, nr. 21
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 22
Artikel 3, stk. 1				Artikel 5, stk. 1
—	—	—	—	Artikel 5, stk. 2
Artikel 3, stk. 2				Artikel 6, stk. 1
Artikel 3, stk. 3				Artikel 6, stk. 2

▼B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 3, stk. 3a, første afsnit				Artikel 8, stk. 1
—	—	—	—	Artikel 8, stk. 2
—	—	—	—	Artikel 7, stk. 1
Artikel 3, stk. 3a, andet afsnit				Artikel 7, stk. 2 og 3
Artikel 3, stk. 3a, tredje afsnit				Artikel 9, stk. 1 og 3
—	—	—	—	Artikel 9, stk. 2
Artikel 3, stk. 3b				Artikel 10, stk. 1
Artikel 3, stk. 3c				Artikel 10, stk. 2
Artikel 3, stk. 4				Artikel 5, stk. 3
Artikel 3, stk. 5				Artikel 11
Artikel 3, stk. 6				Artikel 5, stk. 4
Artikel 4				Artikel 31
Artikel 5				Artikel 20
—	—	—	—	Artikel 22
Artikel 6				Artikel 23
Artikel 7				Artikel 32
Artikel 7a				Artikel 33
—	—	—	—	Artikel 33, stk. 5, litra c)
Artikel 8, stk. 1 og 2				Artikel 3, stk. 1 og 2
Artikel 8, stk. 5				Artikel 3, stk. 3
Artikel 8a, stk. 1 og 2				Artikel 4, stk. 1 og 2
—	—	—	—	Artikel 4, stk. 3
Artikel 8a, stk. 3				Artikel 4, stk. 4
—	—	—	—	Artikel 29
Artikel 9, stk. 1 og 2				Artikel 45, stk. 1 og 2
—	—	—	—	Artikel 45, stk. 3
Artikel 9, stk. 3				Artikel 45, stk. 4
Artikel 9, stk. 4 og 5				Artikel 45, stk. 5 og 6
Artikel 9, stk. 6 og 7				—
Artikel 9a				—

▼B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 9b, stk. 1 og 2				Artikel 51, stk. 1 og 2
Artikel 9b, stk. 3				Artikel 51, stk. 4
—	—	—	—	Artikel 51, stk. 3
Artikel 10, stk. 1				Artikel 95, stk. 1
Artikel 10, stk. 2				Artikel 95, stk. 3
—	—	—	—	Artikel 95, stk. 2
—	—	—	—	Artikel 95, stk. 4
—	—	—	—	Artikel 95, stk. 5
—	—	—	—	Artikel 95, stk. 6
Artikel 10, stk. 3				Artikel 95, stk. 7
Artikel 10, stk. 4				Artikel 95, stk. 8
Artikel 10, stk. 5				—
Artikel 11				Artikel 43
Artikel 12, stk. 1				Artikel 44, stk. 1
Artikel 12, stk. 2				—
Artikel 12, stk. 3				Artikel 61, stk. 2
Artikel 12, stk. 4				—
Artikel 12, stk. 5				Artikel 44, stk. 2
Artikel 13				Artikel 17
Artikel 13a, stk. 1, 2 og 3				Artikel 40, stk. 1, 2 og 3
Artikel 13a, stk. 4				—
—				Artikel 40, stk. 5
—	—	—	—	Artikel 40, stk. 4
Artikel 13b, stk. 1, 2 og 3				Artikel 41, stk. 1, 2 og 3
—	—	—	—	Artikel 41, stk. 4

▼B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 13b, stk. 4				Artikel 41, stk. 7
—	—	—	—	Artikel 41, stk. 5
—	—	—	—	Artikel 41, stk. 6
Artikel 14				Artikel 63
Artikel 15, stk. 1, 2 og 3				Artikel 64, stk. 1, 2 og 3—
Artikel 15, stk. 4	—	—	—	—
—	—	—	—	Artikel 66
Artikel 16				Artikel 67
Artikel 17				Artikel 39
Artikel 18				—
Artikel 19				Artikel 38
Artikel 20				Artikel 26
Artikel 21, stk. 1				Artikel 27, stk. 1
Artikel 21, stk. 2, første og andet afsnit				Artikel 27, stk. 2
Artikel 21, stk. 2, tredje afsnit				Artikel 27, stk. 3
Artikel 21, stk. 2, fjerde og femte afsnit				Artikel 27, stk. 4
—				Artikel 27, stk. 5
Artikel 21, stk. 3				—
Artikel 21, stk. 4				Artikel 27, stk. 6
Artikel 21a				Artikel 29
Artikel 22, stk. 1				Artikel 118, stk. 1
Artikel 22, stk. 2				Artikel 118, stk. 3
Artikel 22, stk. 3				Artikel 118, stk. 4
—	—	—	—	Artikel 11, stk. 2
—	—	—	—	Artikel 118, stk. 5
—	—	—	—	Artikel 117
Artikel 23				Artikel 119

▼ B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
Artikel 24				Artikel 120, stk. 1 og 2
Artikel 25				Artikel 122, stk. 1
Artikel 26				Artikel 125
Artikel 28				Artikel 124
Artikel 29				Artikel 127
Artikel 30				Artikel 128
Bilag II				—
	Artikel 1			Artikel 1, stk. 1
	Artikel 2, stk. 1			—
	Artikel 2, stk. 2			Artikel 2, nr. 22
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 23
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 24
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 25
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 26
	Artikel 3, stk. 1			Artikel 12, stk. 1
	Artikel 3, stk. 2, første punktum			Artikel 12, stk. 2
	Artikel 3, stk. 2, andet, tredje og fjerde punktum			Artikel 12, stk. 3
	Artikel 3, stk. 3			Artikel 12, stk. 4
—	—	—	—	—
	Artikel 4			Artikel 15
	Artikel 5, stk. 1			Artikel 46, stk. 1
—	—	—	—	Artikel 46, stk. 2 og 3
	Artikel 5, stk. 2, første afsnit			Artikel 48, stk. 1
	Artikel 5, stk. 2, andet afsnit, første punktum			Artikel 48, stk. 2
	Artikel 5, stk. 2, tredje afsnit			Artikel 48, stk. 5
	Artikel 5, stk. 2, andet afsnit, andet punktum			Artikel 48, stk. 3
—	—	—	—	Artikel 48, stk. 4

▼B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
	Artikel 5, stk. 3			Artikel 48, stk. 6
	Artikel 5, stk. 4 og 5			Artikel 93, stk. 4 og 5
	Artikel 5, stk. 6			Artikel 52
—	—	—	—	Artikel 93
	Artikel 6, stk. 1-4			Artikel 13
—	—	—	—	Artikel 47
	Artikel 7			—
	—			Artikel 55
	Artikel 8			Artikel 36
	Artikel 9			Artikel 14
	Artikel 10			Artikel 30
—	—	—	—	
	Artikel 11			Artikel 21
	Artikel 12			Artikel 16
	Artikel 13			Artikel 42
—	—	—	—	Artikel 94
	Artikel 14, stk. 1			Artikel 18
	Artikel 14, stk. 2			Artikel 19
	Artikel 15			Artikel 120, stk. 3 og 4
	Artikel 16			—
	Artikel 17			—
	Artikel 18			—
	Artikel 19			—
	Artikel 20			—
	Bilag			Bilag I
		Artikel 1, stk. 1 og 2		Artikel 1, stk. 2 og 3
		Artikel 2, litra a)		Artikel 2, nr. 27
		Artikel 2, litra b)		Artikel 2, nr. 28
		Artikel 2, litra c)		Artikel 2, nr. 29
		Artikel 2, litra d)		—
		Artikel 2, litra e)		Artikel 2, nr. 30
		Artikel 3		Artikel 59

▼ B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
		Artikel 4		Artikel 60
		Artikel 5		Artikel 61
		Artikel 6		Artikel 62
				—
		Artikel 8		Artikel 68
		Artikel 9		Artikel 69
		Artikel 10		Artikel 70
		Artikel 11		Artikel 71
—	—	—	—	Artikel 72
		Artikel 12		Artikel 73
		Artikel 13		Artikel 74
—	—	—	—	Artikel 75
—	—	—	—	Artikel 76
		Artikel 13a		Artikel 77
		Artikel 13b		Artikel 78
—	—	—	—	Artikel 80
—	—	—	—	Artikel 81
		Artikel 14		—
		Artikel 15		Artikel 120, stk. 5
		Artikel 16, stk. 1		—
		Artikel 16, stk. 2		Artikel 121, stk. 4
		Artikel 17		—
		Artikel 18		—
		Artikel 19		—
		Artikel 20		—
		Bilag I		Bilag II
		Bilag II		—
—	—	—	—	Bilag III
			Artikel 1	Artikel 1, stk. 4 og 5
			Artikel 2, litra a)	—
			Artikel 2, litra c)	Artikel 2, nr. 32
			Artikel 2, litra d)	Artikel 2, nr. 33
			Artikel 2, litra f)	Artikel 2, nr. 34
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 35

▼ B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 37
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 38
—	—	—	—	Artikel 2, nr. 39
—	—	—	—	Artikel 83
—	—	—	—	Artikel 85
			Artikel 3	Artikel 86, stk. 1 og 2
			Artikel 4	—
			Artikel 5	—
			Artikel 6	—
			Artikel 7	—
			Artikel 8, stk. 1	Artikel 86, stk. 3
			Artikel 8, stk. 2	Artikel 86, stk. 4
			Artikel 8, stk. 3	Artikel 86, stk. 5
			Artikel 9	—
—	—	—	—	Artikel 87
			Artikel 10	Artikel 88
			Artikel 11	—
			Artikel 12	Artikel 89
			Artikel 13	Artikel 90
			Artikel 14	Artikel 91
			Artikel 15	Artikel 122, stk. 2 og 3
			Artikel 17	—
—	—	—	—	Artikel 99
—	—	—	—	Artikel 101
			Artikel 20, stk. 1	Artikel 102
			Artikel 20, stk. 2	Artikel 105, stk. 3
			Artikel 21	Artikel 103
			Artikel 22	Artikel 104
			Artikel 23	Artikel 108
			Artikel 23a	Artikel 111
			Artikel 24	Artikel 113

▼ B

Direktiv 2002/21/EF	Direktiv 2002/20/EF	Direktiv 2002/19/EF	Direktiv 2002/22/EF	Nærværende direktiv
			Artikel 25	Artikel 112
			Artikel 26	Artikel 109
			Artikel 27	—
			Artikel 27a	Artikel 96
			Artikel 28	Artikel 97
			Artikel 29	Artikel 115
			Artikel 30, stk. 1	Artikel 106, stk. 2
			Artikel 30, stk. 2	Artikel 106, stk. 4
			Artikel 30, stk. 3	Artikel 106, stk. 4
			Artikel 30, stk. 4	Artikel 106, stk. 5
			Artikel 30, stk. 5	Artikel 105, stk. 1
			Artikel 31	Artikel 114
			Artikel 32	Artikel 92
			Artikel 33	Artikel 24
			Artikel 34	Artikel 25
			Artikel 35	Artikel 116
			Artikel 36	Artikel 121
			Artikel 37	—
			Artikel 38	—
			Artikel 39	—
			Artikel 40	—
			Bilag I	Bilag V
			Bilag II	Bilag VII
			Bilag III	Bilag IX
			Bilag IV	Bilag VI
			Bilag V	—
			Bilag VI	Bilag X
				Bilag IV